

SLOVENEK

==== Inzerati: ====

Enostolna petivtrata (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 »
za trikrat » 10 »
za več kot trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stane
enostolna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primeren popust.

==== Izhaja: ====

vsak dan, izvzemači nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

==== Velja po pošti: ====

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta » 13.—
za četrt » 8-90
za en mesec » 2-20
za Nemčijo celoletno » 29.—
za ostalo inozemstvo » 35.—

==== V upravnistvu: ====

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta » 11-20
za četrt » 5-80
za en mesec » 1-90
S pošiljanjem na dom stane na
mesec 2 K. Posredne št. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nehranljiva pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravnistvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročila, inzerate in reklamaofje. —
Upravniskega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 16 strani.

Liberalno izdajstvo.

Vsi jugoslovanski poslanci so se združili proti koncu zadnjega zasedanja državnega zbora v »Vseučiliški klub«. Temu klubu se je odstopilo vseučiliško vprašanje v izključno kompetenco. Oba jugoslovanska kluba sta se odpovedala pravici, to vprašanje obravnavati. — Vsi jugoslovanski poslanci brez izjeme so postali člani »Vseučiliškega kluba« in so sklenili, da so v vseučiliškem vprašanju za vse jugoslovanske poslance brezpogojno obvezni sklepi »Vseučiliškega kluba«.

»Vseučiliški klub« je formuliral svoje zahteve glede slovenskega vseučilišča in veljavnosti izpizov zagrebškega vseučilišča ter jih predložil po dr. Šusteršiču in dr. Ploju ministrskemu predsedniku baronu Bienerthu. — Bienerth je predložil te zahteve ministrskemu svetu, ki je sklenil odklonitev. Nato se je začela obstrukcija v budgetnem odseku na podlagi **soglasnega lanskega sklepa »Narodne zveze«**.

Sklicali se je pa tudi »Vseučiliški klub« na sejo, v kateri je klub **soglasno** odobril obstrukcijo. Niti en glas, niti besedica se ni znila od nobene strani zoper obstrukcijo. Vsi, skoro polnoštevilno zbrani poslanci so smatrali obstrukcionistično tatiko kot samo po sebi umevno in edino pravo. Navzoča sta bila zlasti tudi poslanca **Hribar** in **Ploj** in sta kakor vsi drugi **glasovala za oznanjeni sklep**. Kakor rečeno, nihče ni črnil besedice zoper obstrukcijo, kaj še, da bi bil kdo kaj drugega predlagal!

Čudno je pa bilo vsekakor, da je baron Bienerth ob istem času informiral zastopnike nemških strank, da sta poslanca **Hribar** in **Ploj** zoper obstrukcijo . . . Mi smo to vest svojedobno za beležili in izrazili svoje začudenje, kako pride ministrski predsednik do takih informacij, ki so v protislovju z jasnimi dogodki v »Vseučiliškem klubu«!

Zdi se nam, da je sedaj zavesa pala in da slovensko ljudstvo jasno vidi kaj se godi.

Predvčerajšnji »Slov. Narod« je priobčil članek, v katerem se jasno ter točno postavlja zoper slovenske vseučiliške zahteve, **obsojajoč obstrukcijo zoper laško fakulteto in obetajoč, da bodo slovenski liberalci nastopili jeseni zo-**

per obstrukcijo. Da se pri tej priliki po masarykovsko zaletava v osebo dr. Šusteršiča, je pri duševnem in moralnem nivoju te gospode samo po sebi umevno in preveč časti bi bilo zanjo, da bi hoteli na to reagirati.

Zadostuje, da konstatujemo jasno izdajstvo slovenske liberalne stranke nad najvišjo, nad vsem strankarstvom vzvišeno skupno kulturno zahtevo vesoljnega slovenskega naroda! **To jasno in brezsravno izdajstvo** je edino relevantno za slovensko javnost, ki sedaj ve, pri čem da je.

Ne vemo, koliko slovenskih liberalnih poslancev stoji za tem »Narodovim« člankom in kateri. Toliko je gotovo, da ne vsi. **Načelnika liberalne stranke Ivana Hribarja pa pozivljemo, naj izjavi, ali se strinja s člankom strankinega glasila, ki obsoja boj, za katerega je on, strankin načelnik, sam glasoval.**

Dejansko stališče liberalne stranke je po tem članku sledeče: Lahki, ki štejejo v Avstriji približno eno tretjino Jugoslovancev, naj dobijo svojo visoko šolo na stroške tudi slovenskih davkoplačevalcev. In ko bodo Lahki v resnični posesti svoje fakultete s pomočjo slovenskih liberalcev, naj menda Slovenci iščemo »kompensacije«, za katere se seveda na merodajnih mestih potem nihče ne bo zmenil, ko bo laška fakulteta pod streho. To vidi vsak otrok — samo naši liberalci tega ne vidijo. In to oni, ki so se radi kazali kot patentirani zastopniki slovenske vseučiliške ideje. Edino, kar so imeli naši liberalci še idealnega v svojem stremljenju, je bilo slovensko vseučilišče. Sedaj so vrgli še to zadnjo idealno točko med staro šaro.

Vzamemo to na znanje. **Stvar utegne imeti svoje posledice**. Vprašati pa moramo vendar-le, kaj je napolilo slovenske liberalce, da so zastavo, katero so tako skrbno čuvali skozi toliko let, vrgli v blato? In to tako ostantativno! Saj so razobesili svojo lastno sramoto. Izvleček svojega izdajalskega članka so brzojavili v nemške liste, **da vlada in Nemci vedo, da so slovenski liberalci zopet enkrat pripravljani za izdajstvo svojega naroda**. Brez izdajstva ta družba pač ne more živeti! **Ob srbski krizi so izdajali Avstrijo, sedaj pa izdajajo svoj narod Nemcem, Lahom in protislovanski dunajski vladi**. Dne 20. septembra 1908 so kričali: »Smrt Nemcem!« — sedaj se jim pa ponižno ponujajo.

Odkod najnovejši preobrat? Za to

je le en sam vzrok: Strah pred razpustom državnega zbora.

Bienerth dobro pozna naše liberalne in še nekatere druge Pappenheimerje. Ko si po sijajni zmagi slovenske obstrukcije ne ve drugače pomagati, začel je pretiti, da na jesen razpusti državni zbor. In takoj so se gotovim ljudem začele tresti hlače. Prvi je zacvill prof. Masaryk, ki ve, da ne bo nikdar več izvoljen, ker je izgubil vse politično zupanje v češkem narodu. A Masaryk je tudi ostantativno poudarjal, da so v slučaju razpusta državnega zbora izgubljeni liberalni slovenski mandati. In vse slovenske liberalne hlače so se začele tresti. Nove volitve — kaj bo z nami, če pride ljudstvo do besede? Tako si mislijo razni liberalni poslanci — in zato hitro izdati in prodati vse, kar je še na prodaj. In tako so se ostantativno ponudili nemški vladi, **da so pripravljani v jeseni pasti v hrbet poštenim slovenskim poslancem, ko bodo nadaljevali junaški boj za pravice in resnični napredek slovenskega naroda**.

A zmotili se bodo temeljito s svojimi računi naši liberalci, s svojim Masarykom in dalmatinskim kvartetom vred. Pokazalo se bo le, da vsi ti elementi skupaj nimajo nobene politične moči — **ljudstvo pa bo s temi izdajalci vseh narodnih svetinj kruto obračunalo**.

Ljudstvo ve, da se sme v obrambo svojih pravic in interesov zanesti na poslance Vseslovenske Ljudske Stranke. Zato mirno gleda v bodočnost — pa tudi s tisto brezobzirno odločnostjo, ki je na mestu v resnih trenutkih v življenju naroda.

Vsi izdajalski računi se bodo sramotno razbili ob kremeniti značajnosti in brezmejni požrtvovalnosti poslancev Vseslovenske Ljudske Stranke in ob neomajani volji slovenskega ljudstva.

Liberalne izdajice pa čaka zasluženo plačilo — batine!

Zlata knjiga.

Izšla je željno pričakovana »Zlata knjiga« (spisal Franc Terseglav), mladeniški katekizem, zakonik za našo lepo orlovsko organizacijo, kažipot za življenje slovenskega krščanskega mladeniča. Steje 140 strani; broširani izvodi so zelo lični, vezani pa elegantni. Cena se nastavi začetkom prihodnjega tedna, kar bomo naznanili. Delo je cerkveno potrdil knezoškof A. B. Jeglič, ki je obenem na čelu knjigi napisal sledeče priporočilo:

Št. 1799.

V Ljubljani, 1. majnika 1910.

Knjiga naslovljena »Zlata knjiga slovenskih Orlov« je spisana na temelju in v duhu svete katoliške vere, ter se z njo popolnoma ujema. Obsega mnogo prelepih, trajno veljavnih naukov posebno za naše ljube Orle, ki naj se vzgoje za viteške mladeniče, za značajne može, za vrle Slovence in zavedne katoličane. Načelniki in voditelji Orla, posebno naši duhovni, naj Orlom stavek za stavkom poljudno razjasnujejo, Orli pa naj si prelepe, ravno za nje odbrane nauke vtisnejo v spomin in v srce, da jim svetijo na potu do njihovega vzvišenega namena. Pisatelju čestitam, da se mu je knjiga izredno posrečila in zasluži zares ime »Zlata knjiga«. Naj se natisne in razširi po vsej mili domovini!

Knezoškofijski ordinariat.

† Anton Bonaventura knezoškof.

O »Zlati knjigi« priobčujemo poleg priporočila prevzvišenega knezoškofa še ti dve oceni:

I.

Slovenska mladeniška organizacija je pogrešala še nekakega temeljnega zakonika. Sedaj je dobila tudi tega. Iv. Podlesnik ji je napisal natančno določen in avtentično razložen poslovnik, Fr. Terseglav pa »mladeniški katekizem«, to je, z mladeniško-vzgojnega stališča sestavljen kažipot za vse življenje slovenskih Orlov.

Da se spozna namen in pomen »Zlate knjige«, treba le pregledati nje poglavja: I. Orel, njegov namen, delo in vzori. — II. Orli, njihove dolžnosti in življenjska naloga. — III. Orlovske čednosti. — IV. Značajnost, prvi pogoj življenja po Orlovih načelih. — V. Viteštvo in neomadežano življenje. — VI. Ljubezen do ljudstva in narodne dolžnosti Orla. — VII. Telesno zdravje in zmisel za domačijo ter družino. — VIII. Krščanska ljubezen in usmiljenje. — IX. Orel in nasprotniki.

V teh devet poglavij je umno položena vsa pedagogika za slovensko mladeniško organizacijo. Ni ga življenjskega vprašanja slovenskega mladeniča, ki ne bi bilo kratko, a premišljeno rešeno v teh poglavjih. Odločno povdarja »Zlata knjiga«, da treba vzgojiti slovenske Orle z resnobno disciplino, ki ni drugega kakor zdravo samozatajevanje, za katoliško moštvo, za krepko značajnost, brez polutanstva in brez mehkuznosti. Lepo govori Orlom o viteštvu, o blagem srcu, neomadežanem

ničesar, pop se je učiteljici sladko klanjal, ker je tudi vedel, da je zanj najkoristnejše, biti z grofom v dobrih razmerah. Poljski graščak v onih pokrajinah postavi popu lepo župnišče, sezida cerkev ali da nekaj oralov polja, ali kakšne druge letne priboljške k plači, potem ima pa od njega mir. Pop je namreč uradni donositelj, ki mora naznaniti vsak sumljiv pojav in vsako »neblagonadjožno« osebo v svoji okolici.

Ker je šlo gospodični učiteljici tako vse posreči, se ji je slednjič menda zavrtelo v glavi, da je pozabila na svojo ulogo in pričela igrati vse mogoče. Katoličani so tam, kot po onih krajih sploh, v verskem oziru silno zapuščenji. Poduka imajo premalo ali pravzaprav nobenega, ker je duhovščine premalo in je preveč vezana. Orbarčevska je dobila starega, mirnega in dobrega župnika kmalu popolnoma pod svojo opanko in pod njenim vodstvom se je ves pomladil in razvil živahno delavnost. Privedila sta misijon za odraslene, ona je hodila okrog ljudi, jim prigovarjala, ter jih podučevala, župnik je pa govoril v cerkvi in spovedoval. Potem je privedila misijon za otroke. Sama jim je delala pridige kot kakšen misijonar, potem jih je pa pripeljala k župniku k spovedi.

LISTEK.

Dogodki učiteljice.

Spisal dr. Leop. Lénard.

Bival sem v Varšavi v zasebnem ženskem učiteljišču gospodične Štefanije Marciševske na ulici Mokotovski.

Zavod je vzoren. Voditeljica gospodična Marciševska je izvanredno razumna oseba, ki je posvetila stvari celo svojo dušo. Ustanovila je zavod in skrbelo za materijelno stran grofica Krasinska, rojena grofica Bardeni, hči gališkega deželnega glavarja in nečakinja bivšega avstrijskega ministrskega predsednika, oseba krepke volje in treznega razuma.

Nekoč je prišel iz ruskega Podolja grof Cholonievski, eden prvih magnatov poljskih, ki ima svoja posestva pri Vjatkovcah pod Vinico. Dobil je namreč od ruske vlade dovoljenje, da sme odpreti otroški vrtec za otroke svojih dvorskih služabnikov. Na ruskem Podolju dobiti tako dovoljenje je bilo nekaj posebnega in posrečilo se je samo radi njegovih visokih vplivov in zvez. Seveda je bil pogoj, da se

otroci v vrtecu ne bodo učili brati in pisati, še manj bi se pa smeli vanj sprejeti otroci iz vasi. V zavodu so mu dali neko gospodično z imenom Zofija Orbarčevska, osebo starejšo in izkušenejšo, o kateri se je sodilo, da bo nastopala razmeram primerno dovolj previdno. Ko se je polna visokoletečih sanj o svojem novem apostolatu poslavljal od mene, nisem mislil, da jo bo kmalu zadela katastrofa.

Nekaj časa pozneje sem naredil izlet h gospodu Bonieckemu na Ukrajino, kar sem opisal nekoč v »Dom in Svetu«. Z gospodom Bonieckem sva ne nekoč peljala k njegovemu sorodniku gospodu Jarošinskemu, stari, premožni poljski plemenitaški rodbini, ki ima svoj dvor ne zelo daleč od Vjatkovcev. Gospodična Orbarčevska je zvedela, da sem prišel k Jarošinskim in se je tudi ona tja pripeljala, da bi se še enkrat videla. Bila je vsa žareča navdušenja in pripovedovala mi je z velikim ognjem o svojem delovanju in o svojih načrtih. Jaz sem bil vesel njene zadovoljnosti, zraven se pa nisem mogel iznebiti neke neprijetne slutnje. »Ti jo boš še enkrat izkupil.« — ta misel me je obletavala kot muha.

Toda sam nisem mislil, da je katastrofa tako blizu.

Grof Cholonievski je velik gospod,

ki se tudi temu primerno čuti. Načelnika zemske straže niti ne pogleda, »stanovój pristav« dobi v veži po lakaju kupico žganja ali čaja, ako ga slučaj zanese k grofu, »ispravnika« se nakrmi v obednici, a vrata salona se mu ne odpro in nobena dama mu ne poda roke, gubernator je počaščen, ako ga hoče grof sprejeti, baje da je nekoč sam car na popotovanju vstopil mimogrede h grofu Cholonievskemu. Gospodična Orbarčevska se je začutila pri njem nekoliko preveč varno in je razvila delovanje, ki je presegalo že vse meje previdnosti in računanja z razmerami.

Otrok ni samo zabavala, kar je smela po pravici in postavi, ampak jih je tudi učila brati in pisati, za kar je prej marsikatero dekle prišlo v dolgotrajno ječo ali celo v Sibirijo. Toda sedaj, po revoluciji, je zavladal tudi v tem oziru nekoliko milejši duh in se taka pregreha, uradno zvana »tajno podučevanje« lahko odpokori z nekaj meseci.

Učila je ne samo otroke grajskih uslužbencev, ampak tudi vaški naraščaj, kar je veliko hujše, ker ruska vlada pred vsem skrbi, da bi se ne pokvarilo kmečko ljudstvo. Skratka: razvila je nevarno in državno prepovedano propagando.

Mestne oblasti niso hotele videti

življenju, o spoštovanju do žene. Navdušeno vnema »Zlata knjiga« slovenske mladeniče za ljubezen do ljudstva, za narodno delo, za boj za narodno pravo, a tudi za pravičnost do drugih narodov. Govori mu o zdravju, o veselju in žalosti, o ljubezni do domačije, domače zemlje in domačega življenja. Govori mu o kraljevski zapovedi krščanstva, o ljubezni tudi do nasprotnikov, a tudi o boju zoper sovražnike krščanske misli, in tolmači, kakšen mora biti ta boj, da ni zoper krščansko ljubezen. To veliko tvarino je bilo seveda mogoče obdelati v mali knjigi le v obliki katekizma. Zato bo služila knjiga v prvi vrsti za mladeniške večere, kjer naj bi se pomnjivo brala in skrbno razlagala. Da bi pa imeli slovenski mladeniči tudi živ zglede goreče ljubezni do Boga in domovine, zlasti v bojih, ki jih čakajo, je povzel Terseglav v »Zlato knjigo« tisto večnolepno berilo iz knjige Makabejcev o makabejskih bojih za božjo čast in ljudstva srečo. Na koncu pa je zbral in dodal še nekaj odlomkov iz spisov velikega pedagoga slovenskega ljudstva, škofa Slomška, njegovo »Poslednje sporočilo«, vabilo v družbo sv. križa, o zdravju in zdržnosti, »pričkanje vernega mladeniča za nevernim modrijanom« ter »nekaj dobrih svetov«. Za uvod je del dr. Lampetovo himno Orlov, za sklep pa lep psalm 118.

Ljubljanski knezoškof je sam napisal za to knjigo potrdilo, ki je obenem najlepše priporočilo. Knezoškof čestita pisatelju, da se mu je delo tako posrečilo, ter pravi, da je to delo zares zlata knjiga slovenski mladini.

Dr. A. Ušeničnik (»Čas«, 7, 8.)

II.

Urednik »Mladosti« Fr. Terseglav je napisal po naročilu predsedstva Zveze Orlov navodilo za življenje mladeničev po načelih organizacije Orlov. Imel sem priliko čitati to navodilo v rokopisu, zato mi je mogoče napisati tej zlati knjigi pozdrav na pot. Ne ocene, tudi ne priporočila, temveč samo pozdrav v imenu mnogih, ki knjžico težko pričakujejo.

Predsedstvo Z. O. je naložilo pisatelju težko nalogo. Zavedalo se je, da more to nalogo rešiti samo en v naši organizaciji, t. j. urednik »Mladosti«, ki je s svojimi načelnimi članki zanašal v vrste slovenskih Orlov vedno novo življenje. Kako je pisatelj »Zlate knjige« svojo nalogo rešil, o tem soditi bo kmalu dana vsakemu prilika. Jaz sem že sodil in pravim samo: izborni! Poglejmo samo vsebino: I. Orel, njegov namen, delo in vzori. — II. Orli, njihove dolžnosti in življenjska naloga. — III. Orlovske čednosti. — IV. Značajnost, prvi pogoj življenja po Orlovih načelih. — V. Viteštvo in neomadežano življenje. — VI. Ljubezen do ljudstva in narodne dolžnosti Orla. — VII. Telesno zdravje in zmisel za domačijo in družino. — VIII. Krščanska ljubezen in usmiljenje. — IX. Orel in nasprotniki. — Z globoko premišljenostjo in jekleno doslednostjo so razmotrivana v obliki vprašanj in odgovorov verska, socialna, gospodarska in narodnostna vprašanja, ki morajo zanimati našo mladino. V sicer drobni knjžici je nabranega toliko gradiva, da bodo zajemali voditelji telovadnih odsekov lahko mesece in mesece snovi za predavanja na

»fantovskih večerih«. Tega nam je zlasti trebalo.

Ko sem prelistaval knjžico z zlatimi navodili in nauki, pa mi je prišla ena misel: kako pride komaj tri leta stara organizacija in naroči, da naj se napiše za slovensko mladino katekizem z navodili za njeno življenje? Ali ne tiči v tem prevelika samozavest mladega Orla? In odgovoril sem si, da mora ravno ta knjžica biti znak silne avtoritativne moči, ki si jo je znala pridobiti v kratki dobi svojega obstanka naša mladeniška organizacija. Ker poznam disciplino in udanost do osrednjega vodstva v vrstah slovenskih Orlov, sem prepričan, da bodo navodila »Zlate knjige« postala kmalu srčna last vsakega slovenskega fanta, ki se imenuje Orel. Zato ji srčen Na zdar! na pot!

Orlovska organizacija je napravila z njo velik korak naprej. Korak neizmerne važnosti, ki bo pokazal, da so organizirani slovenski mladeniči ena družina — že do 3000 udov broječa družina — ki hvaležno sprejema iz čistega vira včasih težka navodila za svoje delovanje in ravnanje. To je pokazala ta mlada armada že večkrat. Napravili smo poizkus njene discipline ne samo na telovadiščih in pohodih, temveč sli smo v družine, cerkve, gostilne, na plesišča in zabavišča, povsod smo se prepričali, da rodeva v pomladnih dneh sejano seme v razorano njivo orlovske mladeniške organizacije tisočeri sad. Disciplina, ki zajema svojo moč iz najlepše in najpopolnejše organizacije — katoliške cerkve — to je in mora ostati začetek in konec delovanja slovenskih Orlov! K temu velikemu cilju bo mnogo pripomogla »Zlata knjiga«, ker je pisana iz srca, ki je zajemalo navdušenje za lepo delo med našo mladino iz plemenitih src slovenskih fantov. Naj se dobi v vsaki slovenski vasi samo eden, ki bo z nauki tega katekizma v srcu in v mislih hodil kot apostol goreč in navdušen med svojimi tovariši, in domovina slovenska, kako lepa bo tvoja bodočnost!

V enem tistih časopisov, katerih predali so vedno polni psolvk na slovenske fante iz ljudstva, ki nosijo znak Orla na svojih prsih, sem čital ta-le predlog: naj bi prišli mladeniči iz orlovske in sokolske organizacije skupaj in naj bi tekmovali v telovadbi med seboj. Katera stranka odnese prvenstvo, tisto se bo potem pripoznalo med narodom. — Za našo organizacijo jako laskav predlog. Starec 50 let vabi mladega fanta na korajžo. Ta mladi fant se pa ne pojde borit z možem, ki je osivel in odrevenel v boju »za narodov blagor«. Se mora pripravljati za druge boje. — Nad slovensko zemljo plavajo oblaki, ki oznanjajo drugačen boj, kot je boj na telovadiščih. Zbirajo se oblaki kulturnega boja, ki bo vseboval tudi boj za narodnostni obstanek slov. ljudstva. Za ta boj v prvi vrsti se pripravljajo slovenski Orli. Takrat ko zagrome viharji, pa povabimo najmlajše iz nasprotnih vrst in tiste dni se pokaže, komu gre prvenstvo. Na političnem, gospodarskem in socialnem polju se bodo slovenski Orli bojevali, na telovadiščih pa si bodo urili samo telesne moči in se zabavali. O pripravah za te boje nam govori »Zlata knjiga«. Zato posebno pozdravljena!

Knezoškof ljubljanski je napisal

knjigi priporočilo in najvišje potrdilo. Naj bo to pisatelju zadoščenje za očitke, da uči »novo vero in krive nauke«. Za marsikoga, ki je gledal dosedaj orlovske organizacije samo od zunaj, so v knjžici zbrani nauki res novi, za nasprotnike pa čisto gotovo krivi. Naj jim bodo tudi pogubonosni! S to željo — ker iz ljubezni do pravega dela v blagor slovenskega ljudstva — pozdravljena »Zlata knjiga slovenskih Orlov«! Na zdar!

Ivan Podlesnik.

Idrijske novice.

I Še nekaj o dunajskem shodu dne 21. julija o našem čipkarstvu. Zveza trgovcev s čipkami je na ta shod sama povabila po enega zastopnika krajevnega odbora idrijskega in iz Gornjega Češkega. V trgovini so namreč le znane češke in idrijske čipke, ker drugod kakor na Tirolskem in v Galiciji je ta obrt še v povojih, pričela se je zadnja leta. Zato je osrednji tečaj na Dunaju prošil, naj bi se osnoval komite ali odbor na Češkem in v Idriji, ki bi gledal v svojem okolišju, kako bi se obrt najbolje pospeševala, v šolah redno vršilo in za čipkarice kaj poskrbelo. To je bilo tudi znano »zvezi industrialcev«, pa so za shod dne 21. julija povabili, naj pride iz Češkega in iz Idrije zastopnik lokalnega odbora na zborovanje. V povabilu pravijo, da jih gotovo pričakujejo in da jih na zborovanju pozdravijo. Za Idrijo je šel kot zastopnik dekan Arko, iz Češkega nadučitelj Matajcek. Dunajski odbor za povzdigo gospodinjске obrti pa je še sam povabil tudi po enega zastopnika, iz Idrije kateheta Oswald, iz Češkega učitelja Hoffmanna. Tako so bili kot zastopniki krajevnega odbora dva duhovna in dva učitelja. A na shodu pa trgovci niso držali besede. Obljubili so, da jih bo veselilo gospode poznati in pozdraviti. A znano je že iz takratnih dopisov o shodu, da je posebno en trgovec nahlulil duhovne in učitelje, kaj imajo pri čipkarstvu opraviti, kaj oni posegajo v delokrog, ki z njih stanom nima nobenega stika. Duhovni in učitelji naj se drže svojega posla in čez dolžnosti svojega stanu naj ne posegajo, tudi trgovci se v njih stanovsko poslovanje ne mešajo, in prepričani smo, da, ko bi mi hoteli posegati v njih delokrog, bi nas z vso odločnostjo zavrnilo. Isto pravico in prostost si tudi trgovci prilastujemo, odklanjamo vse njih posredovanje. Razume se, da so navzoči burno ploskali in na glas klicali: »bravo!« Tako je! »To je resnica!« In predsednik in generalni tajnik sta — molčala. Pozabila sta, kaj sta na vabilu podpisala. Mirno je popoldne na to reagiral dekan Arko, navzoči uradniki treh ministrstev so si pa svoje mislili. Če bodo tako robato nastopali trgovci proti onim, katere so sami prijazno vabili na shod, je malo upanja, da bi trgovci kaj dosegli, ker pri tako resnih možeh, kakor so jih poslala ministrstva na glasovanje, malo izda bahaško govorjenje, pač pa stvarni razlogi.

I Neumestno in nevarno šalo si je dovolil neki deček. Sedaj v vročini in o šolskih počitnicah se kopljejo v Idriji otroci. Ko se je vračal neki fant domov, videl je pred hišo mater dveh otrok, ki sta se z njim kopala. »Vaša dva sta oba utonila,« zakliče materi.

Zeno prevzame pri tej novici tak strah, da se ji omrači pamet in kakor brezumna se krčevito vije in žaluje nad otroki. Več ur je minulo, preden so sedele iz rudarski zdravnik zamogli potolažiti mater. Celo, ko sta prišla sinova zdrava domov, jih ni mogla mati spoznati. Takim razposajenčkom bi morali starši korenito izbiti tako prešerno razuzdanost in jih poučiti, da ni vsaka šala na mestu.

I Avtomobile, in celo kar tri, si hoče omisliti naš rudnik, da bi svojo robo dobival iz Logatca in živo srebro dovažal na železniško postajo. Od delavskega ministrstva je neki prišel ukaz, naj se preštudira, ali bi ne kazalo rudniški promet tem potom olajšati in si v lastni režiji preskrbeti, kar potrebuje. Natančno poročilo od tu je že odšlo, sedaj dan na dan pričakujejo odloka od ministrstva. Dva avtomobila bi vozila po dvakrat na dan med Idrijo in Logatcem, eden pa naj bi bil vedno v rezervi, da bi v slučaju, ako se kaj poškoduje, promet ne bil oviran. Eno uro bi potreboval od železniške postaje do našega mesta. Ako bi vozil tudi osebe, bi bilo s tem veliko pridobljenega, ker pošta vozi štiri ure, privatni voz pa tri. In naši izvoščeki so neki določili ceno za privatni voz kar na 16 K. Pač prevelika svota za potovanje, ker 16 kron in napolnino vozniku bi moral plačati, preden šele pride do najbližje železniške postaje.

I Nagajajo našemu kršč. gospodarskemu društvu. Ker se oddaja svojim članom vino na debelo, ima precej sitnosti, preden dobi dovoljenje, izkletiti pravočasno mali sodček. Prigodilo se je, da se je gostilničarju vstreglo takoj, a pri nas preteče nad 6 ur, preden se oglasi dotični uradnik. In če se je po preteku 6 ur brez navzočnosti dacarja odtočilo, grozi s tožbo. Nam je prav, da se tožba izvrši in pregleda, kdo je kriv, potem pa takim nagajivcem pokaže pot iz Idrije. Ako se pošteno plačuje davek, se dandanes tudi v naši državi zahteva, da se nepristransko ravna z davkoplačevalcem. To naj za sedaj zadostuje, pisali in potrkali bomo pa že še na druga vrata, ako nagajivosti ne bo konec.

I Posebna komisija za železnico Ljubljana-Idrija-Sv. Lucija je v torek in sredo pregledovala progdo do kranjske meje. V petek in soboto si ogleda in zaslišuje želje, pritožbe in pomisleke na goriški strani. Železnično ministrstvo je naredilo bridko izkušnjo, ko je zidalo alpsko železnico, pa premalo preštudiralo vso progdo, formacijo sveta in kraje, kjer je speljana. Znano je, da se je takrat za več milijonov prekoračil kredit in poleg tega spoznavajo, da bi se bila drugod ugodneje, ceneje in veliko bolj varno izpeljala, kakor ob hribovju, kjer se zemlja poseda in tunele zožuje. Zato hoče sedaj varneje postopati. Za zvezo Ljubljana-Idrija-Sv. Lucija se je že veliko storilo in na dotičnih mestih opozarjalo, da vsa zadeva ni zaspala. Poleg tega ni ljubo državi, da ji vrhniška železnica izkazuje na leto 20.000 kron izgube. Iz vojnih zirov in za slučaj, da bi se kaj pri alpski železnici poškodovalo, bi se potrebovala nova zveza, in sicer popolnoma po državni železnici. Da bi se kar iz Vrhnike podaljšala progda, ni bilo misliti, ker se mora skoraj 5 kilometrov do Brezovice posluževati tira južne železnice. Znani voditelj nekdanje Länderbanke na Du-

Razume se, da to ni moglo ostati prikrito. Dasiravno ni bilo slišati ničesar, toda donosi so sli zoper učiteljico na višje oblasti in slednjič so prišli tako visoko, da je grofov vpliv ni mogel več obraniti. Potem je pa prišla katastrofa.

× × ×

Nekoč je odpotoval grof v Varšavo. Učiteljica je velela vpreči dvorske konje in se odpeljala k precej oddaljeni župni cerkvi k župniku k spovedi. S seboj ni vzela niti kopejke denarja, samo žepni robec in molitveno knjžico.

Sredi polja jo je dojahal z doma lakaj na brzem konju, ter ji zakričal:

»Bežite, kamor morete! Prišla je policija, obdala ves dvor ter vas išče.«

Gospodična je pri tej priči izgubila glavo. Namesto da bi se vrnila z lakajem v grad nazaj in se dala prijeti — zbežati ji tako ni bilo mogoče — je skočila z voza, rekla kočijažu, naj pelje prazni voz domov, sama pa pričela peš bežati po polju. Prišla je do neke ruske vasi ter naprosila nekega kmeta, da jo je peljal do Jarošinskih. K nesreči tudi tam ni bilo moža doma, ki bi gotovo svetoval drugače. Bila je samo žena z majhnim otrokom, ki se je vsa prestrašila, ko ji je Orbačevska povedala svojo zgodbo.

»Kaj ste naredili! Kaj ste naredili!« pričela je tarnati Jarošinska.

»Tarnanje zdaj nič ne pomaga,«

odvrnila je Orbačevska. Pomozite mi, da pridem dalje.«

Jarošinska ji je dala precejšnjo svoto denarja, velela vpreči štiri konje ter jo peljati na najbližnjo železniško postajo. Tu si je kupila Orbačevska vožni listek ter se je peljala dalje, dalje, dokler ni bilo konec železnice. To se je zgodilo v mestu Humanu na Ukrajini, nekdanjem središču kozakov.

Ker je bilo železnice konec, je morala izstopiti. Prenočiti ni mogla nikjer, ker ni imela potnega lista. Na Ruskem mora namreč človek takoj, ko vstopi v hotel, najprej oddati svoj potni listek vratarju, da ga odda policiji. Nevede kam je šla v katoliško cerkev in je v nji prečepela do večera. Zvečer je pa prišel mežnar ter jo je hotel izgnati, a ona se mu ni dala.

Mežnar gre po župnika. Župnik pride in ona mu pove svojo storijo. Nato jo prične župnik po vsej pravici kregati, zakaj je storila tako budalost in zbežala od doma. Zbežati tako ne more nikamor, ker nima potnega lista. Slednjič jo bodo našli in potem bo zanj in za grofa še slabše. Raje naj se vrne domov in da zapreti, potem bo pa že grof gledal, da ji kolikor mogoče olajša usodo.

Toda ona se ni dala pregovoriti.

»Jaz hočem čez mejo! Jaz hočem čez mejo!« gonila je venomer svojo.

»Kako pojdeš čez mejo, če pa nimaš potnega lista,« odgovarjal je župnik.

Ker se pa ni dala pregovoriti, da bi se vrnila domov, in je bila že vsa bolna, je župnik ni mogel vreči na cesto, ampak jo je vzel k sebi.

Tako je ostala pri njem tri dni vsa bolna. On jo je neprenehoma kregal, naj se vrne domov, ona je pa neprenehoma govorila, da hoče čez rusko mejo v tujino. Četrty dan jo je pa že policija izsledila. Župnik se je srečno izrezal, ker sta oba, učiteljica in on, enakomerno izpovedovala, da jo je našel bolno v cerkvi in iz usmiljenja vzel k sebi, nevedé, kdo je ona. Učiteljico so pa vzeli in odpeljali. V vlaku ji je sedel neprenehoma na vsaki strani en žandar s puško v roki. Ko se je pa železnica končala, so jo posadili v voz, na vsako stran se ji je vsedel žandar s puško v roki, tretji pa na kozla h kočijažu in tako so jo pripeljali v Kamjenc, glavno mesto podolske gubernije, kjer so jo potem vrgli v ječo.

× × ×

Grofu so z doma brzojavili v Varšavo, kaj se je zgodilo z učiteljico. Pri tej priči se je odpeljal z brzovlakom, a pot je dolga. Ob štirih popoldne se je odpeljal iz Varšave in vozil neprenehoma. Zjutraj ob sedmih je prejel pa na veliki postaji Kazjatn pod Kijevem drugi telegram z doma, iz katerega je izvedel, da je gospodična zbežala ne-

vedé kam. Nato je brzojavil s pota še na razne strani do svojih znancev za gospodično, a nikdo ni vedel ničesar. Ko se je pripeljal domov, je brzojavil in pisaril dalje, a vse poizvedovanje je bilo zaman. Policijo se mu je posrečilo spraviti od dvora. Zastržila je samo še hišico na vrtu, kjer je stanovala učiteljica, ter ni pustila nikogar notri. Policija je imela namreč nalogo izvršiti v njenem stanovanju hišno preiskavo, ker je bilo vladi naznanjeno, da ima pri sebi razne nepostavne knjige. Po ruski postavi se pa preiskava ne more vršiti drugače, kot v navzočnosti lastnika, lastnik, oziroma lastnica pa v tem slučaju ni mogla biti navzoča, ker je sedela v ječi v Kamjencu.

Desetega dne, odkar je sedela učiteljica v ječi, je dobil grof naznanilo da se nahaja dekle v ječi v Kamjencu. Gospod je urno odpotoval tja in jo je še tisti dan dobil ven. Na kak način se je to zgodilo, o tem molči povest. Sam ne mara o tem govoriti, drugi pa tudi nikdo ne ve. Najbrže je moral odšteti precej veliko denarja.

Ko se je vrnil z dekletom domov je bilo samo še treba odpraviti stražo od njenega stanovanja. Ze poprej je nekdo vzel šipo iz okna, zlezal skoz odprtino v stanovanje, pobral vse, kar bi zamoglo količkaj biti »neblagonadjožno« za policijo, zlezal nazaj skoz odprtino na prosto in zopet vložil šipo

naju, Bonton, je sam spoznal pred nekaj leti, da je Avstrija izgubila na Italijanskem bitko proti Francozom in Italijanom, ker se je na postaji južne železnice umetno promet ustavil in ni moglo ne vojaštvo, ne material pravčasno na bojišče. Zato je sedaj komisija pričela delo na državnem kolo-dvoru v Šiški in hoče novo progo izpeljati, da pride pri Brezovici na lastno progo ter potem naprej do Sv. Lucije skozi Idrijo. Ministrstvo hoče vedeti, na kake ovire od strani ljudstva bi se bilo treba ozirati, ako bi res katerikrat začelo v svoji režiji zidati železnico. Zato je sedaj komisija zaslišala zastopnike občin, kake želje, pomisleke in pritožbe imajo glede sveta, postaj itd. pri nameravani progi. Slišimo, da je šlo povsod vse gladko, le Zirovci so delali nekaj težav, ker bi skozi njih dolino ne tekla ter bi imeli v Rovtah predaleč postajo. Kako se bo še stvar razvila, bomo že še poročali.

Jesenške novice.

J Sedaj nam je vse jasno! Nismo si mogli prav razlagati, kako da je »veleslovan« ljubljanski župan Hribar pretekli teden prenočeval na Jesenicah v nemškem hotelu, ne pa pri sokolskem starosti Humru v hotelu »Triglav« ali pa pri sokolu Hauptmanu, ki je župarjem na vseh straneh razobesil zastave. Sedaj nam je pa »Narod« med jeseniškimi novicami preteklo soboto to razjasnil. Piše namreč: »Vsak zaveden Slovenec, ki je na Jesenicah in vsak, ki pride na Jesenice, ne bo šel v lokale, kjer so ali nemški ali dvojezični, oziroma trojezični napis, ker ne bo maral podpirati Nemca in nemškokerikalnih obrtnikov.« Tako »Narod«. Hribarju je moralo torej gotovo biti znano, da sokolski starosta Humer vabi z lepaki na svojih oknih k »Sängerabend-om« in da Hauptman ponuja svoje vino z napisom: »Črno, schwarz, nero — fekete«, ker sicer bi gotovo prenočeval pri teh, ne pa v nemškem hotelu. Sedaj smo zopet pred uganko. Ali je Hribar tako slab Slovenec, da prezira na Jesenicah Slovence, ali pa so imenovani tako slabi Slovenci, da Hribar rajši prenočuje pri Nemcih. Kaj je pravo? Prosimo pojasnila, ali pa — popravka! Živel — Slovenci!

J Losvonromovsko agitacije proti neki gospod po Jesenicah in se široko-usti po gostilnah, kadar svojih alkoholno razgretih živcev ne more več brzdati. Mi mu povemo samo to, kar je svojčas rekel neki protestant o svojem tovarišu odpadniku, ko je dejal: »Poprej je bil slab katolik, sedaj je ničvreden protestant!« Tableau!

J Kako sokoli volijo svoje odbornike? Ze pet let niso imeli občnega zbora in vendar imajo za tajnika mladica, ki je še-le nekaj tednov na Jesenicah. To je samo pri sokolih mogoče, ker je marsikoga sram v tej družbi sprejeti kako »častno« mesto. Vsekako zanimivo!

J Sam svoj sodnik! Neki posestnik z Jesenic je pisal okrajnemu glavarju radovljiškemu zasebno pismo, v katerem se je čutil g. glavar žaljenega. Zato je reveža uradno kaznoval z globo 50 K 10 vin. Kako pač nekaterim gospodom dobro dè, ako imajo moč v rokah, da delajo za ljudstvo!

Krščansko-socialno gibanje v Galiciji.

V Galiciji se pričinja energično krščansko-socialno gibanje, ki se bo v nedolgem času pokazalo tudi na parlamentarnih tleh. V Krakovu izhaja njihovo glasilo dnevnik »Głos narodu«, ki je v zadnjem času strokovno in smotorno jako dobro urejevan. Njegov sodnik, mladi in nadarjeni gospod Matiasik, je do nedavna študiral na Dunaju, kjer je neprenehoma občeval z »Danico« in je sedaj podpredsednik slovan-ske dijaške lige, ter čita in razume slovenski.

Delavce organizujeta mladi in energični g. Kodeska, urednik delavskega lista »Myśl sobotnicza« in delavec Zgórnjak.

Duša celega gibanja je neumorno delavni in požrtvovalni g. Mytkowicz, beneficijant pri cerkvi Marije Device v Krakovu, ki je več let v najtežavnejših razmerah vodil celo gibanje.

Pred meseci je dobila stranka novega predsednika v osebi mladega visoko izobraženega in zelo nadarjenega g. Stanisława Jasinskega.

Do nedavna je delovala stranka skoraj izključno samo med delavci po večjih mestih. Borila se je zlasti s socialisti in z Judi. Ker je stala na preozkem stališču, kar ni mogla naprej. Jasinski je pa prišel organizovati tudi kmečko ljudstvo na deželi in je dosegel v kratkem času nepričakovane uspehe. Vas za vasjo prehaja na krščansko-socialno stran. Doslej se ni v Galiciji skoraj nič pozitivnega delovalo med ljudstvom. Stapinski je samo agitiral med kmeti pred volitvami ter jih ščuval na plemstvo, duhovščino, Jude, učitelje in sploh zoper vse inteligentnejše stanovce. Konservativci so samo ob času volitev s pomočjo Judov in krčmarjev lovili kmečke glasove. Narodni demokrati so nastopali le bolj po mestih. Dežela je pa še odprta na široko intenzivnemu socialnemu delovanju. Tolažljivo je tudi, da učiteljstvo vedno bolj prehaja v krščansko-socialni tabor.

Vsled posebnih galiških razmer se bo stranka gotovo morala še boriti z raznimi težkocami, predno bo prodrla s svojim programom. Toda začetek je narejen in tla niso neugodna. Poljsko ljudstvo je še zdravo, trezno in razumno. Alkohola se v Galiciji brez dvoma primeroma manj povzije, kot po nemških, čeških ali slovenskih deželah. Inteligenca prostega kmeta je pa večkrat naravnost čudovita. Dobro bo služil krščansko-socialnemu gibanju tudi antisemitski instinkt, ki je takorekoč prirojen poljskemu ljudstvu. Ta točka programa, ako se bo dosledno izpeljevala, bo brez dvoma pridobila mnogo pristašev.

Tudi poljska inteligenca splošno ni tako protiverska, kot drugod, in dober del se je bo dalo pridobiti za krščansko-socialno idejo. Doslej je samo manjkalo mož, ki bi s krščansko-socialnim programom odprto stopili pred ljudstvo. Deloma gotove političke frese, ki so visele v ozračju, deloma pa razni oziri so bili vzrok, da si možje, ki so bili drugače popolnoma krščansko-socialnega mišljenja, niso upali v javnosti nastopiti.

Iz radovljiškega okraja.

Po radovljiškem okraju se pripoveduje, da nova velika kmečka hranilnica v Radovljici, katera ima svojo pi-

sarno pri Basteljnu v znani gostilni v mestu, in katera se je ustanovila komaj pred enim mesecem, izvanredno dobro napreduje. Govori se po okolici, da je imela v juliju, prvem mesecu, denarnega prometa okrog 150.000 kron. Novi kmečki hranilnici iz srca čestitamo k temu izvanrednemu uspehu! Temu uspehu se prav nič ne čudimo, saj nam je dobro znano, da so v vodstvu in nadzorstvu kmečke hranilnice in posojilnice izvoljeni možje, ki so vredni vsega zaupanja in po svojem ugledu znani po celem Gorenjskem. V vodstvu so tudi trije župani iz velikih kmetijskih občin radovljiške okolice. — Varnost denarja je popolna, ker vsi člani hranilnice jamčijo z vsem svojim premoženjem za varnost vlog, ker je nova hranilnica po pravih denarnih zavod z neomejeno zavezo. Kakor razvidimo iz plakatov, nova kmečka hranilnica obrestuje vloge po štiri in pol odstotka, to je, daje letno 4 K 50 h čistih obresti od 100 K. Več ne da nobena gorenjska hranilnica. Zato je čisto umljivo, da sedaj ljudje iz okolice, posebno kmetje, v kmečko hranilnico prinašajo svoj denar.

Prav iz srca smo se zato smejali radovljiškemu liberalcu, ki je zadnji teden s plakati mestne hranilnice v Radovljici obložen hodil od hiše do hiše po naših vaseh in ponujal tiskano robo ter je skušal hujskati kmete in je godrnjal čez novo hranilnico. Mi pa liberalcem to-le povemo: S hujskanjem zoper hranilnico in posojilnico v Radovljici ne boste ničesar dosegli. Mi gremo k svojim!

Mesta in propadanje kmečkega prebivalstva.

Mesta postajajo vedno večja in bolj obljubena, v vaseh pa je vedno manj ljudi. Vasi ne naraščajo. Naj se preišče vas za vasjo, pa se bo našlo, da je povsod nazadovalo število prebivalstva v zadnjih 20 ali 30 letih. Pri tem ne mislimo o vaseh, ki so v okolici mest ali večjih krajev, kopalšč itd. Kjer so letovišča, tam je prodaja kmetijskih produktov pač plodonosna za kmeta, na drugi strani pa zopet postaja mnogo deklet iz kmečkega stanu in pa kmečkih poslov nezvestih kmetijstvu ter si poiščejo kot služkinje v mestu kruha, ki je boljši in lažji, kakor mislijo. Kjer so se hitro in zelo povzdignila mesta, zlasti vsled industrije, se je zgodilo to na škodo kmečkemu prebivalstvu. Prometni zavodi, uradi in industrija vabijo k sebi kmečke ljudi kakor kak velikanski magnet. Kako so narastla velika mesta! V teku 20 let se je n. pr. pomnožilo na Dunaju prebivalstvo od 1.350.612 oseb na 2.104.945. Gradec je imel leta 1890. samo 106.945 ljudi, danes jih ima 161.817. Inomost je imel pred 20 leti 23.000 prebivalcev, sedaj jih ima 50.000. Solnograd je narasel v zadnjih 20 letih od 27.000 na 38.000 prebivalcev. In tako je povsod! Znani statistik profesor Hickmann navaja, da je bilo leta 1880. v Avstriji še 54.112 krajev, ki so imeli manj kot 2000 prebivalcev, kar je znašalo 71% vsega prebivalstva v naši državi; leta 1890. je bilo le še 53.256 krajev z manj kot 2000 prebivalcev. Ako preiskujemo natančneje, opazimo, da se je pomnožilo prebivalstvo samo v industrijskih krajih, medtem ko je v popolnoma kmečkih krajih ostalo število ljudi enako ali pa se je znatno znižalo. Pri nas se to kaže zlasti na Do-

lenjskem, v Beli Krajini. In pri tem moramo pomisliti, da v Avstriji še nimamo razvite industrije, ako jo primerjamo z drugimi zahodnimi državami. Kaj bi bilo na primer, ako bi Avstrija sledila Nemčiji. Na Nemškem je padlo kmečko prebivalstvo v zadnjih 50 letih od 61% na 28%, v Avstriji pa v 30 letih od 60% na 50%. Kmetje tožijo že sedaj, da ne morejo dobiti poslov, ker gre vse v mesta in Ameriko. Kaj pa bo šele v bodočnosti?

Poučno potovanje kranjskih in koroških kmetov v Švico.

Potovanja, ki ga je priredil slavni deželni odbor kranjski, se je udeležilo vsega skupaj 31 oseb, med njimi 10 Korošcev. Vsem tem ostane neizbrisen spomin na prekrasne dneve od 29. junija do 13. julija, ki smo jih preživeli proučevajoč v prvi vrsti gospodarske, potem pa tudi socialne, šolske in druge razmere starega Retika. Res smo imeli več deževnih nego lepih dni, toda to nam niti za trenotek ni kazilo veselega razpoloženja; kajti prinesli smo seboj veselo in pogumno srce, pripravljeno sprejemati vase novih vtisov, pod kojih vplivom bi vrnivši se mogli s toliko večjim zaupanjem delovati za napredek domače zemlje.

Prva postaja na šviški zemlji je bila Curih, kjer smo si hoteli ogledati poljedelsko šolo Strickhof. Uredbo šole in posestva nam je razkazoval preprijazni učitelj dr. Hoffer. V posameznosti se tu ne spuščamo, kajti prineso večji poročevalci na drugem mestu natančnejše opise, glavne stvari pa so tudi že opisane v V. Rohrmannovem »Poučnem potovanju v Švico«, leta 1905., ki naj ga vzame v roko, kdor se hoče poučiti o čudoviti tej deželi gorskih velikankov, rajskolepih jezer in dragocene živine rjave šviške in simodolske pasme.

Ni čuda, da je mesto ob Limati največje v Švici, — kajti šteje 180.000 prebivalcev — in da je tudi več slovenskih deklet ostalo tam, morebiti za vselej. Treba je videti lepoto mesta, raztezajočega se ob severnem delu curiškega jezera, pero je preslabo prav izraziti to, kar je gledalo oko.

Sicer človek ne more umeti, kako pride človek, ki je prinesel tako malo sreče Švici, kot je bil Zwingli, do bronastega kipa ob jezeru, toda človeško srce je čudna skrivnost, dostikrat manj umljivo od najglobljih jezerskih globin. Zalostni spomin na reformatorja z ognjem in mečem, za žensko in denar, nam je pregnal obisk cerkve »Naše ljube Gospe«.

Prav veseli smo bili tudi sprejema v mlekarji dr. Gerberja, ki je lastnik zavoda za preskrbovanje mesta s higijeničnim mlekom in znan iznajditelj metode za določevanje tolišče z acidbutirometrom.

Približno sredi curiškega jezera ob njegovem južnem bregu leži mestece Wädenswil, kjer smo si ogledali sadjarsko in vinorejsko šolo, kemijsko preskuševališče in slednjič sadjarsko in vinarsko zadrugo.

Na sadjarski šoli delajo obširne poskuse oziroma sadnih in zelenjadnih vrst, je-li sčasoma izrodijo (degenerirajo) ali ne. Pri nas se je svojčas močno upeljavala hruška cidrovka, jablana parmena, razne vrste trt, ki se marsikje niso obnesle in je bila to za deželo velika škoda. Pred takimi zgubami se

Ko je prišel grof domo se je oblekel v svojo plemenitaško uniformo, naložil na sebe razne rede in stopil pred policijo ter zakričal:

»Pašol von!« (Marš proč!)
»Vaše sijateljstvo! Nam nužno protokol spisati,« je odgovoril stražnik bojazljivo.

»Pojdi k vragu s svojim protokolom!« odvrnil je grof.

»Izvolite, vaša svitlost, tako narediti, da nam ne bo treba protokola pisati,« odvrnil je stražnik še pohlevneje.

»Pojdi k vragu! Piši!« zakričal je grof še silneje in udaril s peto ob zemljo.

Stražnik je počenil na zemljo, nadrževal na kolenih nekaj vrst na nek papir, da je bila izvršena formaliteta, potem so pa vsi pobrali kopita in odšli.

Tako je bila gospodična učiteljica zopet prosta, o šoli pa ni moglo biti več govora in morala je zapustiti dotični kraj.

V našem slučaju izgleda dogodbica skoraj humoristično. Ako bi pa dotična učiteljica ne imela za sabo dobre opore, bi se lahko završila jako tragično, kakor se dogaja v mnogih slučajih, o katerih nobeno pero ne piše in noben list ne govori.

»Dobr dan!«
»Dobr dan Buh dej!«
»Nekar na zamerte, gespud Pepe, de sm pršou zdela h vam na en kratk pumenk, al kokr praua časnkari: interivat. Zdej je holt u moda pršlu, de hodma časnkari u vezite, kokr hodja že ud nekdi kufetarce; sam de mi, kar nas je časnkariju, tist kar se u vezitah pumenma, denema pol u časnke, kufetarce pa kar tku use ukul užnedraja.«
»Prou, prou! Sej zdela mam glih mal časa, gespud Amba. Kar kela pejva

pud hruška u trava sedet, ke tlela sa muhe preveč nadležne.«

»Tu je mende uručina uržah, de sa muhe tku nadležne!« prstavu je gespud Amba — pu dumaje Zalar — učen in s frizura nazaj pugladu.

»O, kaj pa, kaj pa! Kedr uručina prtisne, pa muhe kar tešaja u čluveka; pa — časnkari glih tku. Pa nekar na zamerte, gespud Amba!«

»Oh, sej nč na zamerm. Pa sej vas jest na um douh mediu, gespud Pepe. Puslal sa me sam ud ta »Sluvskega Naruda« h vam, ked ud ush strank przan pulitičn kacapitet, de puprašam za vaš mnejne u nahtereh rčeh, ke nam nisa čist jasne.«

»Že verjamem! Pr vas je mende zmeri use bl na ta ublačna plat; zatu ja pa večkrat pukidate.«

»Mal mate že prou, gespud Pepe. Tu je res, de ja učaseh pukidama, ampak mi ja pukidama ta narvečkat nalaš, ne pa zatu, ke je ublačn pr nas!«

»A tku! Veste kaj, gespud Amba; mi na Kudelum praua takmo pukidajn lumparija. Kuku vi, kar vas brenči ukul ta »Sluvskega Naruda«, praute takmo pukidajna, tu je pa vaša reč in jest se nečem vajna utekvat.«

»Ja, vite, gespud Pepe; sej morma tku delat! Kua pa čma pisat drgač u te uručin, u tem čase sitneh muh? Tu

nam na kaže drgač, kokr de mal pubrskama pu sojeh mežganeh, de začneja spet delvat in de kašna pugrun-taja, nej u že taka al pa taka. Kedr nam ta narbl huda prede, se spraua na škofu priftoš!; ke enkat tega du frementa prebrskama, se spraua na deželnga fenančnga menistra in kar hi nemu šliš, in tku pridema naprej du Paušlarja, Lončariča, Pusta in Štefeta, in ke sma te že enkat du dobrga ubral, začnema pa spet ud konca in tu trpi tulk časa, kulkr časa trpi uručina. Kaj nas brigaja mlini, gojzdi in druga taka Rupertija! Sej se še preh nisma zajne prigal, ke sma mel mi zajne udguvornast, pa se uma zdej. Tu še za mislt ni; ampak mal morma puruguvilt, drgač b še znal lde nazadne mislt, de sa nas res muhe snedle. Pu kranjsk šparkas tud učas fliknema; tu pa nardema zatu, de ja iz tem tud nase mal upuzurema, de sma tle in de tud rad kej uzamema, če b nam dala. Krajnska šparkasa je pa zadne času, pusebn kar se nas am tiče, ratala strašn umazana. Učaseh sa še prromale u naš varžet kašne kronce za naše putrebe; al zdej ud tistga salamejskega dvejsetga septembra je pa kokr de b udrezu. Nubenga pinka več ud nubene plati. Če b dohtar Uražn na naredu pr te reč tak rebah, b blu res za scagat. In, vite, ge-

hočejo zavarovati Švicarji s temeljitimi poizkusi, predno se lotijo kake stvari v velikem. Ker pije sadni most rokodelca, kmet in meščan, zato se razširja moštarna v Wädenswilu od leta do leta, obstoji že okoli 20 let, in njena notranja oprava in kleti presega pojmovanje preprostega slovenskega posestnika. Ob curiškem jezeru vidiš le travnik in v lepih vrstah po 9 do 14 m narazen sajeno sadno drevje: večinoma hruške za v stiskalnico, jabolane le za namizno fino sadje. Sadno vino, kot smo ga pili tu, mora navdušiti vsakega človeka za pridelovanje sadja, obenem pa so izražali tudi udeleženci iz dolenskih vinorodnih krajev, da bi utegnili biti saden most pravilno narejen vendarle važen činitelj v boju zoper pijančevanje našega ljudstva.

Šviško kmetijstvo je vobče enostavno, naše pa nasprotno silno komplicirano. Toda če bi kdo mislil, da nam treba posnemati šviško gospodarstvo prav po šabloni, bi se utegnili bridko motiti. Gotovo storimo Slovenci velik korak k napredku, ako se odločimo za bolj enostavno gospodarjenje; imeli bi manj dela in več čistega dohodka. Toda gnojiti kot Švicarji samo travnikom pri nas ne moremo; pred travniki imamo njive, ki jih dobršen del Švice pozna komaj po imenu. Pač pa bi kazalo, oprijeti se stotine drugih naprav, za katere smo videli najlepše zgled v Švici. Ograjeni sadni vrtovi z redko sajenim drevjem in pod njim pasočca se živina, da ji ni treba prežalovati vsega življenja v temnem hlevu sebi v bridkost in gospodarju v škodo. Planinarstvo z lepo urejenimi pašniki brez grmovja in kamenja, z zdravno pitno vodo in pašo ponoči; ta kraj se peča v prvi vrsti z izrejo mlade živine, drugi bolj z rejo krav za mleko in z mlekarstvom, poleg tega pa je vspešna prešičjereja. Z eno besedo: moderni čas zahteva neizprosno tudi od nas, da popustimo od svoje konservativnosti in da si posamezne gospodarske stroke nekoliko razdelimo med seboj, ne pa kot doslej, ko je vsako gospodarstvo nekakšna razstava vseh kmetijskih strok, ki si jih je mogoče misliti. Močvirnih travnikov je pri nas še mnogo; tudi v Švici smo še našli drenažne cevi, ki jih pri nas komaj poznajo po imenu.

Einsiedeln, po domače »Marija v puščavi«, koliko prijetnih spominov si pustil v nas! — Okoli 9. stoletja puščava, četudi odeta v pragozd in danes? Ljubko mesto, kamor zahajajo vsako leto nebrojni tisoči vernikov klanjat se Milostopolni. Pa tudi za kmetijstvo, zlasti živinorejo Švice, je benediktinski samostan vlepomenljiv. Vze mi v roko »Geschichte der Rindviehzucht im Stifte Einsiedeln« 1908, Bern, K. I. Wyß, ali »Zgodovino konjereje v samostanu Einsiedeln« in prepričaš se lahko, koliko so storili sinovi sv. Benedikta za kultiviranje zemlje. Samostan redi izključno rjavo šviško živino, poleg tega pa je tudi najvažnejša postaja za celo zvezno konjerejo. Pred nami je dirkal nosen angliški žrebec, ki ga je kupila država za 25.000 frankov in prepustila samostanu za plemo. Na več vozovih smo se odpeljali proti samostanskim planinam ter v spremstvu prijaznega g. patra namestnika ali ekonoma zvedeli nebroj zanimivosti o gospodarskih odnošajih samostana in okolice.

Čudovito krasna je romarska cer-

kev, prebogato obložena z marmorjem; divili smo se veličastni božji službi z orkestralno mašo, ganilo nas je vzorno obnašanje obiskovalcev svetišča. Koliko finese, vernosti in omike vsepovsodi okrog nas med strmimi šviškimi gorami! In v plitvih slovenskih dolinah? Če ima le dve, tri gimnazije ali kake podobne »učene« šole, pa se že drži kot bi imel kol v hrbtu, zlasti v cerkvi; že je vsišen nad neumnega »kmeta«, ki ima v Švici prav pogostoma akademično izobrazbo in je naslov, ki si ga šteje vsakdo v čast!

Pa »že slovesna ura bije, se ločiti od Marije!«

Program nas žene po strogo začrtani poti naprej proti jugu v Arth-Goldau, dve vasi ob enškem jezeru. Še se pozna na bližnjem pogorju široko zevajoča rana, raz koje se je usul pred kakimi sto leti strašen plaz, del hriba in podsl nekaj vasi in mnogo človeških življenj. Pod goro ima svoj dom ljubeznjiva družina Bürgijeva, ki redi okoli 200 glav živine, poleg tega pa ima še močan eksport dokupljene živine. Kakor pri Bürgiju, tako po Švici sploh teleta izključno le napajajo; s tem se doseže, da dobi živalica dan na dan svoji teži primerno množino mleka, na drugi strani pa se silno pospešuje mlečni krav. Saj je znano, kako rade za družujejo mnoge krave mleko, ki ga hoče še gospodinja izmolsti potem, ko se je bilo nasitilo tele. Sezimo tedaj po mlečnih nakajalnikih, kmet. družba jih ima v zalogi.

Pri kratkem okrepcilu o Arthu pri gostoljubnem Bürgiju smo zapeli nekaj domačih in četudi slučajno znešeni od vseh vetrov, smo vendar pokazali na celum potu v Švici, da milina slovenske narodne pesmi ne zaostaja za lepoto speva drugih narodov, ampak jo celo prekaša.

Vtis, ki smo ga dobili od posestva Bürgijevoga v dolini, ki nam je podalo zelo poučno sliko večjega šviškega gospodarstva, smo izpopolnili drugi dan, 3. julija, na visoki planini Rigiju. Tu sem nas je spremil sin Bürgijev ter nam ob preprijaznem vremenu — melo je, da se ni videlo korak pred seboj! — razkazoval pašnike, planinske stajne in živino na planini. V eni sami staji je stalo 25 krasnih juncev od pol do 1 in pol leta. Bilo je na planini tudi precej krav izvrstnih molznic, a vse mleko dobi doraščajoča goved, junčki skoro do 12, junice do 8 mesecev. Ker je taka reja mlade živine draga, zato so pa tudi cene plemenske govede visoke. Kot bajka se sliši, da je imel Bürgi za junca, ki še ni bil leto star 5000 frankov na ponudbo, pa ga ni dal; junček je bil potomec krave, ki je imela po 30 litrov mleka na dan. Na Japonsko je prodal pred par leti bike po 8000 frankov.

Prekrasen je razgled raz Rigi-Kulm; na lastne oči smo našli kakih 13 večjih in manjših jezer. Toda bilo je treba oprezno loviti četrtinko ure, primerno za tako razgledovanje, kajti pet minut in prizorišče se je spremenilo. Burja je pripodila z grozno hitrostjo celo morje oblačne sopare pod našimi nogami, zavrelo je kot v parnem kotlu in zopet se je vsul dež na naše glave. Da smo se pripeljali na visoki Rigi z zobato električno železnico in da je na vrhu gore nekaj prekrasnih hotelov, ki jih dobiš podobne komaj v glavnih mestih sveta, to je za kmetijskega potovalca bolj postranska reč. Ker je bila ta dan ravno nedelja, smo se podali v

pol ure nižje ležečo vasico z lično kapelico, Klösterli, in tamkaj dali Bogu, kar je božjega.

Nato smo šli pa po nasprotni strani gore doli v Witznau ob štirikantonskem jezeru in s parnikom po jezerski gladini v Lucern ob severnem robu jezera. Odtod majhen izlet v Meggen z izključno travniško-sadarskim gospodarstvom. Več posestnikov nam je drage volje tolmačilo vse posameznosti svojih naprav. Predvsem so za nas nove velikanske gnojnične jame iz betona, iz katerih se kar naravnost po žlebeh polnijo gnojnične lajste. Te so poleg kosilnih strojev in velikih grabelj najvažnejše orodje tukajšnjega kmeta. Iz sadnih tropin delajo nekateri žganje in potem še iz teh ostankov nekako opeko, šoti podobno, za kurjavo; gotovo jim ne preostaja naravnega kuriva. (Dalje.)

Po svetu.

Skrb angleške vlade za deco. Angleška vlada namerava izdati važno naredbo za varstvo otrok. Zabraniti hoče z zakonom, da bi mladina pod 18 leti ne prodajala po ulicah. Na Angleškem se namreč peča mnogo otrok siromašnih staršev s prodajanjem raznih predmetov po ulicah ter se s tem preživljajo. Izkušnja pa uči, da to pohajkovanje po ulicah ne vpliva na otroke slabo samo telesno, ampak tudi duševno. Statistika dokazuje, da postanejo oni otroci, ki se v zgodnji mladosti seznanijo z boji v življenju, popolnoma nekoristni človeški družbi, če ne celo nevarni. Temu hoče sedaj angleška vlada od pomoči, kar je pa združeno z velikimi težkočami, ker so otroci siromašnih staršev naravnost prisiljeni, da preživljajo sebe in svojece na omenjeni način. Ako jim sedaj to vlada prepove, potem brez kruha. Zato hočejo rešiti to vprašanje tako da preskrbe revnim otrokom dela in zaslužka na drug način.

Ali bodo res avtomobili uničili muhe? »Daily Mail« zatrjuje svojim čitateljem, da se je doseglo v srednjih mestnih okrajih Londona zadnja tri leta znatne uspehe v zatiranju raznih žuželk, posebno pa muh, ki so vznemirjale ljudi angleške prestolnice. Nekateri znanstveniki pripisujejo te pojave plinom, ki jih izpuhtevajo množestvilni razni motorni vozovi, ki so zadnja leta napolnili londonske ulice ter vedno bolj izpodrivajo naravno konjsko moč. Nek kemik trdi, da ti plini ne izganjajo samo muhe iz prepojenih mestnih krajev, temveč da ubijajo ves smrad, ki se nahaja na zemlji in v zraku.

Ruski slikar Kujindži, ki je umrl te dni, je zapustil pol milijona rubljev in vse svoje slike peterburškimi umetniškimi društvom, ki nosijo njegovo ime.

Srečni Berolini Število praznih stanovanj v Berlinu in predmestjih je narastlo ter jih je sedaj nad 40.000. Tako visoke številke se v tem oziru še ni doseglo. V Berlinu samem je 26.000 praznih stanovanj, v Charlottenburgu okroglo 4500, ostala pa so v Brixdorfu, Schönebergu, Wilmersdorfu in Lichtenbergu. Primeroma majhno je število praznih stanovanj v Velikem Lichtenfeldu, Steglitzu, Friedenau-u in Schmargendorfu. Prazna niso samo srednje velika stanovanja, temveč tudi veliko število velikih in malih stanovanj. Še v boljših berolinskih mestnih okrajih se dobe stanovanja za tako nizko ceno, kakršne pred par leti niso poznali. Lahko smo zavidni Berolincem te sreče.

In prišel je k svojim . . . V nekem garnizijskem mestu na Virtemberskem sta peljala dva mesarja vola na klavnico. V bližini vojašnice pa se je vol iztrgal mesarjema ter je priteknel na dvorišče vojašnice, kjer se je ravno valila četa vojakov. Navzoči major je zapovedal vojakom, naj vola vjamejo, kar se je tudi kmalu zgodilo. Major se je nato obrnil k nekemu vojaku, ki je znal k vsakemu resnemu ali neresnemu slučaju pristaviti primeren izrek iz svetega pisma, ter ga je vprašal: »No, Huber, ali veš kaj povedati iz svetega pisma k temu dogodku?« »Znam, gospod major, a ne vem, če smem!« »Le govori,« mu je ukazal major. Huber je nekolikokrat zakašljajal ter dejal: »In prišel je k svojim — ali oni ga niso sprejeli.« Vsi vojaki z majorjem vred so udarili pri tem v gromovit smeh.

Drzen skakalec. Iz New Yorka se poroča 29. junija: Za 250 dolarjev, dve novi obleki in morda tudi, da postane »slaven«, je 17 letni Oton Eppers iz Brooklyna skočil z brooklynskega mosta v reko, v globočino 135 čevljev. Udaril je z veliko silo ob vodo in se pogreznil napol nezavesten, a ko je prišel zopet na površje, ga je rešilo moštvo

neke ladje in prepeljalo v bolnišnico, kjer se je pa dognalo, da ni nič poškodovan. Pozneje je bil pripeljan pred policijskega sodnika, a zopet izpuščen, ker se mu ni moglo dokazati, da je poskušal izvršiti samoumor. 250 dolarjev in oni dve novi obleki mu izroči neki broocklynski trgovec z oblekami.

Nepripravljeni za vojno. Iz New Yorka se poroča: Brigadni general J. H. Smith od zvezne vojske, ki se je pravkar povrnil s potovanja okoli zemlje, je izjavil, da so Združene države za vojno popolnoma nepripravljene. Ako bi na primer z Japonijo prišlo do razpora, kar pa začasno ni verjetno, je armada mnogo preslaba, in Japonci bi si lahko prisvojili Filipine in Havai, n da bi zadeli na resen odpor. Kar se tiče mornarice, so pač ladje dobre, ampak fanatični Japonci bi jih istotako potopili v dno morja, ne da bi pri tem prizanašali svojim lastnim ljudem, kakor so to storili z Rusi.

Demantov v izobilju. Iz New Yorka se poroča: Tukajšnji carinarji poročajo, da je bilo med fiskalnim letom, končanim dne 30. junija, uvedenih dragih kamenov za 45 milijonov. To presega najvišji dosedani rekord l. 1907., ki je znašal 43.602.476 dolarjev. Tretjina vseh kamnov so bili diamanti.

Denarja kot peska. Med nedavno odgođenim zasedanjem kongresa Združenih severoameriških držav v Washingtonu se je dovolilo drž. stroškov nič manj nego 1.027.138.446 dolarjev.

Naseljevanje v Ameriki. Newyorški naselniški urad poroča, da je prišlo tekom zadnjih 11 mesecev en milijon 400 tisoč novih naseljencev v Zedinjene države. Izmed teh je bilo 4235 Slovencev in 6000 Hrvatov. Največ je prišlo Italijanov, katerih štejejo skoro dvesto tisoč. Tudi Poljaki so prišli v ogromnem številu.

Vpliv kopeli na srce je jako različen; odvisen je od temperature kopelji. S kopeljo moremo srce vaditi, varovati in krepiti, moremo ga pa tudi slabiti, in ako je srce bolno, mu resno škodovati. Učinek kopeli se izraža na krvni tlak in na vtip, odvisen je tudi od tega, kako dolgo traja kopelj in kaj je primešanega vodi. V splošnem krepe hladne in mrzle kopeli srce, dočim ga vroče kopeli precej utrujajo. O učinkovanju vodnih kopeli na srce je dr. Strassburger v Bonni izvrševal preiskave, katerih rezultati so velikega pomena. Po tem, kar je on dognal, se ob začetku mrzle kopeli krvni tlak zvišuje, ker se žile stisnejo, srce vtriplje počasi in jako enakomerno; potem se žile zopet razširijo in krvni tlak se zmanjša. V gorki kopelji srce hitreje vtriplje, pri kopelih od 34 po 36 stopinj Celzija se delovanje srca med kopanjem nekoliko zadržuje, pri kopelih od 37 do 40 stopinj pa nekoliko pospešuje. Pri kopelih nad 40 stopinj narašča delovanje srca kaj močno, ker je pri vročih kopelih tlak krvi in vtirp zvišan in mora torej srce veliko več delati. Zato je treba posebne previdnosti s kopelmi, ki poté; najmilejše med temi so še električne kopeli in peščene kopeli, ker ne ovirajo izhlapevanje potu. Pri slanih kopelih je vtirp srca počasnejši, nego pri navadnih vodnih kopelih. Opomniti pa moramo, da je izvrševal dr. Strassburger svoje preiskave izključno na zdravih ljudeh, njegovih rezultatov se torej ne more prenesti brez vsega drugega na bolnike.

Spomenik Mark Twainu. Iz Heidelberga poročajo: Ameriška kolonija v Heidelbergu je sklenila napraviti tukaj spomenik Mark Twainu.

Književnost.

* Ravnokar je izšel v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani 13. zvezek »Zbirke ljudskih iger«, ki obsega sledeče igre: »Vestalka«. Založna igra v petih dejanjih. — »Smrt Marije Device«. Igrokaz v treh dejanjih. — »Marijin otrok«. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. Vse igre so prirejene za ženske vloge; cena snopiču 80 h.

* **Aprobirana učna knjiga.** C. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk je izjavilo z razpisom dne 14. julija 1910, št. 28.990, da se bo razglasila obča aprobacija knjige Juvančič Friderik: Učna knjiga francoskega jezika za srednje in njim sorodne šole. I. del. Dobi se v »Katoliški Bukvarni«.

* **Erker »Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacro Altaris ministerio. Editio altera emendata et aucto.** Broš. 4 K 60 h, vez. 5 K 80 h. Druga pomnožena izdaja Erkerjevega Enchiridiona je avtentična, jasna in precizna, upošteva vse dekrete in spada med klasična dela te vrste. Dobi in naroči se pri »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani, ki je delo založila.

spud Pepe, tu nas gifta in nam preseda bl ket muhe u svetmo Jakube.«

»Kua b se grimal; sej mate mestna šparkasa na soj plat!«

»Mestna šparkasa? Ta nam na more še nč dat. Tu maja že tku narjen, de lohka mi preh usi pugagama, predn uma mogl pridet pr te šparkas du kašnga gnarja.«

»Tu je pametu urihtan. Vi tku nč gnarja na nucate: dohreh delu na delate, za slabe namene nej pa tist Vaš prvakari kej udrineja, ke sa jm pr naruduvem kurit trebusčki ukrogel ratal — kokr prau dohtar Žerjav.«

»Kokr vidm, ti tud iz krajnska šparkasa držiš! A s dubu tud ti ud nč kej na roka?«

»I, kaj na um dubu! Štefletne m je krajnska šparkasa kepila nove in pa en tucat šufec, de loži ukul letam in zajna ageteram.«

»Sm s prec mislu kej tacga,« reku je gspud Amba mal razžalen, uzeu ene buklice iz varžeta in neki vajne začčkou. »Tku, tu zdej že vem! Zdej b pa še rad vedu, kua vi mislte, kdu u iblansk žepan, kedr gspuda Hribarja več na bo?«

»Tu je pa težku rečt kej gvišnga. Pr vas se gudi use tku bl za hrbtam in kar se za hrbtam gudi, na morm jest vedet.«

»No ja; tu je že res! Al jest mislem sam, kerga mate Vi še ta narbl na pik, de u zmagu u te zahrbtn vojsk. Al tud vi mislite, de u gspud dohtar Trillar žepan, ke ma deset cimru za kvartir, kaj?«

»Če b se u Iblan vulil žepani pu števil cimru, kulkr s jh drži ker za kvarter, b mogl zvolt ta peru gspuda fajmeštra Brceta, ke ma na Grade eneh trideset cimru in cimrčku na razpulgajne za kvarter.«

»Tu mate pa tud prou! Tok vi mislte, de gspud dohtar Trillar na bo iblansk žepan?«

»Jest nč na mislem, zatu tud nečem nč rečt. Vi nardite med saba, kokr mislte, de u prou. Zval sa zbrale za sojga krala kralička, ke je na hrte orla letu še viši ket oru sam; vi pa lohka nardete za sojga žepana Žerjava, ke se je skubalu na hrbet gspuda dohtar Taučarja in pol letu še viši, kokr je mogu letet sam gspud dohtar Taučar.«

»Dobr ste ja puvedal! Al žihr še kej pridem?«

»Kedr se vam lušta, gspud Amba.«

»Z Bugam!«

»Z Bugam!«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Ali se bo zbornica razpustila ali ne?

Dalmatinci, Ploj, Masaryk in češki katoliško-narodni poslanci v vladnem taboru.

»Austrija«, korespondenca, ki jo izdajajo krščanski socialci, ki se razpusta zbornice zelo boje, piše 5. t. m., da se zbornica ne bo razpustila, pač pa bo baron Bienertth povečal svojo delovno večino. Najprej se bo obrnil na takozvano Plojevo skupino, na dalmatinske poslance, češke katoliškonarodne poslance, Masaryka in nekatere Mladočehe. »Slovenska Unija« se bo zelo razrahljala, seveda pa bo še dolgo trajalo, preden se bo vladoljubne elemente »Unije« moglo v vladno večino sprejeti. Na vsak način pa znaten del »Slovenske Unije« jeseni ne bo več obstruiral in se znebil »komande« dr. Šusteršiča. »Poljsko kolo« dela velike preglavice in nihče ne ve, ali se bo mogla vlada jeseni nanj trdno zanašati. Krščanski socialci pa upajo, da bodo Poljake namostovali Dalmatinci in katoliško-narodni Čehi, ki se vladi, kakor trdi »Austrija«, naravnost ponujajo. (Ploj je v tem oziru seveda prvi.)

Cisto drugače kakor »Austrija« pa sodijo nemške svobodomiselnne stranke. Glasilo češkega Nemca Pergelta piše, da cesar doseadanje delovanje zbornice ostro obsoja in se ne bo pomišljal zbornico jeseni razpustiti, če se Bienertth ne posreči sanirati češko-nemškega spora in povečati večine. To pa se Bienertth po mnenju nemških svobodomiselncev nikakor ne bo posrečilo in zato je najbolj verjetno, da se bo zbornica razpustila.

Gibanje katoličanov na Španiskem.

Madrid, 6. avgusta. Vlada je pripravila obširne odredbe, da prepreči jutri velike shode katoličanov v San Sebastianu in Bilbao. Liberalni listi trdijo, da hočejo voditelji Karlistov izrabiti sedanji položaj v svoje strankine politične namene. Od strani katoličanov se prepovedi shodov ne upošteva ter se bodo kljub temu zbrali v velikanskih množicah v omenjenih mestih, da protestirajo proti nasilju svobodomiselnne vlade. Karlisti pozivajo svoje pristaje, naj se ne puste vplivati na noben način vsled prepovedi vlade ter se naj v nedeljo udeležijo velikanskega protesta proti vladi. V tozadnem oklicu se pozivlje katoličane, naj ne odnehajo, ker mora vlada opustiti svoje postopanje. Ker je španska vlada vse od katoličanov naročene parnike, železnice in prometna sredstva najela zase, pozivljajo prireditelji demonstracij, naj pridejo katoličani v San Sebastian jutri peš, na konjih ali s kmečkimi vozovi. Prireditev se mora izvršiti pod vsakimi pogoji, in sicer kolikor mogoče sijajno. V teku včerajšnjega dne je došel nov pehotni polk ter močan konjeniški oddelek v San Sebastian za ojačenje ondotne garnizije. Tekom današnjega dne se neprestano dovaža vojaštvo v San Sebastian in ostale kraje, ki pridejo pri demonstracijah v poštev. Guverner v San Sebastianu je pustil nabiti po vsem mestu lepake, v katerih se grozi, da bo preprečil z orožjem vstop v mesto vsaki večji množici ljudi. Policija zapira že par dni ljudi, ki ji niso všeč. V guvernerjevem razglasu se izrečno povdarja, da je naročeno vojaštvu, naj takoj rabi orožje, kakor hitro se množice ne bodo pokorile povelju častnikov. Župana v Alabi in Navarri sta dobila uradno obvestilo, da sta tamkaj prepovedana demonstracijska shoda, sklicana za jutri. Vodja Karlistov, Felin, je objavil v karlističnih glasilih poziv, naj se z ozirom na to, ker se sam ne more udeležiti manifestacij, udeležijo vsi karlistični senatorji in poslanci nedeljskih demonstracij, naj potem dovolji vlada manifestacije ali ne. Vsled tega, da hočejo Karlisti jutri na vsak način manifestirati, so seveda vladni krogi zelo razburjeni, vendar pa noče Canalejas odnehati. Canalejas se sklicuje na zaupanje kralja in večine zbornice, zato hoče vladati z nasiljem. Svobodomiselnna svoboda je res krasna!

Hrvaško.

Politične razmere na Hrvaškem se sicer počasi, a s precejšnjo gotovostjo razvijajo po načrtu bana Tomašiča. Koalicija skoro ne eksistira več. Hrvaška stranka prava pod vodstvom poslanca Pinterovića je odločno na potu k banovo naročje. Pri posvetovanju 4. t. m. si saborski klub sicer le še ni upal pravo barvo na dan in je sprejel ovinčarski sklep, o katerem pa vsak vé, da hoče le prikriti še za hip tisto, kar

stranka namerava. Sklep slove: »Vse ostale hrvaške stranke in posamezne člane hrvaško-srbske koalicije je pozvati, da začno pogajanja v svrhu fuzije vseh hrvaških življenj v enotno stranko na podlagi skupno dogovorjenega programa. Ta enotna stranka bi imela tudi v bodoče delati sporazumno s Srbsko Samostalno Stranko.« — Na fuzijo hrvaških elementov koalicije je baš v sedanjih trenutkih, ko je v nje vrstah še svež razdor radi spora z banom, komaj misliti in zato ta sklep ni vzeti resnim. Osješki prvak hrvaške stranke prava je razven tega te dni objavil v listih izjavo, da je njegovo najsvetelješe prepričanje, da je treba slovenskega dela, a pod vodstvom bana Tomašiča, na temelju preciznega programa, ki mu je glavna točka: izvedba popolne čistosti nagodbe. Ker se je dalje opazilo, da ima stranka že ves čas zapupne zveze in posvetovanja s Tomašičem, je kaj lahko uganiti, kako stoje ti računi.

Tako nekako piše v svojem včerajšnjem uvodniku »Agramer Tagblatt«. Vse drugače pa se glasi uvodnik »Pokreta«, glavnega glasila koalicije kot take. Ta list vidi v gornjem sklepu hrvaške stranke prava veselo zagotovilo, da se banova namera, ustanoviti novo, popolnoma suženjsko stranko, ne bo posrečila. Poziv hrvaške stranke prava za fuzijo hrvaških elementov koalicije da je popolnoma zdrava, v narodu ukoreninjena ideja; temu pozivu bo hrv. ljudska napredna stranka (pokretaš) rada sledila, čeprav bo pri združenju v enotno stranko ona ravno največ žrtvovala s svojo izvrstno strankarsko organizacijo. Tako bo hrvaškemu narodu kljub vsemu le ostala preizkušena in zanesljiva politična organizacija — koalicija, in to pomlajena in ojačena, razdeljena v dve stranki: hrvaško in srbsko.

Frankovo »Hrvatsko Pravo« piše k predležemu sklepu, da ne pomenja drugega kakor nadaljevanje koalicijskega diplomatiziranja po geslu: Volk sit in koza cela. Hrv. Str. Pr. bi rada ugodila banu, na drugi strani pa se ne zamerila pokretašem. Sedaj je vprašanje, kaj zopet poreče ban. Enako sodi tudi »Hrvatstvo«.

»Ogrski korespondenčni urad« pa poroča, da je ban jako zadovoljen s sklepom H. S. P., ker obsega za rešitev krize isto banovo idejo: Ustanovitev enotne vladne stranke. Razpust sabora da je tedaj v najkrajšem času pričakovati; pri volitvah se nova stranka postavi na stran bana.

Tako časniška poročila. Bližnja prihodnost pokaže, v koliko so resnična.

Parlamentarno.

Pododsek za socialno zavarovanje je končal danes razprave in se preložil do septembra meseca. V razpravi je bilo zavarovanje proti nezgodam. Rešili so se §§ 172—181. Vprašanje ali se sprejme v zakon kot poškodovani tudi oni delavci, ki so zboleli vsled poklicne bolezni, kakor zastupljenje po živem srebru, svincu ali fosforju, se je preložilo na prihodnjo sejo. To vprašanje je zelo važno in je le želeli, da se reši povoljno.

Med drugimi je pododsek sprejel tudi določbo, da bolniške blagajne ne bodo dajale poškodovancem več kot štiri tedne bolniščinine. Vladni načrt zahteva 13 tednov. Toraj bi po sklepu pododseka ostalo pri sedanjem.

Dnevne novice.

+ **Dosledna stranka.** Slovenska liberalna stranka je stvor, ki je podoben kupu blata. Dvigni ga z lopato, pa se ti razleže, ker ga ničesar ne drži. »Narod« je zadnje dneve brž pograbil Masarykovo natolcevanje proti dr. Šusteršiču, kakor je tudi vestno kopiral godbo dalmatinskega vladnega kvarteta poslancev Ivčevića, Vukovića, Biankinja in Perića. Pri tem pa so pozabili možakarji zbrani okoli »Naroda«, da so s tem udarili po zobeh najbolj sebe, svoje prvake, in zadnji shod liberalnih volivcev ljubljanskih! Hribar je imel 10. julija t. l. po zaključenem državnozbornem zasedanju v »Mestnem domu« shod, na katerem je govoril sledeče: »Vlada je hotela predvsem imeti naše glasove, potem je pa hotela še le z nami — razpravljati. Laški zahtevi bi se ugodilo — naša zahteva bi bila pa odgodena ad kalendas graecas. Toda Jugoslovani so se namenili z vsemi močmi preprečiti ustanovitev laške pravne fakultete ter prisiliti vlado, da se resno pogaja z nami. V »Zvezi jugoslovanskih poslancev« ni bilo začetkom posebnega veselja za obstrukcijo. Ko so pa izvedeli odgovor barona Bienerttha, so bili vsi mnenja, da je umest-

na edino le obstrukcija. Lahki niso dobili svoje fakultete, in vlada je morala odgoditi državni zbor. Deloma so pripomogli tudi Poljaki. Sicer bi pa v zvezi temu Jugoslovani tudi dosegli uspeh, ker so bili pripravljeni vztrajati do skrajnosti in naj bi stalo še toliko fizične moči. Ta složno vodena obstrukcija je dosegla, da je bila ustanovitev laške pravne fakultete odložena. Državni poslanec pl. Kozłowski je rekel v »Poljskem klubu«: »Slovensko obstrukcijo ni bilo težko odstraniti, ko bi se bilo vpoštevalo skromne slovenske zahteve.« In če smo samo to dosegli, da smo odprli Poljakom oči, smo dovolj dosegli. V jeseni bo vsled tega morda popolnoma izpremenjen položaj, ki bo morda omogočil, da bomo tudi mi dosegli to, kar po pravici zahtevamo. Mi se borimo v prvi vrsti za ohranitev slovenskega naroda. V tem boju so vse slovenske stranke složne. In v tej slogi moramo zmagati.« — Ali ste čuli Hribarja? In sedaj ta mož na »Narodove« infamije — molči! In »Narod« je poročal, da je burno odobravanje sledilo »temeljitemu izvajanju Hribarja«. Ali so ljudje okoli »Naroda« pozabili, da je na tem shodu predlagal dr. Kokalj zaupnico »Zvezi južnih Slovanov« in »Slovenskemu klubu«? Ali ni dal predsednik shoda dr. Tavčar to zaupnico na glasovanje ter so jo na shodu navzoči liberalci sprejeli soglasno brez ugovora! Kje je doslednost? Drugim kopljete jamo, a sami padate vanjo. Glasovati ste morali za zaupnico »Slovenskemu klubu« ker je takrat vedela vsa slovenska javnost, kake velike uspehe so dosegli s prepričenjem laške fakultete naši poslanci. Tež pred enim mesecem ni upal utajiti Hribar, čegar izjavo o uspehu slovenske obstrukcije je ponatisnil »Narod«. Tako je liberalna doslednost, ki je dosledna le v sovražstvu proti delavnim poslancem »Vseslovenske Ljudske Stranke«. S. L. S. predbacivate zvezo z Nemci, ko se še sedaj blešče podpis Hribarja in dr. Tavčarja na slovensko-nemški pogodbi. Ali ste tudi to pozabili? S. L. S. je dovolj močna, da ji ni treba za svoj obstoj iskati zveze z Nemci, kot jo iščete sedaj tako jasno z Nemci in nemško vlado liberalci, ki ste sami izjavili željo pred par dnevi v »Narodu«, da opustite napade na »Kranjsko hranilnico«, ako prepusti liberalcem par odborniških mest. Dosledni so liberalci, toda samo v hinavščini! V liberalnem »slovenskem« časopisu, glasilih »slovenskih« liberalcev, se sedaj zagovarja tako kot v »Grazer Tagblattu« politiko popolnoma nemško, protislovansko in protislovensko! To je prava — razkrinkana narodnost slovenskih liberalcev. Fej!

+ **Dr. Tavčar** se je v »Narodu« spravil na — protestantske pastorje! Mož je s tem zopet enkrat desavouiral »Slovenski Narod«. »Narod« je dozdaj pastorje hvalil in zabavljal zoper papeža, ki je izdal encikliko »Editae saepe«, dr. Tavčar pa zdaj ravno narobe. Piše namreč tako-le: »Ali ves ta vihar v boromejski encikliki je dokazal, da umejo nemški pastorji še dokaj bolj zabavljati, kakor pa papežev državni tajnik. Dne 31. julija je bil ljudski shod v Mariboru, kjer bi radi boromejske enciklike pač lahko mirno spali! Nastopila sta dva evangeljska pastora, neki Mahnert in znani ljubljanski Hegemann. Kar sta ta dva človeka pri tisti priliki nametala na katoliško veroizpovedanje, torej na reči, ki jih čisto nič ne brigajo, to presega vse meje, to je živ dokaz za tisto brezmejno razuzdanost, ki je za časa Bienertthovega vladanja podivjala vse avstrijsko nemštvo. Če bi na Pruskem kdo na ta način blatil evangelijsko konfesijo, prišel bi v težko ječo. In če je Poljak, bi ga obsodili! Ali končno ni naša stvar, vtikati se v te reči. Le toliko bodi povedano, da Mahnert in Hegemann, kar se tiče vsakdanjosti, nimata prav nobene pravice, boromejski encikliki kaj očitati! — To je pošteno povedano! Še dr. Tavčarju kot človeku, ki v dnu svojega srca še vedno katoliško čuti, predsedna nesramno renčanje od Nemčije plačanih pastorjev. S tem pa je dr. Tavčar zopet obsodil glasila liberalne stranke, ki so še hujeje kakor luteranski pastorji psovali Cerkev in Sv. Očeta. To je jako častno za dr. Tavčarja, da se vedno pokaže za moža, jako žalostno pa za liberalno stranko, ki sama sebi v lice pljuje. Danes izrekajo zaupnico »Slovenskemu klubu«, jutri zmerjajo poslance tega kluba s faloti, danes se vsajajo zoper papeža, jutri pa ga branijo pred protestanti, danes kujejo princa Jurja v zvezde, jutri pa so črnorumeni od nog do glave in razobešajo črnorumenne zastave... Čuje se, da so mladini vsled najnovejšega dr. Tavčarjevega članka v obrambo Sv. Očeta hudo razjarjeni, češ, da je z njim zvil popolnoma v klerikalno smer.

+ **Iz deželnega šolskega sveta.** Za učiteljico v Strugah se imenuje Josipina Smole, za nadučitelja v St. Petru Julij Cenčič, za učitelja v Češnjici Ana Ogulin, za Leskovec Franc Trošt, za Sp. Šiško Jos. Wagner, Roza Krapš in iz službenih ozirov Jan. Petrič z Rudnika. — Vpokojeni so: nadučitelj Fr. Dular v Vavtaviši, Doroteja Dereani na Savi, Jakob Osterman v Kočevski Paki. — V Uršnih selih se ustanovi ljudska šola. (S tem je preprečena a n a k a n a š u l v e r e i n a, ki hoče tudi otroke z Uršnih sel pritegniti k svoji šoli v Lazih.) Ustanovi se šola v Češnjici pri Selcih. Šola v Škocijanu pri Turjaku se začasno razširi v dvo-razrednico. — Vpokojeni so nadučit. F. Pokorn v Horjulu, nadučitelj Račič v Boštanju in Ludvika Črednik na Colu (začasno). — Vpokoji se učiteljica Pirc v Štrekljencu.

+ **Belokranjske ceste.** Klanci na državni cesti pod Suhorjem se še letos preloži in se delo v kratkem odda.

+ **Trasna revizija za železnico** Ljubljana-Idrija-Sveta Lucija se konča drugi teden v Gorici. Interesentje so te dni pri obravnava izrazili razne želje. Tehnične težave te proge so silno velike, ker je treba na kratke daljave premagati velike visočine. Poleg tega je splošni projekt površen in bodo dejanski stroški daleč prekoračili proračun.

+ **Ali Sokoli ali zajci?** Vest o Sokolih in zajcih, ki beže iz Celja v Štore, da korakajo zopet nazaj v Celje, je hudo spekla celjske sokolske kroge, in čistonarodni elementi med njimi so pritrjevali: »da, pod dr. Dečkom bi bilo tako z narodnega stališča nečastno umikanje izključeno!« V »Slovenskem Narodu« nek zajci sokolice opravičuje umikanje iz Celja, v Štore s tem, da je vlada to zahtevala. Ljudje božji, ali mislite, da je šla dr. Dečka vlada na roko in mu izpolnila takoj vsako željo, ki jo je izrekel? Seveda, če je bil posredovalec za liberalno sokolstvo pri vladi dr. Ploj, kakor se tukaj govori — poudarjamo, da se opiramo samo na govorico, v liberalnih krogih splošno razširjeno — potem je pač razumljivo, da vlada ni hotela ničesar slišati o izstopu v Celju. Sedaj se morajo peljati Sokoli mimo Celja v Štore, da tam izstopijo in potem korakajo zopet v Celje! Kdor ne čuti v tem hudega poniževanja, nima sploh nobene časti več v svojem sokolskem telesu, je res pravi zajec! Rajši nobenega izleta, nego izlet, pri katerem morajo Sokoli nastopiti kot narodni zajci. Toda sedaj ni več dr. Dečka v Celju, ampak dr. Kukovec hoče igrati njegovo vlogo. Z narodnega stališča tudi mi obžalujemo, da je ta vloga grozno klaverna.

+ **Slavnost v Vipavi.** Še enkrat opozarjamo na veliko celodnevno slavnost vipavskega okrožja Orlov, ki se vrši dne 7. avgusta t. l. v Sturijah. Vsa društva in somišljeniki dobrodošli! Na zdar!

+ **V Cerknico! Kdaj? V nedeljo, 21. avgusta,** ko bo v Cerknici velika ljudska slavnost. Dopoldne: Obhod po trgu, služba božja pri cerkvi sv. Roka, in ljudski shod pod milim nebom. — Popoldne: Javna telovadba cerkniškega okrožja Orlov in ljudska veselica z zelo lepim sporedom.

+ **Imenovanje.** Naučno ministstvo je imenovalo tudi za nadaljno dobo petih let dekana g. Antona Koblerja v Kranju kot konservatorja centralne komisije.

+ **Zveza liberalnih jugoslovanskih učiteljev** zboruje letos dne 6. in 7. avgusta v Rudolfovem. Tam si bodo tudi štajerski liberalni slovenski učitelji, ki v Gradcu nosijo nemške trakove, upali pripetiti slovenski trak. Sicer pa bo zopet celo zborovanje po načinu španskih bojev z biki: komediantska bitka liberalnega učiteljstva s klerikalnim zmagjem.

+ **Dr. Franc Castelliz** je, kakor poroča »Tagespost«, že imenovan za tržaškega škofa.

— **Srebrno poroko** sta praznovala včeraj veleindustrijec v Kranju g. Vinco Majdič in njegova soproga gospa Matilda Majdič, rojena Kotnik.

— **V finančno ministstvo** je poklican v službovanje finančni komisar Valentin Zun v Logatcu.

— **Razglas.** Preložitev poštnega urada Biljana v Brdih na Dobrovo v Brdih. Poštni urad v Biljani se preloži vsled odloka c. kr. trgovinskega ministristva od 1. junija 1910, št. 2390-P., s 16. avgustom t. l. na Dobrovo v Brdih ter se bo uradno imenoval »Dobrovo v Brdih«. Ta novi poštni urad bo v zvezi s poštnim omrežjem po vsakdanji poštni vožnji Biljana-Kormin. Istočasno se bo poštna nabiralnica v Medani opustila, krajevna dostavljavna služba novega poštnega urada razširila na občino Medana ter služba selskega pismonoše primerno preuredila. V pristojbinskih razmerjih novega poštnega urada ne

nastane tem povodom nikaka sprememba.

— **Od oblasti predpisane cenike za jed in pijače** je založila »Katoliška tiskarna«. 15 komadov stane 1 K, večje število zadno ceneje.

— **Ex-lex na Hrvaškem.** Rauchova vlada je svoj čas izdala nekemu Mölllerju priporočilno pismo za Smith-Premier pisalne stroje. S tem pismom je mož napravil dober »kšeft« in oddal po uradih za 40.000 K strojev. Živel je veselo in ga v Zagrebu ni manjkalo nikjer, kjer se denar na lahek način zapravi. Ko je pa trdka zahtevala denar za dobavljene stroje, je mož odgovoril, da vlada na Hrvaškem ex-lex in torej oblasti nimajo potrebnega denarja na razpolago. Na enak način je delal kupčije za neko dunajsko trdko Mölllerjev bratranec Lubinsky ter vtaknil v žep 30.000 K. Ko je sodnija dobila stvar v roke, sta oba ptička že izletela iz zagrebškega gnezda; Mölller se je pred par dnevi v inozemstvu ustrelil.

— **Glavo ustreljenega Jakoba Rožiča** so poslali iz mrtvašnice begunjskega pokopališča dne 4. t. m. v Ljubljano na deželno sodišče. Od tod bo romala najbrže še na Dunaj.

— **Otroci** člani nemških obrambnih društev. Dunajska »Reichspost« poroča, da je neki trgovec v Freistadtu dal svojo dva dni staro hčerkico zapisati v Ostmako. Tudi Südmarka in Schulverein imata med svojim udi mnogo otrok. Če se med Nemci že otroke vpisuje v obrambna društva, se bode vsaj gotovo dorasel Slovenec vpisal z veseljem v »Slovensko Stražo«.

— **Gasilno društvo Podutik-Glince** priredi jutri veliko slavnost blagoslovljenja »Gasilnega Doma«. Začetek ob 4. uri popoldne. Društvo vabi k obilni udeležbi.

— **Ustanovitev podružnice »Slovenske dijaške zveze« za Gorenjsko.** 14. t. m. si ustanove gorenjski člani S. D. Z. svojo podružnico. Ob tej priliki pride na Jesenicah veliko slavnost, na katero najvljudneje vabijo vse dijake somišljenike in vse prijatelje kat. narodnega dijaštva. Spored ji je: Ob 8. uri zjutraj sv. maša (služi tov. J. Klopčič) in cerkveni govor preč. g. župnika A. Skubica; ob 9. uri zborovanje v »Delavskem domu« S. K. D. D., otvori in vodi podpredsednik S. D. Z., iur. Josip Basaj z dnevnim redom: a) »O namenu in pomenu podružnice S. D. Z. za Gorenjsko«, poroča iur. Jak. Mohorič; b) »Katoliški laik in verska ideja«, govori teol. Matej Vilfan; c) čitanje pravil in volitev odbora; d) slučajnosti. — Od 4. do 6. ure popoldne javna telovadba jeseniške telovadnega odseka s sodelovanjem gorenjskega kat. narodnega dijaštva in eventuelnih zastopnikov gorenjskih telovadnih odsekov. — Ob pol 8. uri zvečer v »Delavskem Domu«: a) Pozdravni govor (phil. L. Sušnik, predsednik »Danice«); b) narodna igra v treh dejanjih »Stari Ilija«, spisal Ig. Borštnik; c) prosta zabava. Pred in med igro svira »Orkester delavskega društva«. — Skušnja za javno telovadbo bo od pol 12. do pol 1. ure, skupno kosilo ob 1. uri. Kraj za oboje se naznači pozneje. — Tovariši in gostje, ki se žele udeležiti skupnega kosila in po igri na Jesenicah prenočiti, naj naznanijo to na naslov: Ivan Krivic, predsednik S. K. D. D., Jesenice-Fužine št. 11. Tisti tovariši, ki hočejo prenočiti na Jesenicah že v soboto, 13. t. m., morajo to še posebej javiti. Vsi, ki mislijo prisostvovati dopoldanskemu zborovanju, morejo pravočasno priti z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 5. uri 40 min. zjutraj in pride na Jesenice ob 7. uri 39 min. — Jutri, 7. t. m., ob 3. uri popoldne skušnja za igralce. Vsi tovariši igralci naj sigurno pridejo.

— **Nagloma je umrl** v Tolminu šestnik Ivan Rutar, po domače Fluke iz Zatočina, star 47 let.

— **Umrla je** v Zagorju oskrbnikova soproga gospa Leopoldina Prosinagg rojena Lorber.

— **Za uradnike južne železnice** sklicujeta po medsebojnem sporazumu »Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov« in »Ortsgruppe Triest S. B. des Ö. E. B. V.« javen shod, ki se vrši v petek, 12. t. m. ob 8. uri zvečer v Trstu, via S. Francesco št. 5 (kasino državnih uradnikov). — Ker bodo člani personalne komisije poročali o prevažnih gospodarskih in stanovskih vprašanjih, tihočih se izključno južnoželezniških uradnikov, pričakuje ta sklicatelj, da se tovariši zanesljivo in v obilnem številu odzovejo in prihite na shod, kamor jih kličeta sveta dolžnost in stanovska čast.

— **Smrtna kosa.** Včeraj je po dolgi in mučni bolezni umrl vlč. g. Anton Lazar, župnik v Nemškem Rutu. Bil je goreč delavec v vinogradu Gospodovem, vnet za korist in blagor ljudstva.

— **Imejtelji gramofonov, preskrbite si le slovenske plošče.** Izvrstni

kvartet »Ljubljane«, gg. Bajde, Božič, Premk in Svetek je zapel 22 najlepših slovenskih kvartetov v gramofon. Tudi zbor stolne cerkve je zapel 12 najboljših slovenskih cerkvenih skladb za gramofon. Danes pa priobčimo v inseratnem delu natančni zapisnik novih slovenskih gramofonskih plošč, posebno pa še opozarjamo na krasne pesmi, ki jih je zapel g. L. u. d. Bajde. Posebno društvom bi priporočali, da si nabavijo gramofone, ki sedaj, ko imamo dovolj slovenskih plošč, nudijo res izborno zabavo društvenikom ter se nove plošče dajo posebno uporabiti za meddejanja pri društvenih prireditvah. Preskrbljeno je, da bode zaloga slovenskih gramofonskih plošč vedno večja in vedno v zalogi. Društva naj si naročajo gramofone in gramofonske plošče s posredovanjem »Slovenske Straže«.

— **Selška podružnica »Slov. planinskega društva«** priredi dne 8. avgusta izlet iz selške doline k Aljaževemu domu v Vratih. Povabljeni so prijazno vsi udje in drugi prijatelji planinstva.

— **Hrvaška seljačka stranka** postavi pri prihodnjih volitvah v hrvaški sabor najmanj 30 kandidatov v 40 volivnih okrajih.

— **Požar na Selu.** K našemu včerajšnjemu tozadevnemu poročilu se nam še poroča: Ponesrečeni Židan je bil precej dober posestnik, ki si je vse premoženje z lastnim delom zaslužil. Imel je pa to nesrečo, da je že tretjič pogorel. Zavarovan je bil pri graški zavarovalnici, in sicer za vse, kar je pogorelo, t. j. posestvo, žito in seno, razven drv. Pogorela pa ni samo streha in podstrešje, ampak tudi hlev, kjer so bile pravzaprav gori navedene stvari spravljene. Poleg včeraj omenjenih požarnih bramb so bile navzoče tudi iz Ljubljane in Štepanje vasi. Posebno hvalo pa zaslužijo vojakji žrebčarji, ki so bili prvi na mestu, ki so najbolj delali in največ rešili. Ljubljansko gasilno društvo je odšlo že ob treh, vojakji so pa ostali še do šestih.

— **Strela udarila** je dne 5. t. m. popoldne okrog 5. ure v jagnje posestnika Iv. Jelar na Zg. Berniku ter odletela v slamnato streho tik stojičega skednja, ki so pričela takoj goreti. Vrlo gasilno društvo zgornjebeniško je ta požar s čudovito hitrostjo pogasilo tako, da ni druge škode razun kar jo je na strehi. Ljudje se splošno čudijo veliki spretnosti in požrtvovalnosti gasilcev.

— **Stavka pri električni cestni železnici na Reki.** Sprevodniki in vozniki električne cestne železnice na Reki so izročili ravnateljstvu železnice spomenico, v kateri živahno protestujejo proti nečloveškemu postopanju obratnega inženirja. Železničarji zahtevajo, da se takoj odpomre slabim razmeram ter groze s stavko, ako ne bodo prenehala trpinčenja obojega.

— **Minister za javna dela** ekselencija baron Ritt bo prišel med 8. in 13. t. m. na Bled, kjer bo ostal več dni. Prej bo obiskal tudi Bohinjski jezero.

— **Potrjena učna knjiga.** Naučno ministrstvo je aprotiralo z odlokom od 14. julija 1910, št. 28.990 šolsko knjigo: Prof. Friderik Juvančič, »Učna knjiga francoskega jezika za srednje in njim sorodne šole«.

— **Za kateheta v Tolminu** je bil imenovan v seji okr. šolskega sveta tolminskega dne 2. t. m. č. g. Ivan Brezava v šček, kaplan v Rihembergu.

— **Prostovoljno gasilno društvo na Zgor. Brniku** bode praznovalo 11. septembra t. l. slavnost ob priliki blagoslovljenja novega gasilnega doma. Članska gasilna društva, kakor tudi druga društva v okolici se uljudno naprošajo, da ne bodo na ta dan prirejala kakih veselje in slavnosti. — Odbor.

— **Premeščenje 16. zbornega poveljstva v Dubrovnik** je posebno vplivalo na dubrovniške hišne posestnike, ki so z ozirom na obetajoči se dobiček kar izgubili glave. Stranke, ki so 30–50 let mirno stanovale v enem stanovanju, so sedaj dobile sodnijsko odpoved. Cene stanovanj skačejo, da je groza. Samo sodnijskih odpovedi je bilo 60, ljudi se takorekoč meče na cesto. Naravno, da vlada vsled tega velika nevolja med strankami, ki zahtevajo, naj erar ne trpi take sramote in naj za svoje ljudi primerno poskrbi za stanovanja, da ne bo vsled tega trpelo občinstvo. Nekateri so se gospodarjem osvetili s tem, da so jih naznanili vsled prenizke napovedi najemnine. Davkarija je tega seveda vesela in tako pojejo kazni po 800 do 1500 kron.

— **Slovenec izvoljen v Ameriki.** V Rock Springsu, državni Wyo., je bil izvoljen za mestnega odbornika Slovenec Franc Kržišnik.

— **Izlet k Sv. Joštu,** ki ga je priredilo katol. delavsko društvo v Kropi v družbi našega izbornega pevskega zboru, ostane vsem udeležencem v trajnem spominu. Nad 50 delavcev je romalo iz nižave pod vodstvom domačega gosp. župnika in dveh gg. bogoslovcev na prijazno božjo pot, da si tam okrepe duha in utrdijo versko prepričanje za sedanje boje, ki tudi našemu trgu pretijo od importiranih inteligentov. To smo na tej božji poti tudi dosegli. Mnogobrojna množica, ki je bila iz okolice s svojimi duhovniki zbrana pri Sv. Joštu, se je čudila v cerkvi tako globoko vernemu, a zunaj cerkve tako družabnemu in veseljaškemu Kroparju. Kaj šele, ko so zadonele krasne pesmice iz grl pevskega zboru! Preč. gosp. frančiškanski provincijal in gosp. tovarnar Pollak se nista mogla prečuditi, da ima priprost delavec toliko umetniškega čuta in poslednji si je v svojem nagovoru razlagal celo stvar z resnico, da le iz versko prepričanega srca in poštene duše more prikipeti tak naravni čut veselja, ki se razodeva v krasni pesmi.

— **Štrajk v Hilarijanski tiskarni v Gorici** traja že štiri dni. Stavci se nočejo udati, uprava tiskarne pa tudi noče odnehati. Danes se je razširila vest, da hočejo štrajkati v znak solidarnosti tudi stavci v drugih tiskarnah. Kakor znano, tiči vzrok štrajku v tem, da je tiskarna sprejela v službo lynotipista iz Italije, ker drugje ga ni mogla dobiti.

— **Malo loterijo odpravijo?** »Neue Fr. Presse« poroča, da se finančno ministrstvo bavi z načrtom, da uvede razredno loterijo in da odpravi malo loterijo. Posamične banke se tudi pečajo s tem načrtom, vendar so uresničenju tega načrta na potu razne težkoče. Vlada bi morala dobivati iz nove razredne oterije toliko dohodkov, kolikor jih je dobivala dosedaj iz male loterije, to je 13 milijonov kron.

— **Popravek.** V včerajšnjem »Slovenec«, dne 5. t. m. se je pri inseratu »Šolska zgradba novega šolskega poslopja v Št. Vidu na Ljubljani« vrinila neljuba pomota in sicer dobava del v skupnem znesku 18.000 K namesto 180.000 kron.

mora biti naše narodno delo intenzivno, sistematično in prekasiti mora srca našega zavednega ljudstva! Isto ukrenejo naše podružnice; nikjer zapanosti, povsod naj vlada hrepenenje po delu, in to naj se pokaže dejansko, da se ne bo samo sklepalo in besedičilo! Mi smo navajeni dela, to nas krepi in zato tudi »Slovenska Straža« zaznamuje uspehe, katere nam je rodilo delo naših društev in po njih naših podružnic. Imejmo samo eno pred seboj: Delo!

170 podružnic »Slovenske Straže«. Slovenska Straža šteje sedaj 170 podružnic, katere prav živahno delujejo. Naše ljudstvo noče pojmovati tujega duha svobodomiselstva. Danzadnem pristopajo novi udje k našim podružnicam in donašajo svoje delo v korist slovenski domovini in v kratkem pride čas, ko bode združevala »Slovenska Straža« vse zavedne, narodno čuteče delavce pod svojo zastavo v obrambo slovenske zemlje in naše katoliške Cerkve. Naši narodni nasprotniki čutijo to, ker vedo, da krščanski narodi drže krčevito svoje svetinje radi ljubezni do rodne grude. Ne individualistični egoizem, pač pa narodni egoizem prevečevaj naše vrste. Nemci kupujejo narodne delavce z denarjem, mi pa jih moramo kupovati z ljubeznijo in izobrazbo!

— **Nova podružnica »Slovenske Straže«.** Dne 31. julija se je ustanovila podružnica »Slovenske Straže« za Sv. Lovrenc in Puščavo. Pristopilo je 62 udov. V odbor so izvoljeni: Fr. Korman za načelnika, g. Zurko za tajnika, Jak. Pavlič za blagajnika in Fr. Horvat za odbornika.

— **V Begunjah na Gorenjskem** se je ustanovila podružnica »Slovenske Straže«.

Vse podružnice »Slovenske Straže« vljudno prosimo, da v teku prihodnjega tedna določijo osrednji pisarni imenike, oziroma nabiralne pole z vsemi člani in članicami. One podružnice, ki so že imenike odposlale seveda tega ne potrebujejo storiti. Kakor je doslej razvidno, že skoro prekašajo naše vrste po številu udov nam nasprotno slovensko organizacijo. **Prosimo vse one, ki nam pošljejo kak dar ali kako nabrano vsoto,** da vedno točno in izrecno pripomnijo, jeli vsoto smatrati kot »Slomškov dar« ali kot kaj drugega.

Slovenska tovarna na Koroškem išče druga, oziroma dobrega voditelja za svoje podjetje. Potreben bi bil kapital 5000 K. Tovarna je v jako dobrem stanju, toda radi bolezni se tudi cela proda. Več pove »Slovenska Straža«.

Zahtevajte povsod domačo kislavo! Vrelec kisle vode Tolsti vrh pri Guštanju, dozdej v protestantsko nemških rokah, je kupil slovenski konsorcij. Vsaka pošiljatev dobi tej odgovarjajoč kupon. Te kupone spravljajte in jih pošiljajte »Slovenski Straži«, ki potem dobi za kupone od konsorcija denarne prispevke. **Opozarjamo vse podružnične odbore, naj takoj skrbijo, da se povsod vpelje ta kislava voda!** Tolstovrška slatina je izborna osvežujoča in okrepčujoča zdravilna in namizna kislava voda, odlikovana na mednarodni razstavi v Inomestu leta 1896 in na higienski razstavi na Dunaju leta 1899. Naslov in naročila: Oskrbništvo Tolstovrške Slatine, pošta Guštanj, Koroško. Železniška postaja Spodnji Dravograd.

Orel »Slovenski Straži«. Telovadni odsek Orel v Zagorju ob Savi je daroval 10 K.

Društva »Slovenski Straži«. Hranilnica in posojilnica v Št. Ilju je pristopila k »Slovenski Straži« z zneskom 10 K. — Katol. slov. izobraževalno društvo pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko je pristopilo z zneskom 20 K.

Na novih mašah za »Slov. Stražo«. Nabrano na novi maši g. Kapša na Višnih Selih 10 K 60 h. — Nabrano na novi maši č. g. And. Snoja v Lescah 20 K. — Nabrano na novi maši č. g. Vastel v Dobrlivasi 49 K 14 h.

Slomškov dar. 118. Ign. Šalehar, župnik v pok., zdej v cesar Franc Jožefovem asilu v Ljubljani, 20 K.

119. Janez Karlin, župnik v pokoju v Škofji Loki, 20 K.

Nadalje so darovali: Obsavski »jud« 3 K 80 h. — Tamburaško društvo »Dobrča«, Leše, 4 K. — Josip Velikanjev v Juršincih, p. Vodnjan, 3 K 69 h. — Dr. Josip Gruden, profesor bogoslovja v Ljubljani, 10 K. — Helena Žmarc, posestnica v Spod. Voličini, 4 K. — Valt Klobus, župnik v Mavčičah, 10 K. — B. Dobravec, Kobarid, 1 K 50 h. — Vesela družba na Dunaju 4 K. — Leopold Erzini, novomašnik, Šmartno v Tuhinju, 5 K. — Postavljanci in dekleta, ki so plette vence za g. Drešarjevo novo mašo v Komendi, nabrali 9 K 48 h. — Anton Zajc, pisarniški uradnik, Ljubljana, 3 K. — M. Ulčnik, župnik v Dolčju, 10 K. — Matija Ljubša, kurat, Gradec, 5 K. — Janez Teran, župnik v pok.,

Štajerske novice.

— **Otvoritev Slovenskega Doma v Št. Ilju** se bo vršila še-le meseca septembra, ker zgradba še ni gotova. Vso slavnost uredi »Slovenska Straža«. Somišljeniki, pripravite se na polet v Št. Ilj.

— **Osebna vest.** Mil. gospod kanonik Jakob Kavčič je odšel v Gradec, kjer se mora podvreči nevarni operaciji. Želimo srečen izid in skorajšnjega popolnega ozdravljenja!

— **Gospoda dr. J. Vošnjaka,** ki živi na svojem posestvu v Visolah pri Slov. Bistrici, je zadela bridka izguba. Umrla mu je 4. t. m. njegova žena, po dolgi bolezni. Naše sožalje!

— **Osebna vest.** Višji računski svetnik Anton Požnel v računskem oddelku višjega deželnega sodišča v Gradcu, je dobil naslov in značaj vladnega svetnika.

— **Protestantom na Ptuju** se ne godi posebno dobro: zopet je zginil njih pastor, Stahl, ki je le še pred kratkim tu nastopil. Govori se tudi, da so ti novi protestantje, t. j. odpadniki zelo nezadovoljni, ker se vedno in vedno pobira denar za »evangeljske« namene, dočim jih prej kot katoličane ni nihče nadlegoval. Znabiti se jim vendar še odprejo oči!

— **Umrl je** v Zgor. Hudinji pri Celju bivši stavec v »Zvezni tiskarni«, Anton Jezernik. — V Mariboru je umrl vpokojeni stotnik Mlinarič.

— **Ožbaltov sejem na Ptuju** je bil letos precej dobro obiskan. Res zanimivo je poslušati, kako prijazno in gladko ptujski pangermančki govorijo in čeblijajo z ljudstvom slovenski jezik, katerega sicer tako silno sovražijo; slovenski groši jim pa teknejo.

— **V vasi Skorba** je nastal dne 3. t. m. zvečer ob 9. uri iz doslej še neznanega vzroka požar, ki je popolnoma uničil hišo in gospodarsko poslopje S. Črepinka; zgorela je tudi živina; rešili so le malo.

— **Umrla je** pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah dne 29. julija občespoštovana vrla narodna slovenska gospodinja Elizabeta Jager po dolgoletni, hudi bolezni. Mrivaškega sprevoda, ki ga je vodil sin duhovnik, se je ljudstvo udeležilo v velikanskem številu. N. v m. p.!

„Slovenska Straža.“

Prosimo vsa slavna društva, da uvažujejo sledeče: Naprošamo vsa uredništva naših listov, da sprejemajo naznanila o društvenih prireditvah in zadevah le pod pogojem, da je na pisnu prilepljenih vsaj pet narodnih kolekov »Slovenske Straže«. Vsa društva naše izobraževalne organizacije naj napravijo tozadevne sklepe, kajti povsod

Šinkov Turn, 9 K. — Udeleženci instalacije č. g. župnika Ivana Nagel z Lipe nad Vrbo darovali 11 K. — Hedvig Gangl, Vila »Ilirija«, Zabnice, Koroško, 10 K. — Josip Juran, občinski tajnik v Toplicah, 2 K. — Janko Borštnar, žup. upravitelj, St. Lenart nad Škofjo Loko, 3 krone.

Načelstvo »Slovenske Straže« je imelo preteklo sredo in četrtek dve važni seji, v katerih je bila rešena cela vrsta za obmejne Slovence velevažnih zadev.

Izkaz za »Slovensko Stražo« darovanih znamk. Od 22. do 27. julija so poslali rabljene znamke sledeči cenjeni nabiralci: Iv. Potokar, dijak, Radomlje, 800. — Neimenovan 600. — Josip Poje, Zg. Čatež pri Osilnici, 160. — P. Brezovšek, Rovte pri Logatcu, 80. — Marija Fik, Škofja Loka, 4000. — A. Adamič ml., Videm-Dobrepolje, 160. — Skupaj 5800 = 396.782. — Gg. in gđne., nabiralke znamk, šokoladnega papirja in cigarnih odrezkov, porabite vsako priliko, ker je tega blaga jako veliko med ljudstvom. — Vse pošiljkatve naj se naslovi na: **Lavoslav Puhar, typograph, Spodnja Šiška pri Ljubljani, Vodnikova cesta št. 88.**

Vse somišljenike, kateri žele kupiti kako glasbilo, kakor gramofon, plošče, igle, harmonike, orkestron itd., prosimo, naj se poslužijo pri tem pisarne »Slovenske Straže«.

POZOR KUPCI!

Na prodaj je lepo v ravni dolini ležeče posestvo, 25 min. od železnice oddaljeno v bližini Guštajna na Spodnjem Koroškem z gostilno in mlinom. Pohišstvo je vse s kamnom zidano, še skrajz novo in dobro urejeno. Njive in travniki ležijo vsi v ravnini. Vodna moč je stanovitna in bi se še lahko na dvojnih krajih izrabila za različna podjetja. Posestvo je jako sadovno in bi se zaradi krasne lege lahko napravilo letovišče. Cena 40.000 K. Več pove »Slovenska Straža«.

Proda se prav čedno posestvo z vsemi gospodarskimi poslopji. Cena 22.000 K.

V večjem trgu na Spodnjem Štajerskem tik kolodvora je naprodaj večje posestvo, obstoječe iz lepo opremljene enonadstropne hiše, s hlevi in primernimi za poljedelstvo pripravnimi prostori, kateri se lahko uporabijo tudi za stanovanje. Cena 45.000 K.

Posestvo, donašajoče lepe dohodke je na prodaj. Nikomur ne bo žal, kdor kupi! Treba je 17.000 K. Pojasnila daje Jos. Serneb, Gradiška, Sp. Pesnica

Nov mlin na prodaj. Na Štajerskem blizu Maribora je naprodaj nov mlin na jako prijaznem, krasnem kraju. Več pove »Slovenska Straža«.

Na Koroškem blizu Vrbskega jezera je na prodaj lepo zidana hiša, v dobrem stanju. Več pove »Slovenska Straža«.

Ljubljanske novice.

Ij Narodni zamorčki. »Slovenski Narod« se je te dni silno lagal o uradovanju deželnega odbora kranjskega, dasi je še-le naša večina slovenščini dala ono, kar za časa liberalne vlade vsled nemško-slov. pogodbe ni mogla dobiti. Da je liberalno vpitje hinavsko, ve pač vsak razsoden človek, kajti nikjer se toliko ne nemškutari kot med liberalci. To so pravi narodni zamorčki, med katere spada tudi naš slavni mestni magistrat, ki še sedaj dopisuje s c. kr. državno železnico v blaženi nemščini! To se godi v času, ko se v Ljubljano sklicuje slovanski narodno-gospodarski kongres, v dobi vseslovenskih shodov! Naši narodni zamorčki so res posebna specialiteta!

Ij Potrditev ljubljanskega župana. Goriška »Soča« zopet čeka o tem, da cesar dosedaj še ni potrdil izvolitve župana Hribarja ter piše: »Govori se, da ga tudi ne bo in to na nasvet barona Schwarza in slovenskih kranjskih klerikalcev«. To je zopet ena tistih liberalnih infamij, ki so jih rodili vroči poletni dnevi. V »Slovenču« smo o tem že odločno zavzeli stališče za potrditev župana Hribarja, ker spoštujemo občinsko avtonomijo in ker liberalcem župana Hribarja od srca privoščimo. Tudi na merodajnih mestih so vodilne osebe naše stranke zahtevale potrditev župana Hribarja.

Ij Jutri vsi v Vodmat k veselici, ki fo priredi šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani na gostilniškem vrtu pri gosp. Iv. Flegar-ju na Zaloški cesti št. 7 (nasproti deželne bolnice). Na sporedu je toliko zanimivih točk, posebno

pa pevskih, da se pač vsakemu izplača, da obišče veselico, kjer se bo nudilo dosti užitka; okrog devetih bo gorenjski obhod pri bengalični razsvetljavi. Vstop je proti vstopnini 40 v. za osebo vsakemu dovoljen. Začetek ob 4. uri popoldne. Torej na svidenje jutri zvečer v Vodmatu, da se lahko pripravite o zanimivem sporedu!

Ij Hotel »Ilirija«, last žalske delniške družbe, katere predsednik je župan g. Hribar, je prevzel g. Bračič.

Ij Gosp. dr. pl. Foedransperg se je odpovedal kot zdravnik okrajne bolniške blagajne ljubljanske.

Ij Iznajdba patentovana. Iznajdba g. Zvonimira Maslè je bila patentovana pod naslovom: »Samodelujoča naprava za zavarovanje vlakov s pokalnimi in svetlobnimi signali za sledeče in nasproti vozeče vlake«. Naprava deluje popolnoma sama in ne potrebuje pri tem nobenega železničnega uslužbenca. Le v gotovih slučajih, ki so pa redki, je treba v postaji malenkostnega posredovanja uradnika; na vsak tak slučaj pa opozori uradnika iznajdba sama. Trčenja v postaji in na progì so izključena in napačna signalizovanja nemogoča. O iznajdbi so se izrazili veščaki zelo ugodno in pohvalno. Naprava bo po preteku določenega časa razstavljena tudi v Ljubljani in bomo takrat o njej obširneje poročali.

Ij Društvo slovenskih trgovskih strodnikov s sedežem v Ljubljani. Vabilo na sestanek, ki bode v soboto, dne 6. avgusta t. l., v hotelu »Ilirija« ob devet uri zvečer. Spored: 1. Predavanje. 2. Društvene zadeve. 3. Slučajnosti. — Tovariši! Pridite polnoštevilno! Odbor.

Ij Umrla je Marija Vodé, kuharica v hiralnici. Pogreb bo jutri ob 3. uri popoldne iz hiralnice.

Ij Vrazova stoletnica. Pripravljavni odbor za cerovško Vrazovo slavnost, ki se bode vršila dne 21. avgusta t. l. v Cerovcu poleg Ormoža, naprosil je mestni magistrat ljubljanski, da bi razglasil vabilo za udeležbo pri omenjeni slavnosti ter da bi zlasti ljubljanska narodna društva opozoril, naj se te slavnosti udeleže. Mestni magistrat nas z ozirom na to prosi naznaniti, da bode občinski svet pri slavnosti Vrazove stoletnice zastopan po posebnem odposlanstvu. Vsled tega naj bi tudi narodna društva kolikor mogoče se udeležila velepomembne te slavnosti v divnih Slovenskih goricah. Stanko Vraz je bil navdušen Ilirec in zato zaslučuje, da se ga ob stoletnici njegovega rojstva poleg Hrvatov, katerim je pel svoje krasne »Djulabije«, spominjamo tudi Slovenci. — Kdor bi se hotel slavnosti udeležiti, odnosno, katero društvo bi hotelo odposlati k slavnosti svoje odposlanstvo, oglasi naj se pri Franu Stuhcu, tajniku »Pripravljavnega odbora za cerovško Vrazovo slavnost« pri Sv. Miklavžu poleg Ormoža.

Ij Nesreča na južni železnici. O tem se nam še poroča: Predvečernjim ob pol 6. uri popoldne je povozil na progì med Lazami in Zalogom brzovlak 34-letnega železničnega delavca in ključavničarja Mihaela Berčiča. Odtrgal mu je glavo, obe nogi in roki in ga grozno razmesaril. Berčič se je vračal od svojega dela na progì domov in se hotel umakniti nasproti vozečemu tovornemu vlaku št. 822. V istem času pa je pripeljal po drugem tiru proti Ljubljani brzovlak št. 1, zagrabil Berčiča in ga vlekel nekaj časa po tiru. Berčič zapuščal ženo in 7, 3 in 1 leto stare otroke. Pri južni železnici je bil uslužben od 8. aprila 1906. Nesreče je krivo brezdvomno to, da vlaki, ko se srečajo, nič ne zvižgajo in tako ne opozore ponesrečence na nasprotni vlak in na nevarnost. To odredbo je pred leti odpravilo železniško ministristvo in od takrat se je dogodilo vsled tega že več nesreč.

Ij Tat iz Šiške prijet. Orožnikom se je posrečilo zasačiti tatu šišenskih tatvin v osebi 14 let starega dečka Petra Flisa iz Domžal. Tat je nosil pri zidarskem mojstru Danielu Batulini v Spodnji Šiški malto in so mu bile v raznih tamošnjih hišah znane domače razmere. Tako se je utihotapil skozi odprto okno v sobo uradnika Alfreda Peteka in med tem ko je ta trdno spal, vzel mu je uro z verižico, listnico, v kateri je bil bankovec za 20 K, lovsko karto in denarnico z vsebino 15 K. Isto noč je poizkusil tudi svojo srečo pri gostinji Mariji Jerančič ter ji izmaknil žensko uro. Akademiku Ivanu Lebnu je tudi vzel žepno uro, katera se je pri Flisu našla. Nevarnega uzmoviča so izročili sodišču.

Ij Ukradeno denarno pismo. Dunajska podružnica češke industrijske banke je poslala preteklo soboto na nek ljubljanski denarni zavod pismo s 15 bankovci po 1000 K, ne da bi bila na pismu označena vrednost. Kakor po navadi je šel v nedeljo dopoldne sluga ljubljanskega zavoda na pošto, da bi pobral pisma iz poštnega predala, med katerimi je bil tudi receptis rekomaniranega denarnega pisma. S podpisom zavodovega uradnika je šel nato vdruživ sluga takoj na pošto po pismo, ki ga je prinesel v pisarno. Ko je uradnik našel na pismu petero pečatov nepoškodovanih, je prerezal kuverto na zgornjem koncu ter vzel iz pisma kos zapečatenega papirja. Raztrgal je pečat, a v pismu ni našel nobenega denarja. Uradnik je takoj odšel s slugo na glavni poštni urad ter naznanil vso zadevo. Šele po natančni preiskavi kuverte se je dognalo, da sta bila spodnja pečata v vogalih, kakor tudi srednji, prerezana ter nato zopet zaletpljena. Bankovec je mogel tat odstraniti iz kuverte le s kakim finim orodjem. Vsled brzojavnega poročila je došel od tržaškega ravnateljstva v Ljubljano poštni svetnik Hummel, ki je skupaj z ljubljansko policijo vodil preiskavo na tukajšnji glavni pošti. Tudi dunajska policija je vsled brzojavnega poročila takoj uvedla preiskavo.

Ij Umrla ste: Marija Likozar, delavka, 44 let. — Uršula Sirnik, delavčeva žena, 78 let.

Ij 50 ukradenih vreč. Na Dunajski cesti v hiši št. 34 je bilo večeraj ukradenih 50 vreč, vrednih 32 kron. Osumljenec je policiji znan.

Ij Zaradi prepovedanega povratka v mesto je bila večeraj aretovana policija znana, 1852. leta v Ljubljani rojena in v Mozelj pri Kočevju pristojna Neža Glibejeva. Izročili so jo sodišču, po prestani kazni pa bo morala domov odgonskim potom.

Na svetovni razstavi v Bruselju.

V. Javna varnost. — Bruseljski karneval. — Angleški delavci na razstavi. — Spomini na kralja Leopolda II. — Sedanji kralj Albert I. — Paragraf o razžaljenju veličanstva. — Smešna epizoda z bruseljskega razstavnega vrvenja.

Belgijec je, pa naj si bo že Francoz ali Flamec, vesel in jovialen človek, tudi napram tujcu. Predstavitelji najnižjih ljudskih mas in celo poulična mladež v Bruselju se zdaleka ne obnaša tako neotesano, kakor v holandskih in zapadnonemških mestih. Policija živa v Bruselju daleko večji ugled kakor v Rotterdamu ali Amsterdamu in v živih prometnih ulicah je treba stražniku samo vzdigniti roko, da povede veletok ljudi in vozov zopet v pravi tir. Sirova poulična prostota je v Bruselju redkost. Masa dobro ve, da se ne velja igrati z bruseljsko policijo. Škoda, da istega ne morem trditi o javni varnosti v Bruselju. Tatvine so tu na dnevnem redu, ravno tako umori, s kojimi je poverjena »la police judiciaire«, ki pa se ne more zanašati na popolnost.

Bruselj je svetovno znan po svojem »karnevalu«. Poleg Nizze, Monakovega in Kelmorajna ima Bruselj najslavnejši karneval. Fantastično kostumirane množice prepevajo in se šalijo po kavnah, moški zbori doné po ulicah in pestrobarvni slavnostni sprevodi oživljajo trge in ulice. In sijajni bruseljski maškarni plesi! Theatre de la Monnaie v resnici gledališče plutokracije pa tudi grehote! Na milijone konfetijev se razmeče ob vsakoletnem bruseljskem karnevalu. Bruseljski občan ima pri tem star pregovor: »Le carneval se meurt!« To metanje konfetijev je večsih prav pusta šala. Na prste debelo leži smet in prah na ulicah. Letošnji karneval se je vršil kakor so mi pravili v Bruselju naseljeni Čehi (kojih je preko 200, imajo tudi svoje društvo in restavracijo Rue de la Putterie — Restaurant Trojan) v znamenju dobrotelosti. Vzrok temu je bila ogromna škoda, ki so jo provzročile lanske jeseni poplave v Franciji. Vsa bruseljska društva so sodelovala. Franciji veljajo vedno simpatije francoskih Belgijcev, dasi se flamsko gibanje vedno bolj širi, dobivajoč netiva od flamskega dijaštva. —

Pa preidimo zopet k razstavi. Bilo je mračno julijsko jutro, s kakršnimi je letošnje poletje tako oblagodarjeno, ko sem stopal proti glavnemu vходу razstave. Kar vidim množico, na stotine

mož, ki se prerivajo ob glavnem vходу. Kaj je bilo? Glasovita angleška tvrdka Lever Brothers je poslala na svoje stroške 2000 svojih delavcev, da si ogledajo bruseljsko razstavo. Sicer pa jim je dala za ogledovanje samo 2 dni na razpolago ali tudi to je vrlo hvalevredno.

Nedelje so pač nabolj živahne na razstavi. Ti dnevi so tudi za razstavne gostilničarje pravcati blagoslov, kajti kjerkoli se v Bruselju proslavlja Bachus, Lucullus in Gambrinus, se to vrši navadno ob nedeljah. V neki nemški gostilni na razstavi, ne vem ji več imena, sem videl dve veliki oljnati sliki: ena je predstavljala umrlega kralja Leopolda II., druga njegovoga nečaka Alberta I. V zlatem okvirju pod sliko pa so se blesteli sledeči verzi, spesnjeni umrlemu kralju na čast od neznanega pesnika:

An Leopold II.

O, König, der Du mit des Sehers Blick In Deines Volkes Sternen hast gelesen, Dein helles Aug' erkennt sein ganzes Wesen Und segenspendend lenkst Du sein Geschick.

Ein Seher warst Du, und ein Geistesheld! Wo für das Glück der Menschheit ward gestritten, Da stand'st Du in der Friedenskämpfer Mitten, Erschliessest eine neue, große Welt.

Und wollt' Verblendung Dich auch nicht versteh'n, Wollt' Unverstand den Wunderbau nicht seh'n, Im Lande, wo die schwarzen Völker wohnen, Fügtest Stein an Stein und hieltest tapfer aus, Als echter Bauherr bautest auf Dein Haus; Ein bleibend Denkmal kommenden Aeonen.

Ravnotak pozlačen okvir se je nahajal pod podobo sedanjega kralja Alberta, v njem pa odlomek govora (v nemškem prevodu), kojega je imel mladi kralj pri otvoritvi kolonijalnega muzeja: »Man kolonisiert heute nicht mehr, indem man Waffen und Branntwein einführt und ein Land bis zum Übermaß ausbeutet, sondern indem man den weiter hinten liegenden Urgewenden würdige Sitten zuführt und dort die Erfindungen der Wissenschaften und die Wunder der Technik verbreitet. Ein kolonisierendes Volk, das sich seiner wahren Interessen bewußt ist, trägt vor allen Dingen Sorge für das Wohlbefinden der Völkerschaften, die seiner Vormundschaft unterstehen.« V resnici kraljevske besede. Kralj Albert je v resnici vrlo simpatična prikazen, kakor jih je malo na evropskih prestolih. Dvakrat sem ga videl, ko se je liki navaden občan šetal po boulevardih. Belgijsko ljudstvo ga ljubi z vsem žarom. Albert I. je pa tudi pravi pionir vede. Bruseljski Čehi — posebno tovarnar Trojan — so mi pripovedovali marsikako zanimivost o njem. Velja v prvi vrsti pripomniti, da je Belgija silno demokratična država, ki ne pozna v svojem zakoniku razžaljenja veličanstva, koji paragraf imajo zakoniki skoro vseh monarhičnih držav. O kralju se lahko v Belgiji govori in piše, kar hoče. Lahko si je torej predstavljati, da je bil pokojni Leopold II. prava tarča socialističnih satiričnih listov, ki so navadno pokojnega kralja slikali sedečega ob zibelki ali pa na gotovi posodi. Vse drugače sedanji kralj. Je na glasu odličnega znanstvenika. Posebno je verziran v tehniki. Vrlo rad se peča z elektriko, letalno tehniko, posebno pa je izboren nacionalni ekonom in sociolog. Tako si tolmačimo njegovo gosto obhajanje z učenjaki, inženirji ter industrijci. Krogom visoke aristokracije se navadno izogiblje. To mu je pripomoglo k naslovu: le roi-democrate — kralj-demokrat. Pokojni Leopold ga je v šali tudi nazival »socialistični princ«, ker se je mnogo trudil za zboljšanje gmotnega stanja delavcev. Baje obhaja s prostimi delavskimi voditelji tako uljudno, kakor s svojimi ministri. Znano je, kako intimno je kot princ občeval s priprostimi ribiči v Panne. Tudi njegovo jezikovno znanje je sila obsežno. Na razstavi so mi pravili, da je pri otvoritvi govoril z raznimi razstavljavci v njihovem jeziku: francosko, nemško, angleško in holandsko. Ome-

? I ? **IKO** **? O ?** **== Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena ==** **? I ?** **IKO** **? O ?**
se dobi samo pri **H. SUTTNER, Ljubljana, Mestni trg**
Lastna tovarna ur v Svici. 2018 **Tovarniška varstvena znamka „IKO“.**

nitve zasluži, da tudi kot kralj ni opustil priprostitih navad, ki jih je gojil kot princ: še sedaj kadil iz glinaste holandske pipe, kakršno rabijo holandski ribiči, ki jo ima vedno na pisalni mizi. Ne manj priljubljena je kraljica, hči slavnega okulista bavarskega princa Theodorja. Kot princesa je pomagala svojemu očetu na kliniki, je skrbela za obveze in negovala bolnike. Še kot kraljica je pokazala svoje zdravniške zmožnosti. Nekoč začetkom junija je bilo silno vroče, kar omedli eden izmed vojakov na straži pred kraljevo palačo. Še predno je prišel zdravnik, ga je pustila prenesti v eno izmed soban, pokleknila ob njem ter ga vzbujala k zavesti. Ta slučaj ji je mnogo pripomogel k popularnosti, ki jo uživa.

Drvenje in vrvenje v tako velikem Babilonu, kot je bruseljska razstava, poraja marsikako zanimivo epizodo, ki je vredna da se jo otme pozabnosti. Tudi jaz hočem le-to poglavje zaključiti z enako epizodo iz bruseljske razstave, ki je uprav do pičice resnična. Na razstavi sem se seznanil z več kot dvajsetorico oseb, pripadnikov raznih narodov. Sedim nekoč v neki restavraciji na razstavi in spričo dejstva, da so bile vse ostale mize zasedene, prisede k moji mizi mlad zakonski par — novoporočenca. Predstavimo se, kramljamo in beseda da besedo. Izvedel sem, da sta Avstrijca iz Gorenje Avstrije. Takoj ko je svečenik blagoslovil njuno zvezo, sta se napolnila na svatbeno potovanje in njun cilj je bil svetovna razstava v Bruselju. Nevestin oče, ki je kot samec dlje časa bival v Bruselju in je mesto dobro poznal, je novoporočencema nasvetoval dobro meščansko gostilno in da ne bosta tuje zvonečega imena pozabila, je napisal ime hotela na listek, kojega je shranila mlada gospa v svojo torbico. Šlo je že pod večer, ko sta novoporočenca prispeela v belgijsko metropolo. Na severnem kolodvoru — gar du Nord — je bilo silno vrvenje ljudstva in čujte — zla usoda je hotela, da sta mlada zakonca med silnim ljudskim vrvenjem odtrgala vsaksebe. Zaman je iskal Adam svojo Evo na velikem trgu Place Rogier pred kolodvorom, med tem ko je mlada žena tavalja po Place Siedts ter se vedno bolj oddaljevala od svojega soproga. Tu se zapuščena spomni listka z naslovom hotela, ki ga je dobro čuvala v svoji potni torbici. Z veselo nado v srcu je poiskala listek ter kmalu našla v bližini se nahajajočo gostilnico, misleč da bo njen skrbni soprog tam že čakal. Mej tem je soprog jokaje taval okrog severnega kolodvora in iskal svojo mlado družico. Prepotoval je vse hotele notranjega mesta, povsod vprašujoč po svoji polovici, vendar vse iskanje je bilo zaman. Ime hotela, ki ga je nasvetoval tast, je vendar imela žena v potni torbici shranjeno in gotovo je šla tja. Ampak kako se imenuje ta hotel, to preklicano francosko ime? Pri svojem povpraševanju se je vedno bolj od njega oddaljeval in ko se je slednjič zmučen in utrujen znašel pred južnim kolodvorom, si je poiskal stanovanje v enem izmed hotelov, ki obkrožajo kolodvore vseh velikih mest. Preudaril pa je modro ter še pred počitkom vposlal svojemu tastu brzojavko z vsebino »Kje stanujeva?« in odgovor na »bureau restante Gare du Midi Bruxelles« zaprosil. Dopoldne je že došel odgovor z označbo hotela. Ko je prispel tja, našel je svojo ženico še v popotni obleki, sedečo na divanu in tiho plakajočo. Veselje ob svidenju je bilo nepopisljivo. Dolgo pod večer sem kramljaj z uljudnima Gornjeavstrijcema. Ko sem se pa ob tramvajskem vozu poslavljal od njiju, sem jima želel lahko noč s pripomnjo, da naj ima slučajni usode nikdar več tako bridko ne zagodejo.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Telefonska in brzojavna poročila.

VLADNI NAČRTI.

Dunaj, 6. avgusta. Po 18. avgustu začne vlada pripravljati jesensko zasedanje državnega zbora. Vlada je na jasnem, da je sedanja večina nezadostna in tudi prenegotova za izvršitev velikih vladnih načrtov. Zato hoče razširiti vladno večino in v to svrhu razbiti Slovensko Jednoto. Vlada računa osobito na dve stranki v Slovenski Jednoti: na katoliško narodne Čeha in na mladočehe. O katol. narodnih Čehih se trdi, da že zdavna hrenenijo po sedežu pri vladni mizi in da bi se brezpogojno pridružili vladnim strankam, če se jim dá en ministrski portfelj. — A katol. narodni Čehi se menda sami ne upajo

storiti korak, ki bi se od domačih nasprotnikov izrabljal zoper nje kot narodno izdajstvo. Zato stavijo baje še nadaljni pogoji, da z njimi stopi še kaka druga češka stranka v vladni tabor. V tem pogledu računa vlada na mladočeško stranko. O njej sodi, da se ne bo ustavljala, češ, da se boji razpusta državnega zbora, ker bi baje pri novih volitvah mnogo mandatov izgubila. Vlada pa preti z razpustom, če se ji ne posreči ustvariti delomožno vladno večino. Dvomi se pa v poučenih parlamentarnih krogih, da bi, bodisi katol. narodni Čehi, bodisi mladočehi storili korak, ki se od njih pričakuje od strani vlade in Nemcev.

RAZPUST DRŽAVNEGA ZBORA.

Praga, 6. avgusta. Vodstvo mladočeške stranke je dalo krožiti po svojih listih članke, v katerih se računa z razpustom državnega zbora kot z najbolj gotovo možnostjo in se pričakuje razpust državnega zbora kot najbližja odločitev vlade. Razmere so za vlado nevdržljive in političen položaj se kaže tudi za jesen nejasen in kritičen. Davčna reforma je življensko vprašanje za državo, ki je pa vladna večina ne bo mogla rešiti. Položaj se za vlado le slabša, zato je razpis novih volitev edino sredstvo, katerega se more vlada poslužiti.

NOVI TRŽAŠKI ŠKOF.

Trst, 6. avgusta. »Piccolo« poroča iz zanesljivega vira, da je cesar predvčerajšnjem imenoval mons. Castelliza za tržaškega škofa. Castelliz, rodom Slovenec, je Furlan po mišljenju in »Piccolo« pozdravlja njegovo imenovanje, češ, da je s tem ustrežemo Lahom, ki tvorijo veliko večino (!) v tržaški škofiji. »Piccolo« pravi, da niso mogle nobene »slovanske mahinacije« preprečiti njegovega imenovanja. (Kolikor vemo mi, je mons. Castelliz konciliantnega značaja in se ne bo nikamor preveč vmešaval. Novih razmer v tržaški škofiji ne bo, ampak bo šlo staro kompromislarstvo pot, ne preveč na desno, ne preveč na levo. Novi škof pripada konservativni struji. Opomba uredn.)

ČEHI IN KATOLIŠKI SHOD.

Praga, 6. avgusta. Češki provincialni listi priobčujejo pozive na češke katolike, naj se ne udeležijo v septembru avstrijskega katoliškega shoda v Inomostu z ozirom na preganjanja, ki jih mora prestopiti češki element na Nižjem Avstrijskem. — Češki katoliški plemiški krogi pa so že obljubili svojo udeležbo na shodu.

KOMENSKYJEVE ŠOLE NA DUNAJU.

Dunaj, 6. avgusta. Dunajski okrajni šolski svet je poslal Komenskyjevemu društvu na Dunaju odlok nižjeavstrijskega deželnega šolskega sveta, da se ne dovoljuje omenjenemu društvu, ustanoviti zasebno šolo s češkim učnim jezikom v 12. in 20. okraju, ker dotični šolski prostori ne odgovarjajo zdravstvenim in drugim predpisom.

PREPOVEDAN SHOD »SVOBODNE ŠOLE«.

Ustje n. Labo, 6. avgusta. Okrajno glavarstvo je prepovedalo shod »Svobodne šole«, ki je bil sklican za jutri v Chlumu.

VOHUNI NA NEMŠKI JADRNICI.

Pulj, 6. avgusta. Nemško jadrnico, last Rudolfa Walterja, je včeraj pri odhodu iz puljske luke zasledovalo pet torpedovk. Jadrnica, osumljena vohunstva, je poizkušala pobegniti, vendar so jo torpedovke v divjem zasledovanju zajele pri otoku Brioni. Jadrnico so takoj preiskali, a o izidu preiskave oblasti strogo molče. Jadrnico so pripeljali nazaj v luko. Velikansko senzacijo vzbujajo, da je nemška jadrnica bila prijeta radi vohunstva.

RAZPUST HRVAŠKEGA SABORA.

Zagreb, 6. avgusta. Hrvaški ban Tomašić je že odposlal ogrskemu ministrskemu predsedniku grofu Khuenu Hedervaryju predlog za razpustitev hrvaškega sabora in za razpis novih volitev. Khuen Hedervary in hrvaški minister bodeta poslala ta predlog kralju v Isel ter mu razpust priporočala. Hrvaški sabor bo razpuščen tekom prihodnjega tedna. Prihodnji teden bo hrvaški sabor sklican na kratko zadnje sejo, v kateri bo prečitan kraljev odlok o razpustitvi sabora.

DOGODKI NA ITALIJANSKO-AVSTRIJSKI MEJI.

Milan, 6. avgusta. »Corriere della Sera« poroča iz Asiago ob avstrijsko-italijanski meji, da je odkril italijanski stotnik Tentori s svojo patroljo ob meji pri Asiago od avstrijskih vojakov s kamni narejeno markacijo meje ob prelazu Aquellini, dolgo 200 metrov. Stotnik je pustil markacijo razdreti in kamne zmetati v nek prepad. O do-

godku je takoj poročal svojemu predstojniku generalu Ragni.

Dunaj, 6. avgusta. »Fremdenblatt« javlja, da se vrše med dunajsko in laško vlado diplomatski dogovori, kako bi bilo mogoče razne sporne dogodke na mejah omejiti.

ČEŠKO-POLJSKA BANKA.

Varšava, 6. avgusta. K poročilom o ustanovitvi češko-poljske banke piše »Kurier Warszawski«, da je knez Stanislav Lubomirski stopil že pred pol letom v dogovor z »Živnostensko banko« zaradi ustanovitve češko-poljske banke v Varšavi. Podlago novi banki naj bi tvorila banka, ki je last kneza Lubomirskega. Tozadevnih končnih sklepov pa še ni. Na podlagi dosedanjih pogajanj med knezom Lubomirskim in ravnateljstvom »Živnostenske banke« se namerava osnovati nova banka s tremi milijoni rubljev kapitala. Polovico kapitala bi bilo češkega, polovico pa kneza Lubomirskega, ki zahteva tudi vodstvo banke.

KRITIČEN POLOŽAJ V ATENAH.

Atene, 6. avgusta. Položaj v Atenah postaja vedno bolj kritičen. Listi trdijo, da obstoja tajna zveza politikov in častnikov, ki deluje za revolucijo in da se odstavi sedanja dinastija.

2000 KONJ ZA GRŠKO ARMADO.

Atene, 6. avgusta. Odposlanstvo grške armade je odpotovalo na Ogrsko z naročilom, naj ondi kupi 2000 konj za grško armado.

ŠPANSKI KRALJ IN PROTICERKVENA GONJA.

Madrid, 6. avgusta. Kardinal Ferrari je izjavil dopisniku »Corriere d'Italia«, da ne dvomi, da kralj Alfonz ne bi nastopil proti postopanju ministrskega predsednika, ker vé, proti komu je naperjena končno vsa liberalna demagogija na Španskem. Kralj bo govoril varoval svoje koristi, predno bo prepozno.

MANIFESTACIJE ŠPANSKIH KATOLIČANOV.

Madrid, 6. avgusta. Osrednji odbor katoličanov je sklenil za jutri namepravane manifestacije v San Sebastianu odgoditi in je to sporočil vsem pododborom. Katoliški listi priobčijo jutri oklice, ki bodo utemeljili to preložitve.

AVTOMOBIL POVOZIL V AMERIKI TRI SLOVENKE.

Cleveland, 6. avgusta. Tu je podrl na tla nek avtomobil Slovenke Nežo Bratelj. Marijo Bukovec in njeno hčerko. Bukovec in Bratelj sta dobile poškodbe, ki sicer niso prav nevarne, dočim je bilo Lojziki, hčerki Bukovčeve, zlomljenih več reber, ko je padla na tla.

SKRIVNOSTNI DOGODEK V BELGRADU.

Belgrad, 6. avgusta. Tukajšnja policija se peča s skrivnostnim dogodkom. V neko tukajšnje tuje poslaništvo je bila prinešena krsta, ne da bi bila zopet odnešena. Govori se, da je neka gospa umorila svojega mlajšega brata, da bi ga podedovala in da poslaništvo ščiti gospo. Kljub temu namerava policija danes izvršiti aretacijo.

EKSPLOZIJA SMODNIKA NA ŽELEZNIŠKEM VLAKU.

Pariz, 6. avgusta. Na povratku iz Parthenaisa v Thonars je med vožnjo nastala na vlakcu v nekem tovornem vozu velika eksplozija. Več vozov je zgorelo. Vlakovodja in nek sprevednik sta bila težko ranjena. Eksploziviral je neki kovčeg, napolnjen s smodnikom in patroni, ki se je protipostavno eksploziviral z vlakom.

POŽAR NA TORPEDOVKI.

Peterburg, 6. avgusta. Na torpedovki »Dumai«, ki je bila usidrana v Sebastopolu, je nastal požar. Na torpedovki je bilo 12.000 kg eksplozivne snovi ter je grozila vsled tega velika nevarnost. Moštvo se je moralo odstraniti s torpedovke, nakar so jo potopili ter tako odstranili nevarnost.

Znanost in umetnost.

Jakov Tomasović (Cetinski Mlinar): Glasi i Uzdas (Pesmi). Reka. Tiskarski in umetniški zavod »Miriam« 1910. S pesnikovo sliko. Naroča se pri pisatelju na Reki, via del' Ponte St. 1. Cena 1 krono po pošti. — Hrvatskemu narodu je precej znano ime Cetinskega Mlinarja, izbornega pestnika. Izdal je v krasni opremi svoje pesmi pod naslovom »Glasi i Uzdas«. To so glasovi duše, popolnoma narodne, duše, polne poleta. To so vzdihli plemenitega srca, ki bije za vero in narod — iskreno in milo. Pesmi toplo priporočamo!

Ali ste že odposlal položnico „Slovenski Straži“?

Favorite-Record

Novi posnetek

sloven. pesmi v Ljubljani.

Dvostranske plošče v premeru 25 cm. Cena od K 2'50 do K 4

Favorit Orkester.

- 1-24075 sl. Iz dolgočasja
- 1-24074 sl. Ruženka (Solo na krilni rog.)
- 1-22142 sl. Jamske luči (valček.)
- 1-22141 sl. Čar siren (valček.)
- 1-120407 sl. Praštajerc.
- 1-120408 sl. Peklenski galop.
- 1-21265 sl. Ciganska koračnica.
- 1-22263 sl. Valček iz ciganove ljubezni.
- 1-12156 sl. Bamberška koračnica.
- 1-12155 sl. Lizikin valček.
- 1-20148 sl. Kje dom je moj? Hej, Slovani!
- 1-21218 sl. »Levja sila«, Sokolska koračnica.

Slovenska kmečka godba, Ljubljana.

- 1-72847 Pastirska. Mazurka.
- 1-72848 Maskera. Polka.
- 1-72849 Star kmečki ples.
- 1-72850 Domzaiski valček.
- 1-72851 Marzolin.
- 1-77856 x Ne bom se možila.
- 1-77854 x Kmečki bališ.
- 1-77855 x Cerkevno blagoslovljenje v Mostah.

Ludovik Bajdo, Ljubljana.

- 1-75861 x Poslednja noč, V. Parma.
- 1-75862 x Oj rožmarin, Volarič.
- 1-75863 x Zdravica, V. Parma.
- 1-75864 x Strunarjeva pesem, A. Nedved.
- 1-75865 x Na tujih tleh, A. Nedved.
- 1-75866 x Kje dom je moj? J. Skroup.
- 1-75867 x Ponočni pozdrav, Storch.
- 1-75868 x Tak' si lepa, Procházka.

Danilo, ljubljansko gledališče.

- 1-77846 x Kako je b'lo, k'se je Brtoncelj ženil.
- 1-77847 x Naše žene, ženice in dekleta.
- 1-77848 x Mi izanci!
- 1-77849 x Matija Korajzar in Napoleon.
- 1-77850 x Kako je Jerala »frajtar« postal.
- 1-77851 x Na shodu ljubljanskih volilcev.
- 1-77852 x Na delavski organizaciji.
- 1-77853 x Seja ljubljanskih krčmarjev.

Kvartet pevcev »Glasbene Matice«, Ljubljana.

- 1-79867 Eno devo le bom ljubil, Volarič.
- 1-79868 Triglav, J. Aljaš.
- 1-79869 Ljubezen in pomlad, A. Nedved.
- 1-79885 V slovo, V. Vanda.
- 1-79870 Slanica, dr. A. Schwab.
- 1-69871 Meglica, narodna.
- 1-79872 O ja, zmiraj vesel, vesel, narodna.
- 1-79873 a) Bog je vstvaril zemljico, narodna.
- b) Tam za goro skrjančki pojo, narodna.

Kvartet pevcev »Glasbene Matice«, Ljubljana.

- 1-79877 Na planincih, narodna.
- 1-79880 Krogospev: a) En hriček.
- b) Kranjski fantje.
- 1-79878 Sopek narodnih I.
- 7-79879 Sopek narodnih II.
- 1-79881 Dva nesrečna Italijana, narodna.
- 1-79882 Oj ta soldaški boben, narodna.
- 1-79883 Ljepa naša domovina, Josip Rumjanin.
- 1-79-84 Urška in avtman, narodna.

Najbolje trpežne in da čisto igrajo plošče so le samo znamke

Gramophon, Jumbo in Favorit

Zahtevajte cenik od slovenskih plošč, ki ima nad 400 različnih komadov ga pošljem brezplačno. 2231

Stare plošče sprejemam tudi na račun.

Gramofoni od K 25 naprej

1000 igel K 1'80

Največja zaloga gramofonov in raznih slovenskih plošč

F. P. ZAJEC

optik in urar Stari trg.

**«KATOLIŠKA BUKVARNA»
V LJUBLJANI**

priporoča sledeče novosti:

Mladeničem. Prvi zvezek: Obramba vere. Spisal Anton Bonaventura, škof ljubljanski. Cena 1 K. — Krasna apologija, ki naj si jo omisli vsak mladenič, da bo dobro oborožen proti modernim zmotam in predsodkom in da jih bo vedel ovreči z jasnimi dokazi.

Jules Verne, Pet tednov v zrakovlopu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. 3 K. **Šaljivec iz Podravlja.** Spisal Janko Osojnik. Zbirka pripovedk iz Štajerskega Podravlja. 1 K.

Romantika. Spesnil Ivan Pregelj. Cena 1 K 50 h.

Slovenska stenografija. Priredil Fr. Novak. Prvi del. Korespondenčno pismo. Cena 3 K.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Zbral in uredil A. Kalan. Cena 80 h, vezano 1 K 20 h.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest. Cena 60 h, vezano 80 h.

Skrivnosti srca. Novele. Vsebina: Častna beseda. — Sin. — Strokovnjak. — Ovdanica. — Pahljač. — V pasti. — Kandidat. Cena 1 K 20 h, vezano 1 K 40 h.

Vse te knjige se dobi v knjigarni »Ilirija«, prej Karol Florian v Kranju.

Kompetenčna razpredelnica za častito duhovščino je tiskovina, ki jo je ravnokar izdala »Katoliška Bukvarna«. Cena lege 60 vin.

Lintelo, »Staršem in vzgojiteljem«. Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obehajilu. Ta knjižica, ki naj bi se v velikih množinah razširila, se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in velja 25 vin., deset izvodov in več po 20 vinarjev.

Učna knjiga francoskega jezika za slovenske srednje šole in tem enake zavode. — Spisal Friderik Juvančič. — Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena vezani knjigi 2 K 50 vin. — Slovenci dozdej še nismo imeli nobene slovnice francoskega jezika; tembolj moramo pozdravljati dejstvo, da nam jo je spisal priznan strokovnjak profesor Friderik Juvančič. Če smo tako dolgo pogrešali učno knjigo za francoski jezik, ki se ga med nami čedaljeveč izobraženstva in mladine učijo, se smemo zdaj ponašati s tem, da imamo slovnico tako temeljito, praktično in jasno, da se sme z vsako drugo kosati. Velika prednost F. Juvančičeve učne knjige francoskega jezika je ta, da ni prikladna zgolj za šolo, ampak tudi za samouke, ker je tako pregledno, precizno in praktično sestavljena, da se bo iz nje vsak sam brez tuje pomoči kmalu navadil francoskemu jeziku. Pravila za izgovarjavo so izborna, nič manj način vaj in nalog, ki uvajajo jezikov duh. Ker je znanje francoskega jezika in literature za vsakega izobraženca neobhodno potrebno, se ne bo Juvančičeva knjiga ustalila samo na srednjih šolah, marveč se razširila v vseh krogih po Slovenskem, koder raste ljubezen do francoskega jezika in zanimanje za bogato francosko književnost ter duševne proizvode francoskega ljudstva. Knjiga je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

Profesor pl. Balló, član ogrske znanstvene akademije in ravnatelj kemičnega preizkuševališča glavnega in stolnega mesta Budimpešte je kot končni sklep svojih večkratnih analiz podal sledeče:

»Izredno velika množina Glauberjeve soli in sestavin grenke soli, po kateri se odlikuje Franc Jožef-ova grenčica izmed vseh drugih enakovrstnih rudninskih voda — ne dopusti nobenega dvoma, da je njen priznani učinek pripisovati tema dvema osnovnima sestavinama.«

Avtoritete, kot so tajni svetnik profesor pl. Fehling, profesor Attfield v Londonu in mnogo drugih znamenitih kemikov, se pridružujejo temu mnenju s podobno se glasečimi izpričevanji. 21

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dna	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predvidna v 24 urah
5	9. zveč.	731,8	13,4	p. m. szah.	nevihta	
6	7. zjutr.	33,0	11,8	sl. jvzh.	megla	22,7
	2. pop.	32,8	22,7	sl. jug	del. obl.	

Srednja včerašnja temp. 15,5; norm. 19,5

Alpínska vožnja 870 km
Laurin & Klement
najviše odlikovanje:
Velika zlata svetinja,
3 zlate kolajne,
3 srebrne svetinje
Tovarna: Mladá Boléslav. 1681
Zastopstvo: Nikodem & Wetzka, Gradec, Raiserfelderg. 15.

Kronendorfer se kol naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težkoče organskega dihanja in zoper bolešni želodca in mehurja najboljšo priporoča.

2241 **Zahvala.**
Povodom britke izgube našega nepozabnega sina, oziroma brata in strica, gospoda
Jerneja Bahovca
nam je došlo toliko izraženega sočutja da nam ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti.
Globoko se zahvaljujemo vodstvu, oziroma osobi bolnice, za izvanredno postržbo, za časa njegove bolezni, osobito pa gospodu dr. Šabecu za njegovo požrtvovalnost.
Bodi toraj izrečena tem potom naša najprisrčnejša zahvala prečastiti duhovščini, pevskemu društvu »Slavec« za ganljivo petje, kakor tudi telovadnim društvom »Sokol« centrala, št. I. in II., trgovskemu društvu »Merkur«, osobito pa gospodu dr. Šabecu za njegov znanec, dalje vsem darovalcem prekrasnih vencev, ter konečno spremljevalcem, ki so draga nepozabnega rajnika spremlili k večnemu počitku.
Vsem in vsakemu posebej: Bog povrnil!

Zalujoči ostali.

Za oddati so:

4 stanovanja z 2 sobama, kuhinjo in pritliklinami, kakor tudi z oddelkom vrta za zelenjavo in 3 stanovanja z 1 sobo, kuhinjo in pritliklinami s 1. septembrom oziroma še preje v novo zgrajeni hiši na Dolenjski cesti, prej posestvo Josipa Jebračina. — V sled lepega razgleda in svežega zraka, so jako priporočljiva za umirovljene uradnike in slične osebe. — Natančna pojasnila dobi se pri Janku Popoviču na Bleiweisovi cesti št. 32 oziroma pri Josipu Jebračinu, trgovcu na Dolenjski cesti. 2246

Ador želi dobro jesti,
privošči naj si večkrat izborne Pekatete, ki naj bodo napravljene po receptni knjigi Prve kranjske tovarne testenin v II. Bistrici. Pošlje se vsakomur za 637 stonj in poštnine prosto. 3-1

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna
vožnja s **Cunard Line**
H 548 62 **Bliznji odhod:**

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia, 9. avg. Ultonia, 23. avg., Carpathia, 23. sept. 1910. iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 27./8. 17./9. 8./10. 5./11. 17./12. 1910. Mauretania, 20./8. 10./9. 1./10. 29./10. 19./11. 10./12. 1910.
Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180 — za odraslo osebo všteti davek in K 100 — za otroka pod deset let všteti davek.

Istrijansko vino

raznih vrst, vsebuje od 9 do 10 in pol gradov alkohola.
Cena nezavezna, od litrov 56—200, do 600, do 1000
belo vino, izvrstno >> 33 K, 32 K, 31 K
rumeno, silahovo >> 32 K, 31 K, 30 K
črno, teran >> 34 K, 33 K, 32 K.
Kupci naj pošljejo svoje zdrave sode. — Za naravno vino se jamči. Na željo se pošljejo vzorci ako se vzame vsaj 200 litrov. Nepoznanim osebam se pošlje po povzetju. 2065

JOSIP ANTONAC,
posetnik in trgovec z vinom
pošta in žel. postaja Livade, Bagni, St. Stefan v Istri.
Zaradi slabega vremena, toče in peronospore so se cene vinu znatno zvišale. 2065

Dr. Ivan Geiger
odpotuje do 16. avgusta 1910.
2229

Naznanilo preselitve.
Uljudno si dovoljujem naznaniti svojim cenjenim naročnikom in sl. občinstvu, da sem svojo čevljarsko obrt preselil iz Sv. Petra ceste št. 55. na
Sv. Petra cesto št. 51.
Zahvaljujem se svojim cenj. naročnikom za izkazano mi dosežanje zupanje in se priporočam se za nadaljno mi naklonjenost.
Velepospotovanjem
Josip Čertalič,
čevljarski mojster
Sv. Petra cesta št. 51.
2245

Za slabokrvne in prebolele:
je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino najboljše sredstvo
„KLUČ“
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Stanovanja
Za novemberski termin, se oddata v novo zgrajeni vili ob Kunovi cesti št. 2 solčno ležeča stanovanja po 2 sobi in pritliklinami. — Poizve se ulica Stara pravda št. 3, od 2 do 6 ure popoldne. 2181 3-1

Dva dijaka ali dve dijakinji
se pri pošteni družini v Trstu vzame na stanovanje in hrano. Kje, se izve v upravnistvu Slovenca v Ljubljani. 6-1

Novo! Novo!
Trije moški zbori: 1. Bratom Orlom! 2. Straža slovenska, naplan! 3. Slavček.
Uglasbil Josip Sicherl, Ribnica, Dol. Gena 50 vinarjev.
Naroča se pri skladatelju po nakaznici, pošlje se poštnine prosto. Dobi se tudi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. 6-1

Elektroradiograf „IDEAL“
hotel „pri Maliču“ zraven glavne pošte
SPORED: 2198
od sobote 6. avgusta do torika 9. avgusta.
1. Hrib St. Mihel. (Po naravi.) — 2. Izdelovalec krink. (Tragedija.) — 3. Ribji lov v Oceanu (otok Keram.) — 4. Pridni stražnik. (Drama.) — 5. Sen umetnika. (V barvah.) — 6. Sreča pride čez noč. (Komično.) — Dodatek ob 7. in 1/2 9. uri zvečer. 7. Pogodba (komični prizor Maksa Linderja). 8. Tašča in hudič. (Komično.) — 9. Klobuki. (Komično.) — Zadnja predstava se vrši ob lepem vremenu na prostem. — Vsak torek in petek od 6. do 10. sodeluje slavna Slovenska Filharmonija.

Babica Mar. Verhove
se je preselila v Gradišče št. 14 v hišo dr. Munda.
2248

Najnovejši posnetek slov. pesmi v Ljubljani.
Dvostranske plošče v primeru 25 cm. Cena K 3-50
Leopold Kovač v Ljubljani, član slov. opere (tenorist)
3317 Pred durmi. (Jenko) Anton Nedvč.
3318 Na tujih tleh. (Funtek) Anton Nedvč.
3319 Pogled v nedolžno oko. (Gregorčič Ant. Nedvč.)
3320 Majnikova. Anton Nedvč.
3321 Bledi mesec. F. S. Vilhar.
3322 Domovini i ljubavi. Ilije Okrugliča.
Kvartet „Kmečkih fantov“ v Ljubljani
3353 Eno devo le bom ljubil. (Volarič.)
3326 Čolnčku. (Bartl.)
3324 Moj dom. (Bendl.)
3328 So ptičice zbrane. (Narodna.)
3325 Triglav moj dom. (Aljaž.)
3329 V starodavnih časih. (Narodna.)
3327 Zagorski zvonovi. (Narodna.)
3334 Pa pri nas je korajža. (Narodna.)
3330 Fantovska. (Narodna.)
3331 Ljubezan in pomlad. Anton Nedvč.
3332 Slovanska pesem. B. Ipavec.
3333 Preljuba le zdrava ostani. (Narodna.)
Anton Vovko v Ljubljani, član slov. opere (bariton).
3335 Kranjska deželca. Anton Nedvč.
3336 Oj zlata vinska kaplja.
3337 Sreca. M. Vilhar.
3338 Slepac. (Narodna.) M. Hubad.
Kvartet „Merkur“ v Ljubljani. Jež, Stegnar, Štamcar, Križal
3339 Nočna rosa. A. Sochor.
3350 Veseli rekruti. (Humoristična.)
3340 Što čutiš, Srbije tužni? D. Jenko
3342 Vinska. Dr. A. Schwab.
3341 Tičica. F. Majer.
3346 Večer. Hr. Volarič.
3343 „Plečnice je prala“. Narodna.
3353 Žalost zakonskega stanu. (Humoristična.)
3344 „Ko ptičica na tuje gre“. Narodna.
3345 Luna sije. A. Hajdrih.
3347 Sanak spava. Vilko Novak.
3356 Mill kraj. Anton Nedvč.
3348 „Trije kovači“. Narodna.
3355 Dve koroški narodni.
3349 a) »Soča voda«. Narodna.
b) »Vsi so prihajali«. Narodna.
3354 Le pij bratec. (Humoristična.)
3351 »Jest pa za eno delčko vem«. Narodna.
3352 Savska. Dr. G. Ipavec.

Slovenska kmetška godba v Ljubljani.
3381 Buri pridejo. (Koračnica.)
3384 Žegnanje pri sv. Jakopu.
3382 Vrbsko jezero. (Valček.)
3383 Sotis.

Slovenska Filharmonija v Ljubljani
2446 Pozdrav iz »Dolenjske«. A. Jaki.
2452 Za spomin »Valček«. Kovarih.
2447 »Našim rojakom«. A. Jaki.
2448 Pozdrav iz »Kranjskega«. Frisek.
2449 Cavalier »polka«. Frisek.
2450 Kmetica »polka«. Kovarih.
2451 Albertina »Mazurka«. Kovarih.
2454 Junak iz like. (Koračnica.)
2453 Golobica »polka mazurka«. Frisek.
2459 Lahko korakanje. A. Jaki.
2455 Celjske proste vaje. (Sokol) I. del.
2456 Celjske proste vaje. (Sokol) II. del.
2457 Vitezny pohod Sokolu.
2458 Milada »polka«. Kovarih.
Cerkveni zbor iz Brezj (Marija Pomagaj), pod vodstvom organista gosp. Boleta.

3357 Marija, Deva Ti, Jos. G. Zangl.
3358 S cveticami te venčamo. P. H. Sattner.
3359 Mati usmiljenja. Jos. G. Zangl.
3360 Češčena Mati. J. Pogačnik.
3362 O Marija srce sveto. Ig. Mitterer.
3363 Kronana Devica. P. Griesbacher.
3361 Ave Marija. P. A. Hribar.
3366 Hrepenenje po Mariji. P. H. Sattner.
3364 Marija skoz življenje. Ig. Hladnik.
3365 Marija pomolnica. P. H. Sattner.

Anton Danilo, član dež. gledališča v Ljubljani.
3367 Na enem pulitičnem shodu v Lublan.
3368 Koko je Nap'ljon Ilirijo uživaj!
2269 Kako je Mehejev Janez na Brtonceljev ohce Micki ospetel zažgav.
3371 Deset zapovd ljubljanskih krčmarjev.
3370 Hausmeisterca Žefka v teater.
3372 Ješprencov Andrejček. (Anton Verovšek.)
Anton Verovšek, član dež. gledališča v Ljubljani.
3375 Martin Krpan.
3373 Vrban Smuk-ova ženitev.
3375 Godec Jaka s harmoniko.
3376 Preprij med možem in ženo!

Marija Persl, članica dež. gledališča v Ljubljani.
3377 Da te ljubim. (B. Ipavec.)
3378 Zelja. (Anton Nedvč.)
3379 Tih veterc priveje. Iz »Samson et Dalila«.
3380 a) Tam kjer beli so snežniki.
b) Dve let' in pol.
Slovenska Filharmonija v Ljubljani.
2365 Zdaj pa začnimo.
Slovenska kmetška godba v Ljubljani.
3385 Nadvojvoda Karel. (Koračnica.)

1000 igel za gramofon stane samo K 2.—
Glavna zaloga 2235
Ivan Bajželj
Ljubljana - Kolizej
Preselitev obrti
Cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da sem se preselil na Celovško cesto št. 108. Z odličnim spoštovanjem se priporočam Rnd. Lombar, krojaški mojster, Zgornja Siška. 2235 1-1

Dr. Emil Vašek
v Postojni
ne ordinira od 10. do 20. avgusta.

2232

Hiša (vila)

Radi preselitve se odda takoj v najem oila v Kamniku (Zarice šte. 2) z dvoje stanovanj, vsako po 3 sobe, kuhinjo, drvarnico, kletjo in skupno pralnico ter zelenjadnim vrtom. Pri hiši je en oral sadnega vrta. — Več se izve pri lastniku Franjo Vidicu. 2240 6-1

Hišica z vrtom

blizu mesta, se odda v najem.
Ponudbe pod „Hišica“ na upravništvu „Slovenca“. 2218 3-1

Orožniški stražmojster

v pokoju, 37 let star, več slovenskega in nemškega in tudi nekaj italijanskega jezika, poročen, brez otrok, išče primerne službe. Naslov pove uprava „Slovenca“. 2216

DVA PEKOVSKA VAJENCA

išče največja higijenična pekarna na Friškovcu v hiši gospoda Hinko Privškega na Friškovcu. 2228 3-1

Učiteljica

vešča slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, želi vstopiti kot odgojiteljica v kako boljšo družino z enim ali dvema otrokoma. Ista je zelo finega in mirnega značaja. Pismene ponudbe naj se pošljejo pod „G. D.“ na upravo „Slovenca“. 2201

Vprežni voz

na peresih. 1 oprežni koleselj (bagerle), ki sta skoraj nova se prodasta po nizki ceni. Več se izve pri Francu Mihelčiču, trgovcu na Vrhniki št. 113. 2157 3-1

10 dobro ohranjenih starih pečnic za peči

2209 1 star še dobro ohranjen 3-1
štedilnik
se takoj prodaja. Ogleđa se lahko pri novi stavbi „Marijanišča“ v Ljubljani, Poljanska cesta 36.

HENRIK LANZ Mannheim.

Največja tovarna lokomobil na evropski celini.

Razstajni objekti:
Louska razstava
Dunaj, Rotunda Spiegel.

Pisarna za prodajo v Avstriji
EMIL HONIGMANN
Dunaj IX, Löblichgasse št. 4.

F. K. Kaiser, puškar v Ljubljani,

Šelenburgova ulica 6. - Najstarejša domača tvrdka.

Priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih pušk in samokresov kakor drugih lovskih potrebin. V zalogi imam tudi palice za ribji lov, vrvice, truke, umetne muhe, mreže in sploh vso pripravo za ribištvo in umetalni ogenj.

- Ceniki -

zastoj in poštne prosto. 2238

Važno za vsacega

kdor išče na Dunaju službo, pojasnila glede opravil ali privatnih reči, potrebuje določila ali oskrbovanje vseh vrst, hoče dobiti posestva, želi pojasnila glede posojila, naj piše pod šifro: „Posredovalna pisarna N. 3494.“ na Haasen-stein & Vogler A.-G. Dunaj I./I. 2237

Naznanilo.

Tem potom se naznanja, da se bode tvrdka

JERNEJ BAHOVEC

trgovina s papirjem

nadaljevala, ter se priporočamo nadaljne naklonjenosti.

Jernej Bahovčevi dediči.

2243

Učenca močnega in pridnega fanta ter enega sprejme takoj pomočnika v delo Jakob Malenšek, stavbeno in umetno ključavničarstvo, Boh. Bistrica. 2207 3-1

Proda se popolnoma nov 2177

Underwood

pisalni stroj

po jako ugodni ceni. Naslov pove uprava Slovenca.

Mlad mož

išče službe za v modno trgovino ali za pisarniškega slugo, več je nekoliko nemškega in laškega jezika. - Ponudbe naj se pošilja na upravo „Slovenca“ pod naslovom „Mlad mož“. 2249 2-1

Praktikant

s primerno šolsko izobrazbo in 2 in pol letno prakso, več slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, zmožen voditi samostojno tudi večjo posojilnico išče službe. Lepa spričevala na razpolago. Tozadevne dopise na upravo „Slovenca“. 2247 1-1

Naravna zdravilna grenka voda „Šternov“

učinkuje vsled svoje velike množine zdravilne soli že pri majhni vporabi 1/4 do 1/2 litra kot odvajalno sredstvo, in je preizkušena kot najizboljšene učinkujoče zdravilno sredstvo pri slabi prebavi, kroničnem kalenju čreves, motenju jeter, bolečinah v haemoroidah, debelosti, nevrlogiji in pri ženskih boleznih. 1392 13-1

Glavna zaloga za Kranjsko: A. Sarabon, Ljubljana.

Okusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejevicah

Je izborno, na plzenski način varjeno. 1592

Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann.

ZALOGE:

Postojna: Emil pl. Garzaroli;
Trnovo: Rudolf Valenčič;
Reka-Sušak: Ante Sablich;
Trst: Schmidt & Pelosi;
- - Pulj: Lacko Križ. - -

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 28 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

Več parcel

obstojećih iz njiv, dve ob glavni cesti, zelo pripravni za stavbišče, pol ure od Ljubljane proti St. Jakobu ob Savi se zaradi družinskih razmer takoj prodaja. Več se izve pri Mariji Vidmar, Jarše št. 11, pri Tolmačevem. 2225 3-1

Starejša, izobražena gospodična

želi vstopiti v kako večje župnišče kot gospodinja. Pismene ponudbe naj se pošljejo na naslov: Marija Anton, Valvazorjev trg šte. 6, III. nadstr. 2242 3-1

Geometer Lisec
Ljubljana, Sodna ulica šte. 3. 2202

Mesto 40 K samo 6 K.

Priiložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, nova zelo lepa, 15 cm dolga dluka, z lepo staro srebrno cevko in Hubertovim križem, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priiložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalec gamsovih brad

Fenichel 876

Dunaj IX., Altmüttergasse 3/123.

Mnogo priznanih pisen.

Pozor kolesarji! 508

Mesto K 110- samo po K 80- z „Torpedo“ prostim tekom po K 95- prodajam za reklamo nova prvovrstna „štajerska graška kolesa“. Modeli 1910 z triletim jamstvom, sveže, močne pneumatike po K 5- 6- 7-; cevi po K 3-50, 4- 5- . Vse potrebine, popraviljanja, emajliranje in poniklanje po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki izključeni! Cenik zastoj in franko!

Tovarniška zaloga vožnih koles in šivanih strojev
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23-III.

Ceniki s kolesarjem zastoj in poštne prosti.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro aro, naj zahteva z znamko „UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Cudnu

urzarju in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielju in Genovi.

700 lihani, prstani, briljanti. (1)
Svetovnoznano najfinije blago po najnižjih cenah

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. - Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 3

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s špec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg šte. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri „Zajcu“ Ljubljana, Sodna nlica 6, nasproti justične palače.

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni, posebno izvrstne avtomatične za gostilničarje pripravne, priporoča

Ivan Bajželj, Ljubljana Marije Terezije cesta 11 (Kol. zelj).

Ravnokar so izšle najnovejše plošče 25 cm. premera po K 3-50, 1000 igel samo 2 K. - Ceniki na zahtevo franko. 2011

Proda se

HIŠA

več let davka prosta, na jako živahnem in prometnem prostoru, 10 minut od Ljubljane, pripravna za vsako obrt. Ista ima 5 sob, 4 kuhinje, 4 shrambe in 4 drvarnice ter zelo pripraven vrt. Proda se po jako nizki ceni in pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri FRANU ZAJCU, Zgornja Šiška šte. 105. 2184

2 hiši z gostilno in 2 hiši brez gostilne

se prodaste iz proste roke po zelo ugodnem pogoju. 2169

Gostilna je zelo dobro vpeljana.

Več se izve v restavraciji pri

„Zvezdi“ Sp. Šiška šte. 22.

Prodajalko

za kruh in mleko

katera je tudi zmožna malih pisarniških del se sprejme pri g. H. Privšku, Ljubljana Prisojna ulica št. 3. - - Nastop takoj.

Enonadstropna hiša

majhna se prodaja iz proste roke v Rožni dolini šte. 217 pri Ljubljani, ležeča nasproti peka. 2147 8-1

Dobro ohranjen 2112 3-1

glasovir

se prodaja v Ključavničarski ulici 1, III. nadstr.

Nova tkalnica bombaža išče zmožnega

Selfactor - mojstra

za Luisiano in Maco. Stalna služba, dober zaslužek. Selitveni stroški se posodijo naprej. Prijave z napovedjo dosedanjega službovanja in družinskih razmer je poslati pod šifro „S. R. 3878“ na Rudolfa Mosse, Monakovo. 2208 3-1

Zahvala.

Sestanek kat. nar. abiturijentov v Brežicah je uspel nad vse sijajno. Tako lepega števila še ni dosegel noben sestanek. Sestanka se je udeležilo do 100 dijakov. Kako se je po skupni sv. maši, katero je daroval preč. g. visokošolec Fr. Omerza, razvijal program na splošno veselje in zadovoljnost vseh navzočih, je bilo že poročano. Ko smo se odločili za Brežice, smo se dobro zavedali težkoč, ki jih bomo morali prestati. A šli smo pogumno naprej, zanašajoč se, da nas bodo podpirali zavedni in rodoljubni Brežičani. In nismo se varali. Šlo nam je vse na roko. Zato izrekamo najtoplejšo hvalo vsem. Predvsem se zahvaljujemo slav. slov. kat. izobraževalnemu društvu, ki nas je vzelo pod svoj krov in zaščito. Najiskrenejša hvala preč. g. župniku J. Mešičku in čast. g. F. Špindlerju, ki sta nas z največjo požrtvovalnostjo podpirala. Lepa hvala tudi g. dr. Benkoviču, ki nas je cel čas podpiral z nasveti in lepa hvala slavni posojilnici za brezplačno dvorano. Prisrčna hvala častitim očetom frančiškonom za njihovo blagohotno postrežbo, kakor tudi vsem vrlim Slovencem, ki so nas podpirali in se udeležili naše prireditve. Dolžni pa smo hvalo vsem poslancem-udeležencem in g. L. Bajdetu, ki je s svojim nastopom naravnost očaral občinstvo in se izkazal vrednega imena slavček »Ljubljane« in tudi g. Svetku, pevovodju »Ljubljane« izrekamo hvalo, da nas je počastil s svojo navzočnostjo. Za abiturijente: Mavniček Anton.

Pred važnimi odločitvami.

Na Češkem se pripravlja vlada na to, da prične pogajanja med Čehi in Nemci. Pogajanja prične pred vsem češko in nemško veleposestvo. Nemci že zdaj napovedujejo, da iz tega ne bo nič, ker zahtevajo Nemci, naj se razdeli češka kraljevina v češki in nemški del.

»Narodni Listy« objavljajo daljši članek, v katerem se pečajo z najvišjim odločujočim činiteljem, ki sicer želi, da se vse, kar je izredno, opusti in zato želi, naj bi se državni zbor ne razpustil prej, kakor ko mu poteče šestletna postavnina doba. »Narodni Listy« naglašajo, da se na najvišjem mestu mnenje velikokrat hitro izpremeni, če ni drugega izhoda. Ne samo vlada, marveč tudi krona sta prepričani, da je sedanja večina, ki se je tolikrat izpremenila v manjšino, preslaba izvesti tiste naloge, ki jo čakajo. Vladar je poučen o vseh podrobnostih v parlamentu tako natančno, da svoje informatorje velikokrat preseneči. Glavna dolžnost vlade je, da razširi sedanjo večino. Če se ji to posreči brez novih volitev, za vlado tim boljše, če se ji pa ne posreči, slede nove volitve, ki so že sklenjene, če se ne posreči omogočiti, da bo državni zbor deloval. Sicer »Narodni Listy« ne poročajo nič novega, kakor je tudi splošno znano, da bi Bienerth rad spravil Čeha in Nemce. O vseh vprašanjih, za katere se zdaj gre, smo že ope- tovano pisali. Slovani morajo biti osebno zdaj oprezní, da jih ne premami utilitarna politika in da ne grede slepo v mreže, ki jih nastavlja sedanja vlada, ki jo vodijo nemški svobodomisleci. Značilno je, da najbolj ležejo v vladno naročje ravno tisti slovanski politiki, ki so sicer v radikalnih slovanskih frazah najbolj junaški.

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

priljubljeno za primestanje vinu, konjaku ali s čim drugim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladilno in oživajoče, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo. (VIII.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Frospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih pekerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 11452-49

Perje za postelje in puh

9320 priporočila po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Naznanilo.

Slav. občinstvu vlijudno naznanjam, da sem otvoril na Bledu (Zagoriče vila Generoš)

tehnično pisarno.

Izdeloval bom vsakovrstne načrte za javne in privatne stavbe, sprejemal tehnična in vsa v stavbinsko stroko spadajoča dela

Po 14 letni akademični teoretični in praktični izobrazbi, ter s skušnjo stavitelja katero sem z prav dobrim vspedom napravil na Dunaju. Lahko zatrjujem da bom izvrševal točno, solidno in strokovnjaško delo, ter se slavnemu občinstvu priporočam za blagohotno naklonjenost, ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Ioan Kralj

arhitekt, stavitelj, Bled.

2200 -1

Centralne kurjave in cvetličnjake

oskrbuje najstarejši češki specialni zavod
1748 10-1

JAN ŠTĚTKA tovarna za stroje Praha-Kral. Vinohrady, Pricova ul. č. 892. (Cechy.)

Razpis službe.

Razpisuje se

služba občinskega sluga, redarja in mesogleda

v St. Petru na Krasu 800 K, prosto stanovanje ene sobe in dober postranski zaslužek.

Prosilec mora biti zmožen slovenskega jezika v besedi in pisavi. Oženjeni in drugih jezikov zmožni dosluženi vojaki imajo prednost. Prošnje je vlagati

do 14. avgusta 1910.

Nastop službe 20. avgusta ali vsaj 1. septembra.

Matija Penko,

občinski predstojnik-župan.

2174 3-1

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

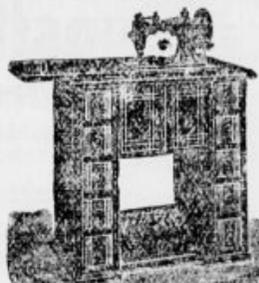
Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: **Adlerjevi** :
pisalni stroji.

Ceniki zastonj in franko.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirjev podob, izdelovanje okvirjev za podobe itd. 3140 52-1

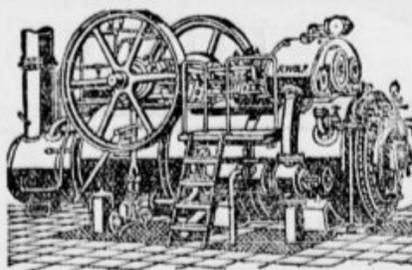
Narisi in proračuni na zahtevo zastonj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Linč 1909: zlata kolajna, najvisja odlika.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica Dunaj
Dunaj III., Am Heumarkt Nr. 21.

Premikalni in stalni patentovani

LOKOMOBILI

na nasičen par in vroči par

od 10—800 konjskih sil.

Gospodarski, trpežni in zanesljivi obratni stroji za vse indust. in poljedelske obrate.

Dosedaj izdelanih nad 650.000 P. S.

Pekarija, slaščičarna
in kavarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg šte. 21.

Filialke:

Glavni trg št. 6.

Kolodvorska ul. št. 6.

1810 (52-1)

PRVA POBLASCENA

krojaška šola

v Zagrebu, Jelačićev trg šte. 19.

Največji in edino obstoječi zavod na slov. jugu.

Neprekinjeni tečaji za urezavanje moskih in ženskih oblek. Za samopouk se izdajajo knjige za moške in ženske krojače in krojačice kakor tudi za gospodinje. 2136 5-1

Patentirana metoda pod šte. 115.

Plačanje na obroke. Zahtevajte prospekt.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode od finega špirta vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik

Av. Tomažič,

Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

ZASTONJ!

dobite majhno

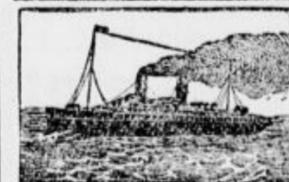
esparantsko slovnico in slovarček

ki jo predelate v par urah in ki vam odpre celi svet, ako naročite 2212 3-1

popolno slovnico esparantskega jezika

(2. izdaja, 1-30 K s poštnino vred),

ki jo lahko prodaste svojemu prijatelju. K 5. izdodom (6-30 K s poštnino) priložimo seveda zastonj 5 majhnih slovnici in slovarčkov, povrh pa še zvezek anekdot. Založništvo esparantskih knjig Lj. Koser, Juršinci pri Ptuj, Štajersko.

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska c. 18

v novi hiši „Kmečke posojilnice“, nasproti „Figovca“.

Izdaja vozniških listov za vse razrede francos. prekmorske družbe

Havre - New York

vožnja traja samo 6 dni

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in prekrbi okrožne vozovnice (Rundreisebiletts).

Višjega stabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito 1983

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, točenje iz ušes, tumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica st. ne 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo lekarni pri „Črnom orlu“ na Novem trgu, Celovec.

3077 1

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg 5

trgovina norimberškega in galanterijskega blaga na drobno in na debelo

Velika zaloga pletenin

kakor: srajce, spodnje hlače, nogavice, maje, otročje obleke itd. itd.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolenska železniška postaja Straža-Toplice. Okratov vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, išias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Velike ko eli, separata kopaljšča in močvirna kopaljšča. Bogato urejene sobe za tujce, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno zdraviliška uprava.

Singer-jevi šivalni stroji

so najbolj sposobni za vsako gospodinjstvo in za vsako delavnico :

484 21-1

Udobna odplačila. Pri plačilu v gotovini popust.

Dobe se v vseh naših prodajalnah v Ljubljani samo 4 Sv. Petra cesta 4 SINGER Co. d.č. družba za šivalne stroje.

Več mizararskih pomočnikov

sprejme tovarna pohištva: J. Bahovec na Duplici, pošta Kamnik. 2230 3-1

Pozor!

Najnovejši in najfinejši pletilni stroj za jopice, nogavice itd. nudi vsakomur dober in trajen zaslužek

Glavno zastop. in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. Franc Kos, v Ljubljani, Sodna ulica 3 mehanična industrija pletenja medne konfekcije. Prospekti in ceniki brezplačno.

Lepo moderno stanovanje

za takoj se odda v Prisojni ulici št. 3 na Friškovcu katero obstoji iz treh sob, kabineta in pritlikin v prvem nadstropju. Lepa solnčnata lega. Poizve se pri g. H. Privšek, trgovcu poleg vojašnice 27. pešpolka. 2226

1354 17-1

Termalno in močvirno kopaljšče STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona traja od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vreli 53° C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožnim boleznim, ter tudi za rekonvalescente. — Najboljša vporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopaljški zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopaljška uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.

2042

Podjetje betonskih stavb!

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropje. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svodov patent „Throl“

2164

Sanatorij „Mirni dom“

sprejema v prvi vrsti bolnike in to moške na živcih bolehaajoče, potem alkoholike in od težkih boleznih okrevajoče. V porabi so različne kopeli, kakor: tople, mrzle, solčne in električne kopeli s pridatki in masaža. Zdravilišče je tudi po zimi odprto. Cene so zmerne. Ceniki se dobijo zastoj. Pojasnila daje lastnik in vodja dr. Fran Čeh, pošta Gornja sv. Kungota pri Mariboru.

Otvoritev gostilne

Slavnemu občinstvu ter vsem cenjenim gostom in odjemalcem posebno pa izletnikom vljudno naznanjam, da sem svojo dobro vpeljano 2234

gostilno zopet otvoril

v Dev. Mariji v Polju, št. 7.

Točila se bodo razna izvrstna vina kakor: Metliško, Bizeljsko in Goriško. Preskrbljeno bo tudi vedno z

dobro kuhinjo

ter s hitro postrežbo. V nadi, da me bode slavno občinstvo podpiralo se vljudno priporočam za mnogobrojen obisk ter bilježim z velespoštovanjem

Jakob Dimnik, gostilničar, poseselnik in župan v Dev. Mariji v Polju št. 7.

Edina

KOLINSKA KAVINA PRIMES

605 11-1

je najokusnejši in edino pristni slovenski izdelek

Naznanilo preselitve.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjava, 2190 da preseliva svojo 2-1

gostilniško obrt

iz Metelkove ulice št. 27 na Radeckega cesto št. 16

v lastno hišo (prej Čaks). Za dobro kuhinjo, izvrstno pijačo ter zmerne cene je preskrbljeno.

Otvoritev

bode v nedeljo, dne 7. avgusta

Za mnogobrojni obisk se priporočata

Andrej in Frančišek Meze.

Gospodarsko in konsumno društvo Korte-P. Portorose, Istra

se priporoča p. n. gostilničarjem, zasebnikom in zadrugam, da se obrnejo v slučaju potrebe do istega. Razpolaga z več kot 1000 hl pristnega pridelka svojih članov, najboljše kakovosti in to: bele, svetlo in temno rudeča vina. Na zahtevo pošlje vzorce. Zalogo vina imamo odšle v Ljubljani na Martinovi ce ti 32 koda si ga želi naročiti, naj se obrne do sluga Ivana Mejaka pri Aloj. Poljšaku. Cene belo, rumeno K 34, črno refoško K 32 mestu v Ljubljani. Denar je vposlati naprej sicer se vino pošlje po povzeltu. Kdor naroči ostane naš stalen odjemalec. 1695 1-1 Načelstvo

Anton Breskvar

stavbni ključar

Ljubljana, Florijanska ulica št. 9

priporočam se slavnemu občinstvu, kakor tudi častiti duhovščini za vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor: ograje za grobove, križe, obhajilne mize, navadne in žične ograje, vrata.

Velika zaloga štedilnikov,

kurjavna in pepelna vrata, zapahi dimnikov, strelovski, zastori na valjih itd. itd. Priporočam se tudi za vsakovrstna popravila, katera izvršujem hitro in po nizkih cenah. 2130

Služkinja

pridna in poštena, ki ima veselje tudi v gospodinjstvu se sprejme v nekem županšču. Nastop službe takoj. Pismene ponudbe z napovedbo plačila naj se pošlje na upravo Slovenca. 2239 3-1

M. Drenik

Ženska ročna dela in pripadajoči materijal: Ljubljana Kongresni trg.

Predtiskanje, vezenje na roko in stroj, tanburiranje, plisiranje itd. Največja zaloga telovadske obleke. Naročila vestno in poceni.

FR. MALLY & DR., parna opekarna in to- varna zarezane opeke

v SREDNJIH GAMELJNIH pri LJUBLJANI

..... Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 2

priporoča zarezano opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd. naj-
boljše kakovosti in v poljubni množini. Za trpežnost zarezane opeke
I. in II. vrste se jamči najobširneje.

(1)

717

Romanje v Lurd in Rim

Odhod iz Beljaka 2. septembra 1910. Potovanje traja 18 dni.

Potovalni načrt: Beljak - Pontabelj - Padova - Milan - Genova - Nica - Marzilja - Lurd - Marzilja - Genova - Pisa - Rim - Florenca - Benetke - Pontabelj - Beljak.

Odmori bodo v: Padovi pol dneva, Milanu pol dneva, Marzilji 1 dan, Lurdu 4 dni, Genovi 1 dan, Rimu 3 dni, Florenci 1 dan, Benetkah 1 dan

Cene: I. razred K 550.—
II. razred " 440.—
III. razred " 270.—

S temi cenami je pokrito: 1. Vožnja od Beljaka v Lurd in nazaj; 2. hrana, obstoječa iz zajutka, kosila, večerje med celo vožnjo; 3. vožnja romarjev in prtljage s kolodvorov in na kolodvore; 4. stanovanje; 5. napitnine gostiln. osobju in lokalnim vodnikom

Opomba: V Rimu sprejmo sv. Oče romarje v posebni avdijenci. 1948

Zahtevajte prospekte, priglasnice in položnice pri: **Simonu Gaberou**, dekanu in častnem kanoniku v **Mariboru**, predmestna župnija sv. Magdalene, in **Ludoviku Ribiču**, mestnem kaplanu v **Radgoni** (duhovni vodja romanja.)

Šolska zgradba.

Za zgradbo

novega šolskega poslopja v Št. Vidu nad Ljubljano

se bodo oddala poim pismene ponudbene obravnave sledeča dela: zidarska, betonska, kamnoseška, mizarska, tesarska, krovna, kleparska, ključavničarska in dobava železnine v skupnem znesku 180.000 K.

Pismene, vsa dela obsegajoče ponudbe, v katerih je navesti posamezne enotne cene in na njih podlagi proračunjene skupne zneske v številkah in besedah, je vložiti kolkovane in opremljene s 5% vadijem, v zapečatenih zavitkih **krajnemu šolskemu svetu v Št. Vidu**

do 15. avgusta t. l., do 11. ure dopoludne.

Ponudbe betonskih del je predložiti s statičnim računom. Izrecno se določa, da je staviti ponudbe na podlagi razpisanih določb in predpisov.

Načrti, proračuni in splošni stavbeni pogoji so na razpolago v občinski pisarni v Št. Vidu nad Ljubljano ob navadnih uradnih urah.

Na ponudbe, katere ne bodo ustrezale povsem dražbenim predpisom, ali katere bi se pogojno glasile in na take, ki bodo prepozno ali dodatno vložene, se ne bo oziralo. Stavbeni odbor, oziroma krajni šolski svet si pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino cene.

Krajni šolski svet v Št. Vidu nad Ljubljano,

dne 4. avgusta 1910.

3222

MARIJA SATTNER

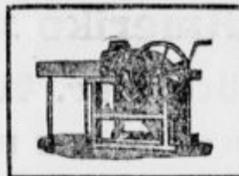
Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

91 se priporoča prečastiti duhovščini za 26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgijskih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

Najboljše mlatilnice

gepeljne, frijerje, čistilnice (pajkelne), slamoreznice, mline in preše za sadje,

amerikanske motorje na bencin

priporočata po **nizki ceni** Karol Kavšeka naslednika

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16

Slovenski ceniki brezplačno.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1909
čez 83 milijonov kron

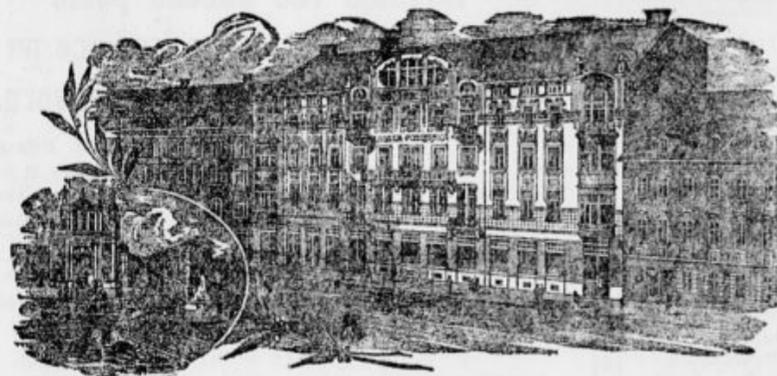
Lastna glavica K 503.575-98

Stanje vlog dne 31. marca 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta šte. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvi

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. **Josip Siška**, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. **Anton Kobl**, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. **Ivan Poliak ml.**, tovarnar. **Karol Poliak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM**
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz a. N. Grazišiz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Müdling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvičeva.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zredanijih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Prvi slovenski podrební zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

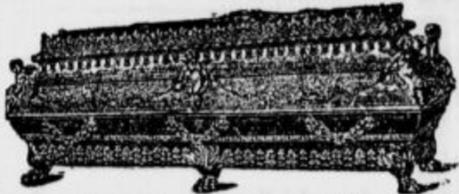
Priraja pogrebe od najpriprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrlíče, kakor: kovnaste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice. **Najnižje cene.**

Za slučaj potrebe se vlijudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za **Ameriko**

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Tvornica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

izvršuje vsa v to stroko spadajoča kamnoseška dela, kot: stopnice, klepane in brušene, postamente, balustrade, ornamente za fašade, vrtno ograje, bangerje, krasne nagrobne spomenike in okvirje, korita in žlebove, cevi za kanale (6-100 cm premera), okvirje za stene v vodnjakih (Sternathov sistem) i. t. d.

Prezema kanalizacije in fundamentiranje strojev. Gospode duhovnike in stavbenike opozarjamo na Carralythov umetni marmor za obhajilne mize, oltarje, votivne table, obkladanje sten v cerkvah in vestibulih — lepota brez primere pri nizki ceni.

Xyloolith je eden najboljših tlakov za cerkve in zakristije, za hodnike in kuhinje, delavnice in pisarne: tiha hoja, topel, higijeničen, brez špranj, negorljiv, se lahko snaži; v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — Tlakovanje cerkev in vež s cementno-mozaičnimi in hidravličnimi ploščami v raznih ličnih vzorcih. — Terrazzo tlakovi! Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v kopalnici, kakor tudi za fašade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v ceolitu, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

Projektiranje in izvrševanje železobetonskih stavb: stropov, mostov, rezervarjev in celih poslopj po inženirju-strokovnjaku, ki daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi cement na debelo in drobno ter „izolirna masa“ zoper vlažnost zidov, na kojoj posebno opozarjamo.

771 1-1

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Dejniška glavnica: 50 milijonov kron
Rezervni in varnostni zaklad: 14 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:
Braun, Budjevicah, Iglavi, Krakovu, Lvovu, Moravski Ostravi, Olomucu, Pardubicah, Plznu, Prostějovu, Taboru, na Dunaju, L. Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE

Bančni prostori: **v TRSTU** Menjalnica: Via S. Nicolò 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle obrestu e vloge na vložne knjžice po 4% na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostno papirje, devize in valute. Daje pred-ujme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinske kredite. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurzu izgabi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih industrijskih podjetjih.

Brzojavni naslov: Živnostenska Trst.

4552 8-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Dreise v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana. Mnogokrat odlikovana

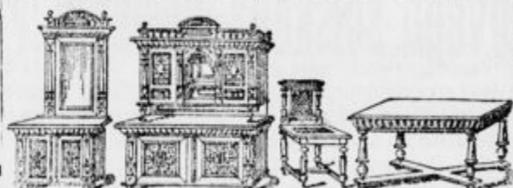
Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na **štedilna ognjišča in peči**

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Ivan Dogan mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : : :

Naročila se točno izvršujejo. : : : Najcenejša zaloga. : : : Cenik s podobami zastoj in franko. 1539 1 Cene brez konkurence.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpnom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenjejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

1842 Ustanovljeno leta 1842

Slikarja napisov stavbena in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v : : : tubah za akademične slikarje. : : :

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriška ulica št. 8. - - Telefon št. 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hra- : : : stove pode, karbolinaja itd. : : :

Priporočava se tudi slavnemu občinstvu za vsa v najino stroko spadajoča dela v mestu in na deželi kot priznana rečno : : : in fino in po najnižjih cenah. : : :

: **Zavod za pohištvo in dekoracije** :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.
Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog
Ustanovljeno leta 1857

Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.
Enostavne in razkošne ženitne
opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.
Telefon št. 97

Najcenejše
dežnike in
solnčnike
domačega izdelka
priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini
Josip Vidmar v Ljubljani
Pred Skofljo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

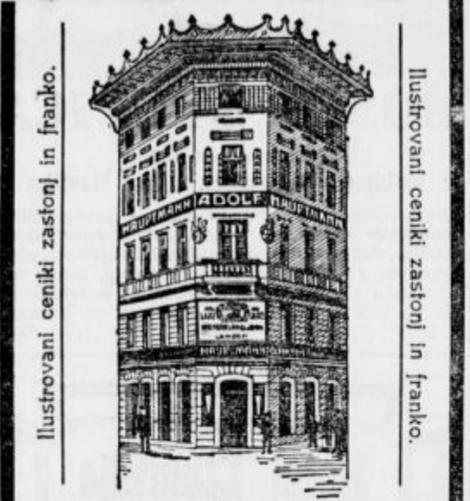
610 52-1

Ustanovljeno leta 1900.
Odlikovano v:
Parizu 1905. Londonu 1905.
Tvrdba Fr. Igljč
Ljubljana, Mestni trg št. 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev
in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

Velika zaloga juvelov, zlatnine,
srebrnine ter raznih ur.
Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -
31 52-1
Lud. Černe
juvelir, trgovec z urami ter za-
priseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Ilustrovani ceniki zastoni in franko.
Marijin trg šte. 1.
Največja zaloga najfinejših
barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.
Fine oljnate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarna kreda. Zlate in raznobarne bronoe.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminij
v listih. Stampiljske barve. Ogilje za risanje.
Raznobarne tinte in tuši. Slikarsko platno in
papir. Paleta, škaltlje za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje. ::
Najnovejši
slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične
prstene in rudninske barve.
:: Priznana najboljša in najzdatnejša ::
oljnate barve
za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča
Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.
Prodaja najboljšega mizarkega
lima
po najnižji ceni,
karbolineja
samo boljše vrste,
gipsa
alabastra in stukaturnega za podo-
365 barje in zidarje. 52-1
Ustanovljeno 1832. Zahtevajte cenike.

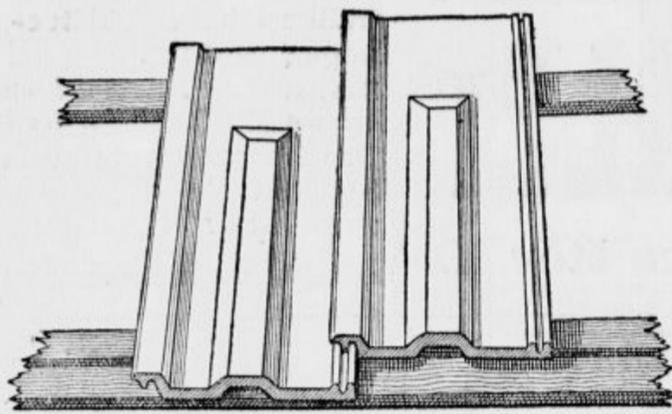
Najstarejša domača slovenska tovarna pečī.
Ustanovljena leta 1888.
Založnik
zveze
ces. kralj.
avstrijskih
državnih
uradnikov
A. VEČAJ, LJUBLJANA
Trnovo, Opekarska cesta - Veliki strdon št. 9
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih pečī različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne pečī lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.
26-1 Za samostane in župnišča znaten popust. 1222

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“
iz
BREMENA
v
NEW-YORK ::
s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilia ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. :: ::
Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58
Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, reelna in solidna.
Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudj naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Najnižje cene
Največji izbor
Preobleke Popravila
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.
2876 52-12

Stambilije
vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.
192 52

Tovarna za čevlje
F. L. P.
F. L. POPPER, Chrudim, Češko.
Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.
Edina tovarna za Kranjsko:
ulica Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.
Znamka F. L. P. Znamka F. L. P.
830 52-1

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **patent. dvojno zarezani**

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

480

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše krilje streh sedanosti. Spretni zastopniki se iščejo.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Največjo zalogo
**klavirjev in
harmonijev**

ima edina narodna trrdka

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in
zaprisožen strokovnjak

v Ljubljani, Gradišče št. 11.

Popravila in uglaševanja najceneje.

Prodaja na najmanjše obroke. -- Jamstvo 10 let

Tehnično pisarno ima
ING. IG. STEMBOV

:: avtorizirani stavbni inženir ::

Ljubljana, Šubičeva ulica 5.

Izvršuje načrte, prejema stavbna
vodstva in nadzorstva ter oddaja
strokovna mnenja.

2093 1 ::

JOSIP STUPICA

jermerar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene
kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno
opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine
kakor tudi že obrabljene vozove in konjske
oprave.

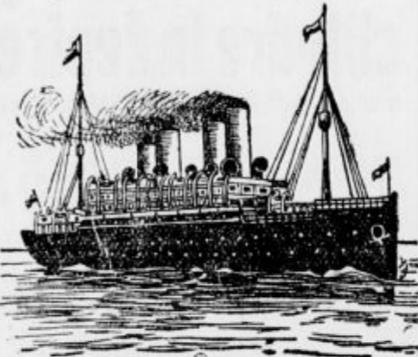
3699

52-1

Izvrstna prilika za potovanje

V AMERIKO

je in ostane z novimi parniki

VELIKANI:

Kaiserin Auguste Vik-	1704	1-1
torla	25.000	ton
Amerika	24.000	"
Cleveland	20.000	"
Cincinnati	20.000	"
President Lincoln	20.000	"
President Grant	20.000	"

Brezplačna pojasnila daje:

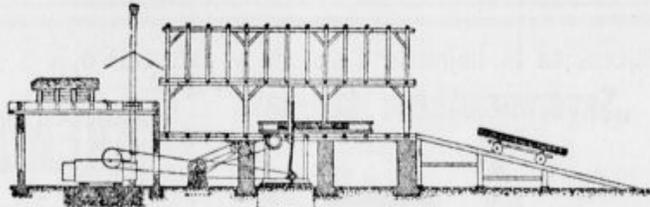
FR. SEUNIG

Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

JOSIP ČRETNIK

stavitelj umetnih mlinov in žag ter izdelovatelj
mlinov za ročni obrat, na gepelj, vodno in parno silo

ŠT. JURIJ OB JUŽ. ŽEL.

Pohvalna pisma in javna priznanja so vsakomur
na razpolago.

2141

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kroj po životni meri.

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

Špecialna trgovina
finih ročnih del. -

Bogato opremljena zaloga šivalnih potrebščin,
pričetih in izgotovljenih veznin kakor tudi k
temu pripadajoči material, namreč: volna, su-
kanec, svila, platno, juta, kongresno in šved-
sko blago. Montiranje, predtiskarija, tamburi-
ranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za
cerkvene in pohištvne oprave, spo-
minki iz marmorja, granita ali sije-
nita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskemu mojstru

:: Ljubljana ::

Kolodvorska

::: ulica :::

Daje po

4 1/2 %

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 % čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom preudjme na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih) ali 390 tednih, v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor t. i. posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik,

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.